

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Αθήνα, 2008

**Δ/ση Χωροταξίας και
Προστασίας Περιβάλλοντος**

**Αριθ. Πρωτ.:
ΑΡΙΘ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ**

ΠΡΟΣ: Ως Π.Δ.

ΘΕΜΑ: Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις στο πλαίσιο ορισμένων δράσεων του μέτρου 2.1.4 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (Π.Α.Α) 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλτατζής»

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ &
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

I. Τις διατάξεις:

1. Του άρθρου 22 παρ. 2 περίπτωση γ του Ν. 992/79 (ΦΕΚ Α΄ 280/1979).
2. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α΄ 98/2005).
3. Του Ν. 2065/92, άρθρο 39 παρ. 10 (ΦΕΚ Α΄ 113/1992) «περί εγκρίσεως οικονομικών ενισχύσεων από τους Υπουργούς Οικονομικών και Γεωργίας».
4. Των άρθρων 13-29 του Ν. 2637/98 (ΦΕΚ Α΄ 200/1998) περί «Σύστασης Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει εκάστοτε.
5. Του ΠΔ 402/88 «Οργανισμός Υπουργείου Γεωργίας» νυν Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει μέχρι σήμερα.
6. Των άρθρων 5 και 46 του Ν. 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 - 2013» (ΦΕΚ Α΄ 267/2007).
7. Το Π.Δ. 121/04 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών».
8. Το Ν.Δ. 131/74 (ΦΕΚ Α΄ 320/1974) «Περί παροχής οικονομικών ενισχύσεων στη γεωργική, κτηνοτροφική, δασική και αλιευτική παραγωγή», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τους Ν. 1409/83(ΦΕΚ/199/Α/83), Ν. 2512/97 (ΦΕΚ Α΄ 138/1997), 2538/97 (ΦΕΚ Α΄ 242/1997)
9. Την αριθ. Υ1/10-03-2004 απόφαση του Πρωθυπουργού «Μεταβολή τίτλων Υπουργείων και καθορισμός της σειράς τάξης των Υπουργείων» (ΦΕΚ Β΄ 513/2004).
10. Την αριθ. 42362/4252/28-09-2007 Κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών» (ΦΕΚ Β΄ 1948/2007).
11. Την αριθ. 282966/09-07-2007 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΓΕΠ» (ΦΕΚ Α΄ 1205/2007).
12. Την αριθ. 394555/2000(ΦΕΚ Β΄ 1324/2000) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημοσίας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Γεωργίας «περί ανάθεσης αρμοδιοτήτων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε στις Ν.Α της χώρας»
13. Την αριθ. 227200/2002 (ΦΕΚ Β΄ 215/2002) Απόφαση του Υπουργού Γεωργίας «περί αρμοδιοτήτων των Δ/σεων του Υπουργείου Γεωργίας μετά την κατάργηση της ΓΕΝ.ΔΙΔΑΓΕΠ»
14. Την αριθ. 271562/2002 Απόφαση του Υπουργού Γεωργίας περί «Εγκρίσεως του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε ως Οργανισμού Πληρωμής από 1.9.2002».
15. Τον Καν. (ΕΚ) 1782/03 του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής, για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς και για την τροποποίηση κανονισμών (Άρθρα 13, 14, 15, 145, καθώς και τα άρθρα 4 και 5 και τα Παραρτήματα ΙΙΙ και ΙV).

16. Τον Καν. (ΕΚ) 796/04 της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης, της διαφοροποίησης και του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου που προβλέπονται στον Καν. (ΕΚ) 1782/03 του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς.
17. Τον Καν. (ΕΚ) 1973/04 της Επιτροπής για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) 1782/03 του Συμβουλίου όσον αφορά τα καθεστώτα στήριξης τα προβλεπόμενα βάσει των τίτλων 4 και 4^A του εν λόγω κανονισμού και τη χρήση των εκτάσεων γης που προκύπτουν από την παύση καλλιέργειας για την παραγωγή πρώτων υλών.
18. Τον Καν. (ΕΚ) αριθμ.1290/05 του Συμβουλίου της 21^{ης} Ιουνίου 2005 για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής.
19. Τον Καν. (ΕΚ) αριθμ. 1698/05 του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ και ιδιαίτερα τα άρθρα 24 και 25.
20. Τον Καν. (ΕΚ) αριθμ. 883/06 της Επιτροπής σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) αριθμ. 1290/05 του Συμβουλίου σε ότι αφορά την τήρηση των λογαριασμών των Οργανισμών Πληρωμών, τις δηλώσεις δαπανών κι εσόδων και τους όρους επιστροφής των δαπανών στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει.
- 20 Α. Τον Καν(ΕΚ) αριθμ. 1320/2006 της Επιτροπής για τη θέσπιση μεταβατικών κανόνων όσον αφορά τη στήριξη ανάπτυξης που προβλέπεται από τον Καν(ΕΚ) αριθμ. 1698/2005 του Συμβουλίου.
21. Τον Καν. (ΕΚ) αριθμ. 1405/06 του Συμβουλίου σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου.
22. Τον Καν. (ΕΚ) αριθμ. 1974/06 της Επιτροπής για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) αριθμ. 1698/05 του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και ιδιαίτερα το άρθρο 15.
23. Τον Καν. (ΕΚ) αριθμ. 1975/06 της Επιτροπής για τη θέσπιση λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) αριθμ.1698/05 του Συμβουλίου, όσον αφορά την εφαρμογή διαδικασιών ελέγχου, καθώς και την πολλαπλή συμμόρφωση σε σχέση με μέτρα στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης.
24. Την με αριθμ. Ε(2000) 2733/00 Απόφαση της ΕΕ με την οποία εγκρίθηκε το Έγγραφο Προγραμματισμού Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΠΑΑ) 2000-2006, όπως είχε τροποποιηθεί και ίσχυε την 31.12.2006 και ειδικότερα του άξονα 3.
25. Την υπ' αριθμ. Ε(2007) 6015/29-XI-2007 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας για την περίοδο προγραμματισμού 2007 – 2013, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
26. Την αριθμ. 324032/24.12.2004 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εφαρμογή του καθεστώτος της πολλαπλής συμμόρφωσης και λοιπά συμπληρωματικά μέτρα σε εκτέλεση του Κανονισμού(ΕΚ) 782/03 του Συμβουλίου (ΦΕΚ. 1921/Β'), που κυρώθηκε με την παρ.1 του άρθρου 18 του Ν. 3399/05 (ΦΕΚ 255/Α')».

27. Την αριθμ. 262021/21.4.2005 (ΦΕΚ 538/Β') Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Λεπτομέρειες εφαρμογής της αριθμ. 324032/24.12.2004» Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Χωροταξίας, Περιβάλλοντος και Δημοσίων Έργων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εφαρμογή του καθεστώτος της πολλαπλής συμμόρφωσης και λοιπά συμπληρωματικά μέτρα σε εκτέλεση του Καν.(ΕΚ) αριθμ. 1782/03 του Συμβουλίου».
28. Την αριθμ. 277628/29.05.2006 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών & Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή των άρθρων 3 και 4 του Καν.(ΕΚ) 1782/03 του Συμβουλίου που αφορούν την τήρηση των απαιτήσεων που αναφέρονται στα σημεία Β και Γ του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κανονισμού αυτού » (ΦΕΚ 764/Β').
29. Τις Αποφάσεις μας με αριθμούς:
- α.** 567/125316/04 και 619/135176/05 για την εφαρμογή του μέτρου 3.1 Βιολογική γεωργία του ΕΠΑΑ 2000-06.
  - β.** 101664/2784/01 και 586/130492/04, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, για την εφαρμογή του μέτρου 3.2 Βιολογική κτηνοτροφία του ΕΠΑΑ 2000-06 .
  - γ.** 237/348747/8765/96 και 218727/06 για την εφαρμογή του μέτρου 3.3 Μακροχρόνια παύση εκμετάλλευσης γεωργικών γαιών του ΕΠΑΑ 2000-06.
  - δ.** 1565/216267/138/04, 629/137355/05 και 659/217068/06 για την εφαρμογή του μέτρου 3.4 Εκτατικοποίηση κτηνοτροφίας του ΕΠΑΑ 2000-06.
  - ε.** 570/125759/04 και 628/137354/05 για την εφαρμογή του μέτρου 3.5 Μείωση της νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης του ΕΠΑΑ 2000-06 .
  - στ.** 131920/03 για την εφαρμογή του μέτρου 3.6 Περιβαλλοντική προστασία της λίμνης Παμβώτιδας από αγροτικές δραστηριότητες του ΕΠΑΑ 2000-06.
  - ζ.** 494/279207/3733/02, 571/125768/04 και 611/133477/05 για την εφαρμογή του μέτρου 3.7 Απειλούμενες με εγκατάλειψη φυλές αγροτικών ζώων του ΕΠΑΑ 2000-06.
  - η.** 135644/05 για τη εφαρμογή του μέτρου 3.8 Διατήρηση εκτατικών καλλιεργειών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση του ΕΠΑΑ 2000-06 .
  - θ.** 535/127796/04 και 621/135643/05 για την εφαρμογή του μέτρου 3.9 Διατήρηση των λιμνών και λιμνοθαλασσών Θράκης: Περιοχές του Δικτύου Φύση 2000 (NATURA) Δέλτα Νέστου και λιμνοθάλασσα Κεραμωτής (Α 1150010) και οι λίμνες και λιμνοθάλασσες της Θράκης (Α 1130009) του ΕΠΑΑ 2000-06.
  - ι.** 642/141608/05 για την εφαρμογή του μέτρου 3.10 Διαχείριση παραλίμνιων εκτάσεων της περιοχής του δικτύου ΦΥΣΗ 2000- λίμνες Βόλβη – Κορώνεια του ΕΠΑΑ 2000-06 .
  - ια.** 131921/03 για την εφαρμογή του μέτρου 3.11 Διατήρηση γεωργικών εκτάσεων για την προστασία ειδών άγριας πανίδας του ΕΠΑΑ 2000-06 .
  - ιβ.** 282328/06 για την εφαρμογή του μέτρου 3.12 Προστασία παραδοσιακού ελαιώνα Άμφισσας του ΕΠΑΑ 2000-06 .
  - ιγ.** 244543/06 για την εφαρμογή του μέτρου 3.13 Διατήρηση παραδοσιακού αμπελώνα Ν. Θήρας του ΕΠΑΑ.
  - ιδ.** 219845/06 για την εφαρμογή του μέτρου 3.14 Περιβαλλοντική προστασία των λιμνών της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας: Λίμνες Βεγορίτιδας – Πετρών και λίμνες Χειμαδίτιδας – Ζάζαρης του ΕΠΑΑ 2000-06 .

- ιε. 661/282435/06 για την εφαρμογή του μέτρου 3.15 Προστασία λίμνης Δοϊράνης του ΕΠΑΑ 2000-06.
- ιστ. 228727/07, 232862/07 και 230535/08 με τις οποίες εγκρίθηκαν πιστώσεις συνολικού ύψους 240 εκ. ΕΥΡΩ για την πληρωμή ανειλημμένων υποχρεώσεων από την 1.1.2007.
30. Την αριθμ. 399570/10.10.2001 (ΦΕΚ 1363/Β'/01) Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Σύστασης Διοικητικού Τομέα Προγραμματισμού και Εφαρμογών του Γ' ΚΠΣ και θέσης Ειδικού Γραμματέα στο Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».
31. Την αριθμ. 245245/02.04.04 Απόφαση διορισμού του κ. Δ. Παπαγιαννίδη στη θέση του Ειδικού Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
32. Την αριθ. 324005/09.09.2008 (ΦΕΚ Β' 1889/2008) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αναδιάρθρωση, αρμοδιότητες και κατανομή προσωπικού Ειδικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013» και ιδίως τα άρθρα 1 και 3 αυτής.
33. Την αριθ. 8932/22.09.2008 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013».
34. Ότι από την παρούσα προκαλείται Δημόσια Δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 38 της παρούσας.
35. Ότι το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) συμμετέχει στις επιλέξιμες δαπάνες για την εφαρμογή του Μέτρου με ποσοστό από 50-85% ανάλογα με τον τύπο εφαρμογής (Περιφέρεια Σύγκλισης, Περιφέρεια Μη Σύγκλισης, μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους).

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α ΓΕΝΙΚΑ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι ο καθορισμός του αναγκαίου θεσμικού πλαισίου για την εφαρμογή, διαχείριση και παρακολούθηση ορισμένων δράσεων του μέτρου 2.1.4 «γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις», το οποίο έχει ως στόχο τη στήριξη μεθόδων γεωργικής παραγωγής που αποσκοπούν:

- στην προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων (έδαφος, νερό, αέρας)
- στη διατήρηση της βιοποικιλότητας ιδίως των γενετικών πόρων
- στη διατήρηση του γεωργικού τοπίου και των χαρακτηριστικών του,

όπως αυτό έχει εγκριθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 (ΠΑΑ) «Αλέξανδρος Μπαλτατζής».

Άρθρο 2

Υπομέτρα και δράσεις - πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης ισχύουν για τα ακόλουθα υπομέτρα και δράσεις του μέτρου 2.1.4 των γεωργοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων:

Υπομέτρο 1: Προώθηση πρακτικών παραγωγής φιλικών προς το περιβάλλον

- Δράση 1.1 Βιολογική γεωργία
- Δράση 1.2 Βιολογική κτηνοτροφία
- Δράση 1.3 Εκτατικοποίηση της κτηνοτροφίας

Υπομέτρο 2: Γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις για την προστασία των υδάτινων πόρων

- Δράση 2.1 Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών
- Δράση 2.2 Προστασία υδροτοπικών συστημάτων

Υπομέτρο 3: Ειδικές δράσεις για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας

- Δράση 3.1 Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων
- Δράση 3.2 Διατήρηση εκτατικών καλλιεργειών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση
- Δράση 3.3 Προώθηση γεωργικών πρακτικών για την προστασία της άγριας ζωής
- Δράση 3.5 Προστασία εθνικού θαλάσσιου πάρκου Ζακύνθου
- Δράση 3.6 Μακροχρόνια παύση της εκμετάλλευσης γεωργικών γαιών

Υπομέτρο 4 : Προστασία του αγροτικού τοπίου που διαμόρφωσε η γεωργική δραστηριότητα

- Δράση 4.1 Προστασία παραδοσιακού ελαιώνα Άμφισσας
- Δράση 4.2 Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν.Θήρας

2. Το πεδίο εφαρμογής των δράσεων, τα ειδικά κριτήρια ένταξης, οι ειδικές δεσμεύσεις, ο υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης και οι λεπτομέρειες εφαρμογής ανά δράση ορίζονται στο Κεφάλαιο Γ της παρούσας.

Άρθρο 3

Φορείς αρμόδιοι για τη διαχείριση και εφαρμογή του μέτρου

1. Ως φορείς διαχείρισης ορίζονται:

- α. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη 2007-2013 (ΕΥΔ ΠΑΑ), η οποία είναι αρμόδια για τη συνολική διαχείριση και εφαρμογή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως προβλέπεται στο Ν. 3614/2007.
- β. Η Διαχειριστική Αρχή του Εγγράφου Προγραμματισμού Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΠΑΑ), όπως αυτή θα μετονομασθεί σε εφαρμογή του Ν.3614/2007 .
- 2. Ως φορέας εφαρμογής ορίζεται:**
Η Δ/ση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος (ΔΧΠΠ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συνεπικουρούμενη από τις καθ' ύλην αρμόδιες Δ/σεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
- 3. Ως φορείς υλοποίησης ορίζονται:**
Οι Δ/σεις Αγροτικής Ανάπτυξης (ΔΑΑ) των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.
- 4. Ως οργανισμός πληρωμής ορίζεται:**
Ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ).

Οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις των ανωτέρων φορέων περιγράφονται στις επιμέρους διατάξεις της παρούσας.

Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ, η εφαρμογή ή η υλοποίηση ή η εκτέλεση ορισμένων ενεργειών της παρούσας ανατίθεται και σε άλλους, πλην των ανωτέρω, φορείς.

Άρθρο 4 **Εννοιολογικοί προσδιορισμοί**

Για την εφαρμογή της παρούσας ισχύουν οι ακόλουθοι εννοιολογικοί προσδιορισμοί:

1. Αγρότης

Ως αγρότης νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατέχει αγροτική εκμετάλλευση στην οποία ασκεί αγροτική δραστηριότητα και από την οποία αντλεί τουλάχιστον το 25% των συνολικών του εισοδημάτων.

Σε ότι αφορά τα νομικά πρόσωπα πρέπει να ισχύουν επιπλέον οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- α) να έχουν νομική προσωπικότητα, όπως η έννοια ορίζεται στο εμπορικό δίκαιο (εμπορικό νόμο)
- β) από τη συστατική τους πράξη να προκύπτει ότι η κύρια δραστηριότητά τους είναι η άσκηση της αγροτικής δραστηριότητας.

Η διαπίστωση των ανωτέρω γίνεται για μεν τα φυσικά πρόσωπα με βάση τα στοιχεία των δύο τελευταίων ετών της φορολογικής τους δήλωσης (Έντυπο Ε1) και των αντίστοιχων εκκαθαριστικών για δε τα νομικά πρόσωπα από τους ισολογισμούς των δύο τελευταίων ετών.

Εξαιρέση αποτελούν οι νέοι αγρότες κατά την έννοια του μέτρου 1.1.2 του Π.Α.Α και μέχρι τρία έτη από την ημερομηνία της πρώτης τους εγκατάστασης.

2. Αγρότης κατά κύρια απασχόληση

Ως αγρότης κατά κύρια απασχόληση νοείται το φυσικό πρόσωπο το οποίο αντλεί τουλάχιστον το 50% του συνολικού του εισοδήματος από την άσκηση της αγροτικής του δραστηριότητας, όπως τούτο τεκμηριώνεται από τα στοιχεία των δύο τελευταίων ετών της φορολογικής του δήλωσης (Έντυπο Ε1) και των αντίστοιχων εκκαθαριστικών και έχει κύριο ταμείο ασφάλισης τον ΟΓΑ.

3. Αγροτική εκμετάλλευση

Ως αγροτική εκμετάλλευση νοείται το σύνολο των γεωργικών και κτηνοτροφικών παραγωγικών μονάδων που διαχειρίζεται ο αγρότης εντός της ελληνικής επικράτειας.

4. Γεωργική έκταση

Ως γεωργική έκταση νοείται η συνολική έκταση της αρόσιμης γης, των μόνιμων βοσκοτόπων και των μόνιμων καλλιεργειών εκφρασμένη σε εκτάρια με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.

5. Νόμιμη κατοχή

Η νόμιμη κατοχή αγροτεμαχίου τεκμηριώνεται:

α) Για ιδιότητα αγροτεμάχια

i) Για τις περιοχές της χώρας που έχουν ενταχθεί στο κτηματολόγιο με την υποβολή αντίγραφου του κτηματολογίου.

Σε περίπτωση μη ύπαρξης στην περιοχή κτηματολογίου με την προσκόμιση των παρακάτω εγγράφων:

ii) Όταν ο αιτών είναι κύριος των επιλέξιμων αγροτεμαχίων, υποβάλλεται ο νόμιμος τίτλος ιδιοκτησίας και το πιστοποιητικό μεταγραφής από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει τίτλος ιδιοκτησίας, υποβάλλεται θεωρημένο το έντυπο Ε9 του αιτούντος, στο οποίο είναι καταχωρημένο το προς ένταξη αγροτεμάχιο.

iii) Όταν ο αιτών είναι επικαρπωτής των επιλέξιμων αγροτεμαχίων, υποβάλλεται ακριβές αντίγραφο της συμβολαιογραφικής πράξης σύστασης της επικαρπίας και το πιστοποιητικό μεταγραφής της από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο.

β) Για μισθωμένα αγροτεμάχια

i) Όταν ο αιτών είναι μισθωτής, με την υποβολή του ιδιωτικού συμφωνητικού μίσθωσης. Στα ιδιωτικά συμφωνητικά μίσθωσης πρέπει να αναφέρονται αναλυτικά για κάθε αγροτεμάχιο η ακριβής τοποθεσία, η έκταση, το χαρτογραφικό υπόβαθρο, ο Α.Φ.Μ. του ιδιοκτήτη και η χρονική περίοδος της μίσθωσης. Η διάρκεια της μίσθωσης πρέπει να καλύπτει το χρονικό διάστημα ανάληψης των συμβατικών υποχρεώσεων από το δικαιούχο.

ii) Σε περίπτωση μίσθωσης με διάρκεια μεγαλύτερη των εννέα ετών, με την υποβολή ακριβούς αντιγράφου της συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης και το πιστοποιητικό μεταγραφής της από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο.

iii) Τα μισθωτήρια συμβόλαια υποβάλλονται θεωρημένα από την αρμόδια ΔΟΥ, σύμφωνα με το άρθρο 77 του Ν. 2238/1994 (ΦΕΚ Α' 151) «Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος». Μισθωτήρια που δεν θεωρούνται από τη ΔΟΥ, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, υποβάλλονται για θεώρηση στην αρμόδια Δ/ση Αγροτικής

Ανάπτυξης/Γεωργίας. Στο μισθωτήριο έγγραφο σημειώνεται η ένδειξη «θεωρήθηκε», η χρονολογία θεώρησης και το έγγραφο υπογράφεται από τον εντεταλμένο υπάλληλο.

γ) Για κοινόχρηστες δημοτικές ή κοινοτικές εκτάσεις

Για εκτάσεις που παραχωρούνται από τους ΟΤΑ στην απόφαση παραχώρησης πρέπει να καθορίζεται, μεταξύ των άλλων, η συνολική επιφάνεια της κοινόχρηστης δημοτικής ή κοινοτικής έκτασης, η έκταση που παραχωρείται σε κάθε παραγωγό χωριστά και το χαρτογραφικό υπόβαθρο των εκτάσεων αυτών. Προκειμένου για βοσκότοπους γίνεται καταγραφή του χαρτογραφικού κωδικού με ποσοστιαία κατανομή της έκτασης του βοσκότοπου ανά παραγωγό, σύμφωνα με την κατάσταση δικαιωμάτων βοσκής που καθορίζεται από τους δήμους. Σε περίπτωση που η παραχώρηση δεν καλύπτει το χρονικό διάστημα ανάληψης των συμβατικών υποχρεώσεων από το δικαιούχο, πρέπει τα παραχωρητήρια να ανανεώνονται κάθε έτος με ευθύνη των δικαιούχων, ώστε να καλύπτεται το χρονικό διάστημα της σύμβασης. Σε αντίθετη περίπτωση ο δικαιούχος υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις.

Τα παραστατικά τεκμηρίωσης της νόμιμης κατοχής υποβάλλονται μία φορά κατά το στάδιο της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης, ενώ κατά τα επόμενα έτη υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχει επέλθει μεταβολή ή δηλώνεται η τυχόν μεταβολή που έχει επέλθει και συνυποβάλλονται τα παραστατικά που την τεκμηριώνουν.

Σε κάθε περίπτωση τα αγροτεμάχια πρέπει να εμφανίζονται στην κατ' έτος υποβαλλόμενη ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης.

Η ιδιοκτησία υφίσταται σε όλες τις περιπτώσεις που αναγνωρίζονται από το εθνικό δίκαιο. Η ιδιοκτησία στην περίπτωση οικογενειακών εκμεταλλεύσεων δύναται να θεωρηθεί ότι συντρέχει στο πρόσωπο και των δύο συζύγων, ανεξάρτητα πραγματικού γεγονότος. Μετά την ένταξη υποβάλλεται μια ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης από τον σύζυγο που έχει υπογράψει τη σύμβαση.

6. Αγροτική δραστηριότητα

Ως αγροτική δραστηριότητα θεωρείται η παραγωγή αγροτικών προϊόντων που προκύπτουν από την καλλιέργεια φυτών ή την εκτροφή αγροτικών ζώων της εκμετάλλευσης σε όλα τα στάδια αυτών, συμπεριλαμβανομένης της συγκομιδής και της άμελης. Στην αγροτική δραστηριότητα συμπεριλαμβάνονται επίσης η απλή εκτροφή αγροτικών ζώων για αναπαραγωγή ή εξυπηρέτηση των αναγκών της εκμετάλλευσης, καθώς και η διατήρηση της γης σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση.

7. Γεωργικά προϊόντα

Ως γεωργικά προϊόντα θεωρούνται τα προϊόντα του Παραρτήματος I της Συνθήκης των ΕΚ περιλαμβανομένου του βάμβακος και εξαιρουμένων των προϊόντων αλιείας.

8. Αιτήσεις

- **Ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης**

Ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης είναι η αίτηση που υποβάλλουν οι αγρότες για την ενεργοποίηση των ατομικών τους δικαιωμάτων και τη λήψη των άμεσων ενισχύσεων, στο πλαίσιο του Καν.1782/2003, όπως ισχύει κάθε φορά.

- **Αίτηση ενίσχυσης**

Ως αίτηση ενίσχυσης θεωρείται η αίτηση που πρέπει να εγκριθεί για την υπαγωγή στο καθεστώς των γεωργοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων.

- **Αίτηση πληρωμής**

Ως αίτηση πληρωμής θεωρείται η αίτηση που υποβάλλει ο δικαιούχος για τη χορήγηση της πληρωμής από τις εθνικές αρχές.

- **Δήλωση εφαρμογής**

Ως δήλωση εφαρμογής θεωρείται η δήλωση που υποβάλλει ο δικαιούχος με την ετήσια ολοκλήρωση των δεσμεύσεων και με την οποία καταθέτει όλα τα απαιτούμενα ειδικά δικαιολογητικά όπως αυτά περιγράφονται στο κεφάλαιο Γ της παρούσας.

9. Πολλαπλή Συμμόρφωση

Ως πολλαπλή συμμόρφωση θεωρούνται οι κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης (άρθρο 4 και παράρτημα ΙΙΙ του Καν.1782/2003) και οι ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες (άρθρο 5 και παράρτημα ΙV του Καν.1782/2003) που ορίζονται στην ΚΥΑ 324032/2004 (ΦΕΚ Β΄ 1921), όπως ισχύει κάθε φορά. Στην πολλαπλή συμμόρφωση επίσης συμπεριλαμβάνονται και οι ελάχιστες απαιτήσεις από τη χρήση λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων καθώς και άλλες σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις, που θεσπίζονται από την εθνική νομοθεσία σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 39 του Καν. 1698/2005.

10. Παλαιοί δικαιούχοι

Ως παλαιοί δικαιούχοι θεωρούνται οι αγρότες που υπέγραψαν σύμβαση μέχρι και την 31.12.2006 στο πλαίσιο εφαρμογής των μέτρων του άξονα 3 του Εγγράφου Προγραμματισμού Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΠΑΑ) 2000-2006, εφόσον δεν έχει λήξει η περίοδος δέσμευσης και τηρούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.

11. Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Ως ανειλημμένες υποχρεώσεις θεωρούνται οι οικονομικές απαιτήσεις των παλαιών δικαιούχων.

12. Περίοδος δέσμευσης

Ως περίοδος δέσμευσης θεωρείται η χρονική περίοδος πέντε (5) ετών στη διάρκεια της οποίας οι δικαιούχοι και το Ελληνικό Δημόσιο δεσμεύονται να τηρήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, με εξαίρεση τους παλαιούς δικαιούχους για τους οποίους ισχύουν τα χρονικά όρια (έναρξη-λήξη) που έχουν οριστεί στις κατά περίπτωση συμβάσεις τους.

13. Συμβατικές υποχρεώσεις

Ως συμβατικές υποχρεώσεις νοούνται οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν τα αυτοσυμβαλλόμενα μέρη κατά τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης.

14. Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (Σ.Π.Δ.) πενταετούς διάρκειας

Ως Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης νοείται ένα πενταετές επιχειρησιακό σχέδιο της εκμετάλλευσης στο οποίο περιγράφονται αναλυτικά τα αγροτεμάχια ή και τα ζώα, ο τρόπος κατοχής, αξιοποίησης και περιβαλλοντικής διαχείρισης καθώς και άλλα στοιχεία σχετικά με την εκμετάλλευση.

Το Σ.Π.Δ δύναται να συνταχθεί είτε από τον ενδιαφερόμενο είτε από γεωργικό σύμβουλο.

15. Αγροπεριβαλλοντικός φάκελος

Ως αγροπεριβαλλοντικός φάκελος θεωρείται ο φάκελος που υποχρεούνται να τηρούν οι δικαιούχοι και ο οποίος πρέπει να είναι διαθέσιμος στις ελεγκτικές αρχές σε κάθε ζήτηση.

Ο αγροπεριβαλλοντικός φάκελος περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία ή παραστατικά:

- Αντίγραφο της αίτησης ενίσχυσης
- Σύμβαση με τις τυχόν τροποποιήσεις της
- Αντίγραφα των ετήσιων αιτήσεων πληρωμής και δηλώσεων εφαρμογής
- Αντίγραφα των ενιαίων δηλώσεων εκμετάλλευσης
- Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης πενταετούς διάρκειας
- Ημερολόγιο εργασιών, όπως απαιτείται στην πολλαπλή συμμόρφωση
- Νόμιμα παραστατικά εισροών – εκροών
- Κάθε άλλο έγγραφο που αφορά τη δράση ή τις δράσεις που έχει ενταχθεί ο δικαιούχος

16. Μετατροπή ζώων σε MMZ (Μονάδα Μεγάλου Ζώου)

Για τις ανάγκες της παρούσας απόφασης ισχύουν οι παρακάτω ισοδυναμίες:

- Ένα (1) βοοειδές ηλικίας άνω των 2 ετών = 1 MMZ
- Ένα (1) βοοειδές ηλικίας 6 μηνών έως 2 ετών = 0,6 MMZ
- Ένα (1) προβατοειδές ή αιγοειδές ηλικίας άνω του έτους = 0,15 MMZ
- Ένα (1) μόνοπλο ηλικίας άνω των 6 μηνών = 1MMZ
- Μία (1) χοιρομητέρα > 50 kgr = 0,5 MMZ
- Λοιποί χοίροι = 0,3 MMZ

17. ΟΠΣΑΑ

Ως ΟΠΣΑΑ θεωρείται το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης.

18. Σύστημα

Ως Σύστημα, όπου αναφέρεται, θεωρούνται τα επί μέρους πληροφοριακά συστήματα που λειτουργούν παράλληλα με το ΟΠΣΑΑ και ΟΣΔΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Άρθρο 5 **Δικαιούχοι**

1. Δικαιούχοι των ενισχύσεων της παρούσας μπορούν να κριθούν:
  - α. Αγρότες** φυσικά και νομικά πρόσωπα εφόσον, στο πρόσωπό τους συντρέχουν τα κριτήρια του άρθρου 6 της παρούσας.
  - β. Παλαιοί δικαιούχοι**, όπως ορίζονται στο σημείο 10 του άρθρου 4 της παρούσας, εφόσον για το υπόλοιπο της δέσμευσης τηρούν τις απαιτήσεις της Πολλαπλής Συμμόρφωσης αντί των Κωδίκων Ορθής Γεωργικής Πρακτικής.
2. Δεν μπορούν να κριθούν δικαιούχοι των ενισχύσεων της παρούσας, έστω κι αν πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, οι ακόλουθες κατηγορίες προσώπων:
  - α.** Πρόσωπα τα οποία έχουν ενταχθεί στο καθεστώς της Πρόωρης Συνταξιοδότησης
  - β.** Πρόσωπα τα οποία έχουν αποκλεισθεί από τις ενισχύσεις των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων ή δράσεων και για όσο χρόνο ισχύει ο αποκλεισμός.
  - γ.** Ανήλικα άτομα.

Άρθρο 6 **Γενικά κριτήρια ένταξης**

Τα γενικά κριτήρια ένταξης των δικαιούχων διακρίνονται σε κριτήρια επιλεξιμότητας και κριτήρια επιλογής ως ακολούθως:

1. Κριτήρια επιλεξιμότητας:

Προκειμένου οι υποψήφιοι να ενταχθούν σε κάποια ή κάποιες από τις ενισχυόμενες δράσεις πρέπει να πληρούν τα παρακάτω κριτήρια επιλεξιμότητας:

- α.** Να είναι αγρότες, όπως η έννοια του αγρότη ορίζεται στο άρθρο 4 της παρούσας.
- β.** Να ασκούν αγροτική δραστηριότητα, όπως η σχετική έννοια ορίζεται στο άρθρο 4 της παρούσας.
- γ.** Να υποβάλλουν, με τη διαδικασία του άρθρου 9 της παρούσας, αίτηση ενίσχυσης για αγροτεμάχια και ζώα της εκμετάλλευσής τους που πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - Κατέχονται νόμιμα καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετίας, όπως η έννοια ορίζεται στο άρθρο 4 της παρούσας. Αποκλείονται από την ένταξη αγροτεμάχια που έχουν ενταχθεί στο μέτρο της δάσωσης γεωργικών γαιών
  - Δηλώνονται στην ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης.
  - Βρίσκονται εντός των περιοχών παρέμβασης της δράσης που οι υποψήφιοι επιθυμούν να ενταχθούν, όπως αυτές ορίζονται στο κεφάλαιο Γ της παρούσας.
- δ.** Να αρχίσουν την 15^η Οκτωβρίου του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης να εφαρμόζουν στο υπό ένταξη μέρος της εκμετάλλευσής τους τις δεσμεύσεις που προβλέπονται κατά δράση στο Κεφάλαιο Γ της παρούσας. Εξαιρέση αποτελεί η πρώτη

πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, όπου η ημερομηνία έναρξης των δεσμεύσεων μπορεί να είναι διαφορετική ανά δράση και σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο Γ της παρούσας. Η ημερομηνία έναρξης των δεσμεύσεων δεν μπορεί να είναι προγενέστερη της ημερομηνίας της απόφασης έγκρισης του άρθρου 11 της παρούσας.

- ε. Να τηρούν στο σύνολο της εκμετάλλευσής τους τις απαιτήσεις της Πολλαπλής Συμμόρφωσης, σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές αποφάσεις και βάσει των εγκυκλίων του ΟΠΕΚΕΠΕ.
- στ. Να εφαρμόζουν το εγκεκριμένο πενταετές ΣΠΔ (για τα μέτρα που απαιτείται).
- ζ. Να τηρούν αγροπεριβαλλοντικό φάκελο.
- η. Να υποβάλλουν κατ' έτος αίτηση πληρωμής και δήλωση εφαρμογής με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17 της παρούσας.
- θ. Να δέχονται και να διευκολύνουν τους ελέγχους του άρθρου 18 της παρούσας, που πραγματοποιούν εξουσιοδοτημένα εθνικά και κοινοτικά όργανα.
- ι. Να δέχονται την επεξεργασία και δημοσιοποίηση προσωπικών τους δεδομένων που αφορούν τη δράση ή τις δράσεις που αιτούνται να ενισχυθούν, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 1437/2007.

2. Κριτήρια επιλογής

Η επιλογή των δικαιούχων από τους υποψηφίους που πληρούν καταρχάς τα κριτήρια επιλεξιμότητας της προηγούμενης παραγράφου γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής:

- α. Διαθέσιμες πιστώσεις ανά Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.
- β. Σειρά κατάταξης που διαμορφώνεται με βάση τα ακόλουθα γενικά κριτήρια και ειδικά κριτήρια κατά δράση που αναφέρονται στο κεφάλαιο Γ της παρούσας.

Κριτήριο	Βαθμοί
Μόνιμος κάτοικος του Δήμου που βρίσκεται η έδρα της εκμετάλλευσης	10
Κατά κύρια απασχόληση αγρότης	20
Νέος γεωργός με επιχειρηματικό σχέδιο	10
Έκταση σε περιοχή NATURA 2000 μέχρι 50% της συνολικής υπό ένταξη έκτασης	10
Έκταση σε περιοχή NATURA 2000 > 50% της συνολικής υπό ένταξη έκτασης	20
Ειδικά κριτήρια δράσης	Ανάλογα προς τη δράση

Σε περίπτωση ισοβαθμίας προηγούνται στη σειρά κατάταξης οι καταρχάς δικαιούχοι που συγκεντρώνουν μεγαλύτερη βαθμολογία στα παρακάτω κατά σειρά προτεραιότητας κριτήρια:

1. Έκταση σε περιοχή NATURA 2000
2. Νέος γεωργός με επιχειρηματικό σχέδιο

3. Κατά κύρια απασχόληση αγρότης
4. Μόνιμος κάτοικος του Δήμου που βρίσκεται η έδρα της εκμετάλλευσης

Άρθρο 7 **Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος**

1. Ο φορέας εφαρμογής, με βάση τις διαθέσιμες πιστώσεις και με τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΕΠΑΑ, προωθεί για έγκριση στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων απόφαση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης ανά δράση από τους ενδιαφερόμενους που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του άρθρου 6 της παρούσας. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος θα ορίζονται ανά προκηρυχθείσα δράση:
  - Ο τόπος και ο χρόνος υποβολής της αίτησης
  - Τα κριτήρια ένταξης και τα παραστατικά που τα τεκμηριώνουν
  - Οι δεσμεύσεις των δικαιούχων
  - Ο τρόπος υπολογισμού και χορήγησης της ενίσχυσης
  - Οι προβλεπόμενες κυρώσεις
  - Το διαθέσιμο ποσό ανά Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση με βάση περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης μετά από εισήγηση της.
  - Οι αρμόδιες υπηρεσίες και ο διαδικτυακός τόπος για την παροχή πληροφοριών
2. Η απόφαση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος μετά την έγκρισή της και με ευθύνη του φορέα εφαρμογής:
  - α. Καταχωρίζεται στο σύστημα
  - β. Αναρτάται στον δικτυακό τόπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
  - γ. Διαβιβάζεται στους φορείς υλοποίησης.

Άρθρο 8 **Ενημέρωση ενδιαφερομένων**

Οι φορείς υλοποίησης προβαίνουν το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, στις παρακάτω ενέργειες:

- Θυροκόλληση για διάστημα δεκαπέντε (15) τουλάχιστον εργάσιμων ημερών στον πίνακα ανακοινώσεων της ΔΑΑ.
  - Αποστολή της πρόσκλησης στους Δήμους και στις Κοινότητες της περιοχής ευθύνης τους με την επισήμανση ότι αυτή πρέπει να δημοσιοποιηθεί με κάθε πρόσφορο μέσο και τουλάχιστον να θυροκολληθεί για διάστημα δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών στον πίνακα ανακοινώσεων της έδρας του Δήμου ή της Κοινότητας και των Δημοτικών και Κοινοτικών Διαμερισμάτων του.
  - Όπου ενδείκνυται λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα δημοσιότητας όπως:
    - Οργάνωση ημερίδων
    - Οργάνωση Γραφείου Υποστήριξης (Help Desk)
- με συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων

Αποδεικτικά της δημοσιοποίησης της πρόσκλησης ενδιαφέροντος τηρούνται στα αρχεία της ΔΑΑ.

Άρθρο 9 **Υποβολή αίτησης ενίσχυσης**

Οι ενδιαφερόμενοι αγρότες που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 6 της παρούσας, για να ενταχθούν στη δράση ή δράσεις της επιλογής τους, πρέπει να υποβάλλουν αίτηση ενίσχυσης.

Η αίτηση ενίσχυσης είναι πλήρης, εφόσον συνοδεύεται από τα παρακάτω:

1. Αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος πλήρως συμπληρωμένη.
2. Παραστατικά που τεκμηριώνουν τα κριτήρια ένταξης, τα οποία είναι:
  - α. Φωτοτυπία των δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας ή άλλου δημόσιου εγγράφου που να πιστοποιεί την ταυτοπροσωπία.
  - β. Για μεν τα φυσικά πρόσωπα φωτοτυπία των δύο τελευταίων ετών του εκκαθαριστικού της εφορίας και της φορολογικής του δήλωσης (Εντυπο Ε1), για δε τα νομικά πρόσωπα ισολογισμοί των δυο τελευταίων ετών ή άλλο φορολογικό έγγραφο, μέσω των οποίων πιστοποιούνται ο ΑΦΜ και τα εισοδήματα ανά πηγή.
  - γ. Αντίγραφα παραστατικών νόμιμης κατοχής των αγροτεμαχίων για τα οποία ζητείται ενίσχυση.
  - δ. Φωτοτυπία της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας στην περίπτωση κτηνοτροφικών μονάδων για τις δράσεις 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία», 1.3 «Εκτατικοποίηση της κτηνοτροφίας» και 3.1 «Διατήρηση απειλούμενων με εγκατάλειψη φυλών αγροτικών ζώων».
  - ε. Αντίγραφο του παραρτήματος της ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Κατ' εξαίρεση για τις δράσεις 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών» και 2.2 «Προστασία υδροτοπικών συστημάτων», υποβάλλεται αντίγραφο της ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης για ένα από τα τρία τελευταία έτη κατόπιν επιλογής του αιτούντος με την προϋπόθεση ότι απαραίτητα προσκομίζεται αντίγραφο του παραρτήματος της ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.
- στ. Συμβόλαιο με εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων για τις δράσεις 1.1 «Βιολογική γεωργία» και 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία» στο οποίο θα αναφέρονται τα στοιχεία των αγροτεμαχίων και των σταυλικών εγκαταστάσεων με βάση την τελευταία ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης. Στην περίπτωση που δεν είναι δυνατή η προσκόμιση αυτού με την αίτηση ενίσχυσης, αυτό μπορεί να γίνει κατά την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ του δικαιούχου και του φορέα υλοποίησης.
- ζ. Καταστατικό σύστασης της εταιρείας προκειμένου για νομικά πρόσωπα
- η. Βεβαίωση εγγραφής στα αντίστοιχα Γενεαλογικά Βιβλία της φυλής που τηρούνται από τα αρμόδια Κέντρα Γενετικής Βελτίωσης Ζώων για τη δράση 3.1 Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων.
- θ. Τα ειδικά δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται κατά δράση στο Κεφάλαιο Γ της παρούσας.

3. Σχέδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΣΠΔ) πενταετούς διάρκειας της προτεινόμενης για ενίσχυση εκμετάλλευσης το οποίο μπορεί να τροποποιείται κατ' έτος και στο οποίο θα υπολογίζεται το ετήσιο και το συνολικό ποσό της ενίσχυσης λαμβανομένων υπόψη του ύψους ενίσχυσης ανά δράση και του τρόπου αξιοποίησης. Στο ΣΠΔ ο πενταετής προγραμματισμός του τρόπου διαχείρισης της εκμετάλλευσης γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν, τις απαιτήσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης, τις πρόσθετες δεσμεύσεις ανά δράση και τους κανόνες της γεωπονικής επιστήμης για την αιεφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων.

Στο ΣΠΔ θα περιγράφονται η έκταση ή και τα ζώα βάση της τελευταίας ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης.

Η τροποποίηση του ΣΠΔ υποβάλλεται στο φορέα υλοποίησης πριν την έναρξη της εφαρμογής της και δεν αφορά τα στοιχεία εκείνα για τα οποία ο δικαιούχος αναλαμβάνει δέσμευση καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετίας. Επίσης η παραπάνω αναφερόμενη τροποποίηση δεν μπορεί να αφορά υπέρβαση του εγκεκριμένου ετήσιου και συνολικού ορίου δαπάνης του δικαιούχου. Το αίτημα για τροποποίηση ΣΠΔ ελέγχεται από τον φορέα υλοποίησης και εγκρίνεται ή απορρίπτεται. Για τις δράσεις στις οποίες υπάρχει πρόβλεψη σχετικής δαπάνης ή εμφανίζουν πολυπλοκότητα ως προς τη μεθοδολογία, η σύνταξη του ΣΠΔ δύναται να γίνεται από σύμβουλο. Στην περίπτωση επιλογής συμβούλου υπεύθυνου για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ απαιτείται η ύπαρξη ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δηλαδή του δικαιούχου και του συμβούλου. Αντίγραφο του παραπάνω συμφωνητικού οφείλει να υποβάλλει ο δικαιούχος στο φορέα υλοποίησης κατά την υπογραφή της σύμβασής του.

Άρθρο 10

Καταχώρηση και διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων

1. Καταχώρηση αιτήσεων

Οι φορείς υλοποίησης προβαίνουν στην καταχώρηση του συνόλου των αιτήσεων στο σύστημα.

2. Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων

Η αίτηση ενίσχυσης για να αξιολογηθεί πρέπει να:

- α. έχει υποβληθεί στο φορέα υλοποίησης εντός των χρονικών ορίων που ορίζονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος
- β. είναι πλήρης

Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται από το φορέα υλοποίησης με βάση τα ακόλουθα στάδια:

α) Διοικητικός έλεγχος

Ο διοικητικός έλεγχος γίνεται στο σύνολο των αιτήσεων με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 18 της παρούσας. Αιτήσεις που από το διοικητικό έλεγχο προκύπτει ότι:

- αα) έχουν υποβληθεί εκπρόθεσμα
- αβ) δεν είναι πλήρεις και

αγ) δεν τηρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας αποκλείονται από την περαιτέρω διαδικασία αξιολόγησης..

β) Επιτόπιος έλεγχος

Τον διοικητικό έλεγχο ακολουθεί ο επιτόπιος έλεγχος, ο οποίος πραγματοποιείται στους καταρχάς δικαιούχους με τη διαδικασία του άρθρου 18 της παρούσας. Καταρχάς δικαιούχοι που από τον επιτόπιο έλεγχο διαπιστωθεί ότι δεν πληρούν τα κριτήρια ένταξης αποκλείονται της περαιτέρω διαδικασίας.

γ) Κατάταξη αιτήσεων με βάση τη σειρά βαθμολογίας

Μετά την ολοκλήρωση των ελέγχων οι καταρχάς δικαιούχοι κατατάσσονται με φθίνουσα σειρά και με βάση τη συνολική βαθμολογία που συγκεντρώνουν γενικά και ειδικά στα κριτήρια επιλογής.

Βάσει των διαθέσιμων πιστώσεων κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες:

- α. σε καταρχάς δικαιούχους και
- β. σε επιλαχόντες

Σε χωριστή κατάσταση καταχωρίζονται οι απορριπτόμενοι.

δ) Διαφάνεια – γνωμοδοτικές επιτροπές

Για την υποβοήθηση του έργου του φορέα υλοποίησης και τη βελτίωση της διαφάνειας συγκροτούνται σε επίπεδο φορέα τριμελείς γνωμοδοτικές επιτροπές στις οποίες συμμετέχει ένας τουλάχιστον γεωτεχνικός με σκοπό:

- Τον έλεγχο της τήρησης της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης.
- Την επικύρωση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης ή την παραπομπή για επαναξιολόγηση του συνόλου ή μέρους των αιτήσεων ενίσχυσης.
- Την οριστική κατάταξη των υποψηφίων σε :
  - ο καταρχάς δικαιούχους
  - ο επιλαχόντες
  - ο απορριπτόμενους

Οι γνωμοδοτικές επιτροπές οφείλουν να καταθέσουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησής εντός δέκα εργασίμων ημερών.

ε) Δημοσιοποίηση

Οι φορείς υλοποίησης, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης, δημοσιοποιούν τις καταστάσεις με τους:

- καταρχάς δικαιούχους
- επιλαχόντες
- απορριπτόμενους

με:

εα) Θυροκόλληση για διάστημα δέκα (10) τουλάχιστον εργασίμων ημερών στον πίνακα ανακοινώσεων της ΔΑΑ.

εβ) Αποστολή των καταστάσεων στους Δήμους και στις Κοινότητες της περιοχής ευθύνης τους με την επισήμανση ότι αυτές πρέπει να δημοσιοποιηθούν με κάθε πρόσφορο μέσο και τουλάχιστον να θυροκολληθούν για διάστημα δέκα (10) εργασίμων ημερών στον πίνακα ανακοινώσεων της έδρας του δήμου ή της κοινότητας και των δημοτικών ή κοινοτικών διαμερισμάτων.

Αποδεικτικά της δημοσιοποίησης των καταστάσεων τηρούνται στα αρχεία της ΔΑΑ.

στ) Ενστάσεις

Οι ενδιαφερόμενοι, εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία δημοσιοποίησης, μπορούν να υποβάλλουν ένσταση κατά των καταστάσεων των καταρχάς δικαιούχων, επιλαχόντων και απορριπτομένων. Η ένσταση υποβάλλεται στο φορέα υλοποίησης και εξετάζεται εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής της από τριμελή επιτροπή, που συγκροτείται για το σκοπό αυτό και στην οποία συμμετέχει ένας τουλάχιστον γεωτεχνικός.

Στις ανωτέρω επιτροπές δεν μπορούν να συμμετέχουν μέλη τα οποία διεξήγαγαν σε προγενέστερο στάδιο οποιονδήποτε έλεγχο που αφορούσε την αξιολόγηση της αίτησης ενίσχυσης του ενιστάμενου.

Άρθρο 11 **Έγκριση δικαιούχων**

- 1 Μετά την οριστικοποίηση των καταστάσεων των καταρχάς δικαιούχων, επιλαχόντων και απορριπτόμενων με τη διαδικασία του άρθρου 10 της παρούσας, οι φορείς υλοποίησης καταχωρίζουν τις εν λόγω καταστάσεις στο σύστημα και διαβιβάζουν στον φορέα εφαρμογής φάκελο, έντυπα και ηλεκτρονικά, ο οποίος περιλαμβάνει ανά δράση τα ακόλουθα στοιχεία:
  - α. Εισήγηση του φορέα υλοποίησης
  - β. Αντίγραφα των φύλλων και των εκθέσεων ελέγχου του άρθρου 18 της παρούσας
  - γ. Αντίγραφα των καταστάσεων των καταρχάς δικαιούχων, επιλαχόντων και απορριπτόμενων με τη συνολική τους βαθμολογία και με αναφορά στους λόγους απόρριψης για τους απορριπτόμενους. Ειδικά στην περίπτωση των καταρχάς δικαιούχων και των επιλαχόντων στις καταστάσεις, πλην της συνολικής βαθμολογίας και του ονοματεπώνυμου, εμφανίζεται η δ/νση κατοικίας, ο ΑΦΜ, η εντάξιμη έκταση ή και τα ζώα και το συνολικό και ετήσιο ποσό της πενταετίας, όπως αυτό υπολογίζεται ανά δράση με βάση τα αναφερόμενα στο Κεφάλαιο Γ της παρούσας. Επιπλέον στις καταστάσεις αναγράφεται όποιο άλλο στοιχείο κρίνεται αναγκαίο κατά δράση.
- 2 Ο φορέας εφαρμογής, αφού:
  - α. Εξακριβώσει την πραγματοποίηση των ελέγχων του άρθρου 18 της παρούσας και την τήρηση της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης,
  - β. διασφαλίσει ότι οι οικονομικές απαιτήσεις των καταρχάς δικαιούχων είναι σύμφωνες με την κατανεμηθείσα πίστωση ανά Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
  - γ. και ενημερώσει την ΕΥΔ ΕΠΑΑ για τα αποτελέσματα των ελέγχων και εν συνεχεία της αποστέλλει τα στοιχεία που ζητηθούν, προκειμένου η ΕΥΔ ΕΠΑΑ να πραγματοποιήσει τους απαραίτητους ελέγχους για την επαλήθευση της τήρησης των διατάξεων της εθνικής και κοινοτικής Νομοθεσίας,

εισηγείται στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΕΠΑΑ, την έκδοση απόφασης έγκρισης δικαιούχων και απορριπτόμενων.

- 3 Οι αποφάσεις έγκρισης – απόρριψης της προηγούμενης παραγράφου με ευθύνη του φορέα εφαρμογής:
  - α. Αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και
  - β. κοινοποιούνται στο φορέα υλοποίησης προκειμένου να προβεί στις ενέργειες του άρθρου 12 της παρούσας.
- 4 Ο φορέας εφαρμογής επικαιροποιεί το περιεχόμενο της ανωτέρω απόφασης έγκρισης τουλάχιστον μια φορά κάθε ημερολογιακό έτος ή και περισσότερες φορές εφόσον κριθεί αναγκαίο.

Άρθρο 12 **Υπογραφή σύμβασης**

1. Οι φορείς υλοποίησης με τη λήψη της απόφασης έγκρισης του άρθρου 11 της παρούσας ενημερώνουν τους δικαιούχους ότι εντός 10 εργάσιμων ημερών πρέπει να προσέλθουν στην έδρα του φορέα προκειμένου να υπογράψουν τη σχετική σύμβαση.
Η σύμβαση περιλαμβάνει τουλάχιστον τα παρακάτω:
  - Στοιχεία του δικαιούχου
  - στοιχεία ταυτοποίησης αγροτεμαχίων και ζώων που εντάσσονται στις δράσεις
  - λεπτομερή περιγραφή των δεσμεύσεων κατά περίπτωση δράσης
  - το ετήσιο και συνολικό ύψος ενίσχυσης
  - κυρώσεις
2. Η σύμβαση υπογράφεται σε δύο αντίγραφα, εκ των οποίων ένα αντίγραφο λαμβάνει ο δικαιούχος για τον αγροπεριβαλλοντικό του φάκελο και ένα αντίγραφο παραμένει στο φάκελο του φορέα υλοποίησης.
3. Στοιχεία των συμβάσεων, με ευθύνη του φορέα υλοποίησης, καταχωρίζονται στο πληροφοριακό σύστημα, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ). Όπου ενδείκνυται λαμβάνονται σε συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων πρόσθετα μέτρα δημοσιότητας όπως:
  - Οργάνωση ημερίδων
  - Οργάνωση Γραφείου υποστήριξης (Help Desk)

Άρθρο 13 **Ανάκληση συμβάσεων**

1. Ανάκληση της σύμβασης γίνεται με απόφαση του φορέα υλοποίησης, εφόσον συντρέχουν οι αναγκαίοι λόγοι. Ανάκληση της σύμβασης και κατ' επέκταση της απόφασης έγκρισης-απόρριψης μπορεί να γίνει μετά από αίτηση του δικαιούχου ή εφόσον από τους ελέγχους προκύψουν σοβαρές παραβάσεις των όρων χορήγησης της ενίσχυσης.

2.Ο φορέας υλοποίησης ενημερώνει το φορέα εφαρμογής για τις ανακλήσεις των συμβάσεων.

Άρθρο 14 **Τροποποίηση αποφάσεων**

Σε περίπτωση ανάκλησης της σύμβασης τροποποιείται και η απόφαση έγκρισης-απόρριψης. Ο φορέας εφαρμογής αφού προβεί στην τροποποίηση της απόφασης, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 11 της παρούσας, την αναρτά στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και αφού την καταχωρίσει στο σύστημα, την διαβιβάζει και έντυπα στον ΟΠΕΚΕΠΕ και στην ΕΥΔ ΕΠΑΑ.

Άρθρο 15 **Τροποποίηση της σύμβασης - διαδικασία**

1. Τροποποίηση της σύμβασης του άρθρου 12 της παρούσας δύναται να πραγματοποιείται μία φορά ετησίως στις παρακάτω περιπτώσεις:
  - α. Μετά από αίτηση του δικαιούχου εφόσον:
    - i. Συντρέχουν λόγοι ανώτερης βίας
    - ii. Μέρος ή το σύνολο της εκμετάλλευσης και οι αντίστοιχες αναληφθείσες υποχρεώσεις μεταβιβασθούν σε άλλο πρόσωπο για το υπόλοιπο της δέσμευσης
    - iii. Με αύξηση ή μείωση της έκτασης. Σε περίπτωση αίτησης του δικαιούχου για αύξηση της έκτασης ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 9 της παρούσας.
    - iv. Σε κάθε άλλη περίπτωση εφόσον:
      - Προβλέπεται στη δράση
      - Δεν επηρεάζονται αρνητικά οι στόχοι του μέτρου και της αρχικής έγκρισης
      - Δεν γίνεται υπέρβαση του εγκεκριμένου ορίου δαπάνης του δικαιούχου. Τροποποιήσεις της σύμβασης που οδηγούν σε υπέρβαση του εγκεκριμένου ετήσιου ορίου δαπάνης του δικαιούχου, δεν εγκρίνονται.
  - β. Μετά από τροποποίηση του θεσμικού ή κανονιστικού πλαισίου και εφόσον αυτό προβλέπεται στην αρχική σύμβαση
2. Οι δικαιούχοι υποβάλλουν τεκμηριωμένη αίτηση τροποποίησης της σύμβασης και του ΣΠΔ, στο φορέα υλοποίησης το αργότερο μέχρι τις 15 Οκτωβρίου κάθε έτους. Σε περίπτωση ανωτέρας βίας η τροποποίηση της σύμβασης γίνεται αμέσως μετά την αναγνώριση της περίπτωσης ως ανωτέρα βία.
Σε κάθε περίπτωση η τροποποίηση της σύμβασης και του ΣΠΔ αφορά τη χρονική περίοδο της δέσμευσης που απομένει μέχρι τη συμπλήρωση της 5ετίας.
3. Ο φορέας υλοποίησης, αφού αξιολογήσει την αίτηση τροποποίησης της σύμβασης και του ΣΠΔ και διασφαλίσει ότι δεν θίγονται οι περιβαλλοντικοί στόχοι που έχουν αναληφθεί, προβαίνει στην τροποποίηση αυτής.

4. Στοιχεία της τροποποίησης της σύμβασης καταχωρίζονται στο πληροφοριακό σύστημα από τον φορέα υλοποίησης.

Άρθρο 16 **Ύψος ενίσχυσης**

Η ενίσχυση χορηγείται σε ετήσια βάση με τη διαδικασία του άρθρου 17 της παρούσας και το ύψος της υπολογίζεται κάθε φορά με βάση την έκταση ή τα ζώα που έχουν ενταχθεί στη δράση, τον τρόπο αξιοποίησης του ενταγμένου μέρους της εκμετάλλευσης και τα ύψη ενίσχυσης ανά δράση, όπως αυτά ορίζονται στο κεφάλαιο Γ της παρούσας.

Άρθρο 17 **Διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης**

1. Για τη λήψη της κατ' έτος ενίσχυσης οι δικαιούχοι υποβάλλουν στο φορέα υλοποίησης, το αργότερο μέχρι την 15^η Μαΐου κάθε έτους εφαρμογής, αίτηση πληρωμής η οποία αποτελεί παράρτημα της ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης.
2. Με τη συμπλήρωση ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης των δεσμεύσεων του έτους εφαρμογής (15^η Οκτωβρίου ή όπως ειδικά ισχύει) και εντός 15 εργάσιμων ημερών, οι δικαιούχοι καταθέτουν δήλωση εφαρμογής τεκμηριωμένη με τα απαιτούμενα παραστατικά, όπως καθορίζονται στην απόφαση λεπτομερειών του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
3. Οι φορείς υλοποίησης καταχωρίζουν στο σύστημα τα στοιχεία των αιτήσεων πληρωμής και των δηλώσεων εφαρμογής.
4. Οι φορείς υλοποίησης, μετά την καταχώριση των αιτήσεων πληρωμής και των δηλώσεων εφαρμογής και λαμβάνοντας υπ' όψιν τα αποτελέσματα των ελέγχων του άρθρου 18 της παρούσας, συντάσσουν αναλυτικές καταστάσεις πληρωμής του έτους εφαρμογής. Οι αναλυτικές καταστάσεις πληρωμής αναρτώνται στον πίνακα ανακοινώσεων των ΔΑΑ, προκειμένου να υποβληθούν εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών ενστάσεις από τους δικαιούχους.
5. Οι ενστάσεις εξετάζονται, εντός διαστήματος δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της ημερομηνίας υποβολής τους, από τριμελή επιτροπή, η οποία ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, με σύνθεση ανάλογη της επιτροπής των πρωτοβαθμίων ή δευτεροβαθμίων ελέγχων του άρθρου 18 της παρούσας και αποτελείται από υπαλλήλους της Περιφέρειας ή/και της Ν.Α. Στην επιτροπή ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν μέλη τα οποία διεξήγαγαν, σε προγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε έλεγχο που αφορούσε την αίτηση πληρωμής και τη δήλωση εφαρμογής του ενιστάμενου.
6. Μετά την εκδίκαση των ενστάσεων οι φορείς υλοποίησης συγκροτούν ανά δράση φάκελο πληρωμής δικαιούχων, σύμφωνα με τους κωδικούς παρτίδας που προκύπτουν από το μηχανογραφικό πρόγραμμα και προβαίνουν στην αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης.
Ο φάκελος πληρωμής περιλαμβάνει :

- i. Συγκεντρωτικό φύλλο ελέγχων (check list) των στοιχείων που ελέχθησαν αναλυτικά, υπογεγραμμένο από τον χειριστή της δράσης, τον προϊστάμενο τμήματος και τον προϊστάμενο της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης, στο οποίο περιλαμβάνεται η «Βεβαίωση επιλεξιμότητας δαπανών».
  - ii. Κατάσταση πληρωμής με τα αναλυτικά στοιχεία των δικαιούχων, των τυχόν κυρώσεων, όπου αυτές έχουν επιβληθεί, το ποσό της Δημόσιας Δαπάνης με την αντίστοιχη Κοινοτική Συμμετοχή, υπογεγραμμένη από τον/τους αρμόδιους ελεγκτές της δράσης. Επί της κατάστασης πληρωμής πραγματοποιείται η αναγνώριση και εκκαθάριση της συνολικής δαπάνης και υπογράφεται από τον αρμόδιο χειριστή της δράσης, τον προϊστάμενο του τμήματος και τον προϊστάμενο της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης.
  - iii. Βεβαίωση του Νομάρχη για την πραγματοποίηση των απαιτούμενων ελέγχων σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές διατάξεις.
7. Ο φάκελος πληρωμής διαβιβάζεται στην αρμόδια Δ/ση του ΟΠΕΚΕΠΕ, η οποία διενεργεί τον έλεγχο των δικαιολογητικών, συντάσσει φύλλο ελέγχου σχετικά με τα δικαιολογητικά των φακέλων και τον διαβιβάζει, ενημερώνοντας εγγράφως για το ποσό της κοινοτικής συμμετοχής, στη Δ/ση Οικονομικού – Τμήμα Λογιστηρίου για την έκδοση εντολής πληρωμής.
8. Η εκτέλεση της πληρωμής πραγματοποιείται με την έκδοση της εντολής πληρωμής από την Δ/ση Πληρωμών Αγροτικών Ενισχύσεων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. μετά τη διενέργεια των απαραίτητων λογιστικών ελέγχων λαμβάνοντας υπόψη κατάλογο των απαραίτητων ελέγχων (check-list). Η εντολή πληρωμής περιλαμβάνει όσα προβλέπονται στον Κανονισμό Διαδικασίας Πληρωμών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. για τις ενισχύσεις που βαρύνουν τον Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π. Μετά την έκδοση της εντολής πληρωμής, πραγματοποιείται η πληρωμή από το τραπεζικό ίδρυμα με το οποίο συνεργάζεται ο ΟΠΕΚΕΠΕ, εντός 3 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της εντολής πληρωμής, με πράξη εξόφλησης που συντάσσεται στο πρωτότυπο της εντολής πληρωμής. Η εξόφληση γίνεται με απευθείας μεταφορά του δικαιούμενου ποσού σε πίστωση του ατομικού λογαριασμού του δικαιούχου και σε τραπεζικό ίδρυμα της επιλογής του.
9. Οι λογαριασμοί των δικαιούχων πιστώνονται αυτόματα με μαγνητικά αρχεία, στα οποία περιλαμβάνονται τα στοιχεία της κατάστασης πληρωμής, δηλαδή τα στοιχεία των δικαιούχων, το ποσό της ενίσχυσης ανά δικαιούχο, ο τραπεζικός λογαριασμός του, το τραπεζικό ίδρυμα επιλογής του, ο Α.Φ.Μ. καθώς και το συνολικό ποσό που έχει αναγνωρισθεί και εκκαθαρισθεί με τη συγκεκριμένη εντολή πληρωμής.
10. Μετά την πίστωση των λογαριασμών των δικαιούχων, το τραπεζικό ίδρυμα αποστέλλει άμεσα με ηλεκτρονικό αρχείο στις αρμόδιες υπηρεσίες μηχανογράφησης και πληρωμών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. επιβεβαίωση για την πίστωση ή μη των λογαριασμών των δικαιούχων, βάση των οποίων θα ενημερώνονται οι Δ.Α.Α. για τις σχετικές διορθώσεις. Το ποσό που δεν πιστώθηκε στους λογαριασμούς των δικαιούχων κατατίθεται σε ενδιάμεσο λογαριασμό του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. που τηρείται στο τραπεζικό ίδρυμα και αποστέλλεται εκ νέου διορθωμένο αρχείο από την ΔΑΑ, προκειμένου να πιστωθούν οι λογαριασμοί των δικαιούχων. Τα ποσά εκ των μη πιστωθέντων λογαριασμών, επιστρέφουν στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο.

11. Με ευθύνη του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. η πληρωμή καταχωρίζεται στο σύστημα.

Άρθρο 18 **Έλεγχοι**

1. Γενικές αρχές ελέγχων

α. Στόχος των ελέγχων είναι να διασφαλιστεί κατά τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο η τήρηση των όρων χορήγησης της ενίσχυσης τόσο κατά το στάδιο της έγκρισης, όσο και κατά το στάδιο της πληρωμής.

β. Οι έλεγχοι διακρίνονται σε διοικητικούς και επιτόπιους

β1 Διοικητικοί έλεγχοι

Οι διοικητικοί έλεγχοι διακρίνονται σε οπτικούς–χειρόγραφους και μηχανογραφικούς–διασταυρωτικούς που πραγματοποιούνται στο σύνολο των αιτήσεων

β2 Επιτόπιοι έλεγχοι

Οι επιτόπιοι έλεγχοι πραγματοποιούνται σε δείγμα που καλύπτει τουλάχιστον το 5% είτε των παραγωγών που έκαναν αίτηση ενίσχυσης και δεν απορρίφθηκαν κατά το διοικητικό έλεγχο (για την περίπτωση της αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης) είτε των δικαιούχων ανά δράση (για την περίπτωση της χορήγησης της ενίσχυσης).

Οι επιτόπιοι έλεγχοι για την εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης πραγματοποιούνται σε ποσοστό 1% του συνόλου των δικαιούχων ανά δράση και προκύπτει από το δείγμα του 5% των επιτόπιων ελέγχων.

Το δείγμα εξάγεται μηχανογραφικά με βάση τα ακόλουθα:

i. Τυχαία επιλογή που καλύπτει το 25% του δείγματος

ii. Επιλογή βάση ανάλυσης κινδύνου που καλύπτει το 75% του δείγματος

Σε περίπτωση αποκλίσεων μεταξύ δηλωθέντων και διαπιστωθέντων στοιχείων σε σημαντικό αριθμό αιτήσεων καθώς επίσης και σε ιδιαίτερες περιπτώσεις, όπως καταγγελίες και υπόνοιες για απάτη, το δείγμα αυξάνεται κατά περίπτωση.

Οι επιτόπιοι έλεγχοι πραγματοποιούνται αιφνιδιαστικά, ωστόσο είναι δυνατόν να υπάρξει προειδοποίηση του ελεγχόμενου κατ' ανώτερο όριο 48 ωρών προκειμένου να παρευρεθεί ο ίδιος ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του κατά τον έλεγχο.

γ. Οι έλεγχοι διενεργούνται από επιτροπές το λιγότερο διμελείς στις οποίες συμμετέχει ένας τουλάχιστον γεωτεχνικός. Ο διοικητικός και ο επιτόπιος έλεγχος μιας εκμετάλλευσης διενεργείται από διαφορετικούς ελεγκτές. Αντικείμενο ελέγχου αποτελούν επίσης, όλες οι αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο κάθε άλλης δράσης του Μέτρου 2.1.4 «Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις» που τη δεδομένη χρονική στιγμή είναι δυνατόν να ελεγχθούν για τη συγκεκριμένη εκμετάλλευση.

δ. Σε όλες τις περιπτώσεις ελέγχων συμπληρώνονται τα αντίστοιχα φύλλα και καταχωρίζονται στο σύστημα.

2. Έλεγχος για την έγκριση των αιτήσεων ενίσχυσης

Ο έλεγχος πραγματοποιείται από το φορέα υλοποίησης και περιλαμβάνει κατά περίπτωση τα ακόλουθα:

α. Διοικητικός έλεγχος

α1. Διοικητικός – οπτικός

Κατά τον διοικητικός – οπτικό έλεγχο ελέγχονται:

- i Το εμπρόθεσμο της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης
- ii Η πληρότητα της αίτησης
- iii Η κάλυψη των κριτηρίων ένταξης (επιλογής και επιλεξιμότητας) καθώς και τα σχετικά παραστατικά που τα τεκμηριώνουν
- iv Η ορθότητα του Σ.Π.Δ ως προς τους στόχους και τις δεσμεύσεις της δράσης.

α2. Διοικητικός – μηχανογραφικός - διασταυρωτικός

Πραγματοποιούνται διασταυρωτικοί έλεγχοι των προσωπικών στοιχείων του αιτούντος με τα δεδομένα του ΟΣΔΕ, της πρόωρης συνταξιοδότησης, της πρώτης δάσωσης των γεωργικών εκτάσεων και οποιασδήποτε άλλης βάσης δεδομένων κρίνεται σκόπιμο κατά περίπτωση.

β. Επιτόπιος έλεγχος

Κατά τον επιτόπιο έλεγχο:

- i. Εντοπίζονται και ταυτοποιούνται τα αγροτεμάχια
- ii. Ελέγχεται η επιλεξιμότητα των αγροτεμαχίων ή και των ζώων
- iii. Υπολογίζεται η έκταση των αγροτεμαχίων ή γίνεται και καταμέτρηση των ζώων, η οποία πραγματοποιείται υποχρεωτικά στις σταυλικές εγκαταστάσεις
- iv. Ελέγχεται η τήρηση των απαιτήσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης που βρίσκουν εφαρμογή στο σύνολο της εκμετάλλευσης και μπορούν να ελεγχθούν τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

3. Έλεγχος για την καταβολή των ενισχύσεων

Ο έλεγχος πραγματοποιείται από το φορέα υλοποίησης και τις υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ και περιλαμβάνει:

α. Διοικητικό έλεγχος

Ο διοικητικό έλεγχος πραγματοποιείται από το φορέα υλοποίησης και διακρίνεται σε:

α1. Διοικητικός – οπτικός που αφορά συγκεκριμένα:

- i. Το εμπρόθεσμο υποβολής της αίτησης πληρωμής
- ii. Την πληρότητα αυτής

α2. Διοικητικός – μηχανογραφικός - διασταυρωτικός με βάσεις δεδομένων άλλων καθεστώτων και με το εγκεκριμένο Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης πενταετούς διάρκειας.

β. Επιτόπιος έλεγχος

Ο Επιτόπιος έλεγχος πραγματοποιείται από το φορέα υλοποίησης σε δείγμα που εξάγεται μηχανογραφικά στο σύνολο των ενταγμένων δικαιούχων κατά δράση και ανεξάρτητα από την υποβολή ή όχι της αίτησης πληρωμής για το εν λόγω έτος και σε χρόνο που είναι δυνατή η διαπίστωση των περισσότερων δεσμεύσεων.

Μετά την καταχώριση όλων των ελέγχων στο σύστημα γίνεται εκ νέου υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης.

Στο σύστημα καταχωρίζονται επίσης και τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενέργησε ο ΟΠΕΚΕΠΕ στο πλαίσιο της παρούσας η όποιου άλλου καθεστώτος.

4. Έλεγχος από τον φορέα εφαρμογής

Ο φορέας εφαρμογής πραγματοποιεί ελέγχους, τόσο στην έδρα των φορέων υλοποίησης όσο και στον τόπο υλοποίησης των δράσεων, προκειμένου να διασφαλίσει την ορθότητα εφαρμογής του μέτρου.

5. Έλεγχος εποπτείας από τον ΟΠΕΚΕΠΕ

6. Έλεγχος από την ΕΥΔ ΕΠΑΑ

Η ΕΥΔ ΕΠΑΑ πραγματοποιεί τους ελέγχους εποπτείας και προβαίνει σε ανάλυση – αξιολόγηση των υπολοίπων ελέγχων, προτείνοντας πιθανώς μέτρα για τη βελτίωσή τους.

Άρθρο 19 Κυρώσεις

Η μη τήρηση των δεσμεύσεων κατά την εφαρμογή των δράσεων του γεωργοπεριβαλλοντικού μέτρου επισύρει τις ακόλουθες κυρώσεις:

1. Εκπρόθεσμη υποβολή αίτησης πληρωμής

Εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας και έκτακτων περιπτώσεων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 22 της παρούσας, η υποβολή αίτησης πληρωμής μετά τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 17 της παρούσας, οδηγεί σε μείωση κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα του ποσού που ο δικαιούχος θα είχε δικαίωμα να λάβει, εάν η αίτηση είχε υποβληθεί εμπρόθεσμα. Σε περίπτωση καθυστέρησης μεγαλύτερης των 25 ημερολογιακών ημερών η αίτηση θεωρείται μη αποδεκτή.

2. Μειώσεις και αποκλεισμοί βάσει της έκτασης

Οι εκτάσεις που δηλώνονται από ένα δικαιούχο, για τις οποίες λαμβάνεται το ίδιο ύψος ενίσχυσης, θεωρείται ότι αποτελούν μία κατηγορία ενίσχυσης.

Σε καμία περίπτωση δε χορηγείται ενίσχυση για έκταση μεγαλύτερη από την αναφερόμενη στην αίτηση ενίσχυσης.

α. i. Στην περίπτωση που η έκταση ανά κατηγορία ενίσχυσης, η οποία δηλώθηκε στο πλαίσιο συγκεκριμένης δράσης, υπερβαίνει την έκταση που προσδιορίζεται, τότε η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης μείον το διπλάσιο της εντοπισθείσας διαφοράς ανά κατηγορία ενίσχυσης, εφόσον η διαφορά υπερβαίνει είτε το 3% είτε τα δύο εκτάρια, αλλά δεν υπερβαίνει το 20 % της προσδιορισθείσας έκτασης.

ii. Αν η διαφορά ανά κατηγορία ενίσχυσης υπερβαίνει το 20 % της προσδιορισθείσας έκτασης, δεν χορηγείται ενίσχυση για τη συγκεκριμένη κατηγορία ενίσχυσης που εντοπίστηκε η παράβαση.

β. i. Στην περίπτωση που η συνολική δηλωθείσα έκταση υπερβαίνει την προσδιορισθείσα κατά ποσοστό άνω του 30%, ο δικαιούχος αποκλείεται από τη χορήγηση της ενίσχυσης. Σε κάθε περίπτωση το ποσοστό υπολογίζεται από τον τύπο $100 * ((\text{δηλωθείσα} - \text{προσδιορισθείσα}) / \text{προσδιορισθείσα})$.

ii. Στην περίπτωση που η δηλωθείσα έκταση συγκεκριμένης κατηγορίας ενίσχυσης υπερβαίνει την προσδιορισθείσα κατά ποσοστό άνω του 50%, τότε ο δικαιούχος αποκλείεται και πάλι από τη χορήγηση ενίσχυσης. Επιπλέον το ποσό της ενίσχυσης

που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ της δηλωθείσας και της προσδιορισθείσας έκτασης συμψηφίζεται με τις πληρωμές για ενισχύσεις στο πλαίσιο οποιουδήποτε μέτρου στήριξης βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 τις οποίες δικαιούται ο εν λόγω δικαιούχος βάσει αιτήσεων που θα καταθέσει κατά τη διάρκεια των τριών ετών εφαρμογής που έπονται του έτους εφαρμογής της διαπίστωσης. Εάν το ποσό δεν συμψηφίζεται πλήρως με τις εν λόγω πληρωμές, το υπόλοιπο διαγράφεται.

- γ. Στις περιπτώσεις που οι διαφορές μεταξύ της δηλωθείσας και της προσδιορισθείσας έκτασης οφείλονται σε εκ προθέσεως παρατυπίες, ο δικαιούχος αποκλείεται από την ενίσχυση την οποία θα δικαιούνταν για την εν λόγω δράση κατά το έτος εφαρμογής. Επιπλέον το ποσό της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ της δηλωθείσας και της προσδιορισθείσας έκτασης συμψηφίζεται με τις πληρωμές για ενισχύσεις στο πλαίσιο οποιουδήποτε μέτρου στήριξης βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 τις οποίες δικαιούται ο εν λόγω δικαιούχος βάσει αιτήσεων που θα καταθέσει κατά τη διάρκεια των τριών ετών εφαρμογής που έπονται του έτους εφαρμογής της διαπίστωσης. Εάν το ποσό δεν συμψηφίζεται πλήρως με τις εν λόγω πληρωμές, το υπόλοιπο διαγράφεται.

3. Μειώσεις και αποκλεισμοί που αφορούν στα ζώα

α. Σε καμία περίπτωση δε χορηγείται ενίσχυση για αριθμό ζώων μεγαλύτερο από τον αναφερόμενο στην αίτηση ενίσχυσης.

β. Για την επιβολή των κυρώσεων τα ζώα διακρίνονται σε τέσσερις ομάδες:

- Βοοειδή
- Αίγες και Πρόβατα
- Χοιρινά
- Ιπποειδή
- Ο υπολογισμός των κυρώσεων γίνεται για κάθε ομάδα χωριστά. Εάν υπάρχει διαφοροποίηση μέσα στην ομάδα σε ότι αφορά την τιμή μονάδας, τότε ο υπολογισμός γίνεται κατά κατηγορία ενίσχυσης.

Εάν ο αριθμός ζώων που έχει δηλωθεί σε αίτηση ενίσχυσης υπερβαίνει εκείνον που έχει προσδιορισθεί κατόπιν διοικητικών ή επιτόπιων ελέγχων, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση τα προσδιορισθέντα ζώα.

γ. Για μειώσεις ή αποκλεισμούς σε περίπτωση δήλωσης διαφορετικού αριθμού ζώων από τον πραγματικό, λόγω αμέλειας, ισχύουν τα εξής:

- i. Εάν, σε σχέση με μια αίτηση ενίσχυσης, διαπιστωθεί διαφορά μεταξύ του δηλωθέντος αριθμού ζώων και του προσδιορισθέντος κατά κατηγορία ενίσχυσης, τότε το ποσό της ενίσχυσης υπολογίζεται με βάση τα προσδιορισθέντα ζώα, εφόσον οι παρατυπίες δεν αφορούν σε περισσότερα από τρία ζώα ανά κατηγορία ενίσχυσης.
- ii. Εάν οι διαπιστούμενες παρατυπίες αφορούν σε περισσότερα από τρία ζώα ανά κατηγορία ενίσχυσης, τότε:

(αα) το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το εν λόγω έτος εφαρμογής μειώνεται κατά το ποσοστό που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2ε του παρόντος άρθρου εφόσον αυτό δεν υπερβαίνει το 10% ανά κατηγορία ζώου

(ββ) το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το εν λόγω έτος εφαρμογής μειώνεται κατά το διπλάσιο του ποσοστού που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2.ε, εάν αυτό υπερβαίνει το 10%, αλλά δεν υπερβαίνει το 20% ανά κατηγορία ζώου

(γγ) δεν χορηγείται ενίσχυση για το εν λόγω έτος εφαρμογής σε περίπτωση που το ποσοστό που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2.ε υπερβαίνει το 20% ανά κατηγορία ζώου

(δδ) δεν χορηγείται και πάλι ενίσχυση για το εν λόγω έτος εφαρμογής, σε περίπτωση που το ποσοστό που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2.ε υπερβαίνει το 50% ανά κατηγορία ζώου. Επιπλέον το ποσό της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ δηλωθέντων και προσδιορισθέντων ζώων συμψηφίζεται με τα ποσά ενίσχυσης για οποιοδήποτε από τα μέτρα στήριξης βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005, για τα οποία αιτείται ενίσχυση ο εν λόγω δικαιούχος κατά τη διάρκεια των τριών ετών εφαρμογής που έπονται του έτους εφαρμογής της διαπίστωσης. Εάν το ποσό δεν συμψηφίζεται πλήρως με τις εν λόγω πληρωμές, το υπόλοιπο διαγράφεται.

δ. Για μειώσεις ή αποκλεισμούς, σε περίπτωση δήλωσης διαφορετικού αριθμού ζώων από τον πραγματικό εκ προθέσεως, ισχύουν τα εξής:

i. Σε περίπτωση όπου η διαφορά που διαπιστώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 2.ε του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει το 20% ανά κατηγορία ζώου, τότε δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το συγκεκριμένο έτος εφαρμογής.

ii. Σε περίπτωση όπου η διαφορά που διαπιστώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 2.ε του παρόντος άρθρου υπερβαίνει το 20% ανά κατηγορία ζώου, τότε ο δικαιούχος αποκλείεται και πάλι από τη λήψη ενίσχυσης. Επιπλέον το ποσό της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ δηλωθέντων και προσδιορισθέντων ζώων συμψηφίζεται με τα ποσά ενίσχυσης για οποιοδήποτε από τα μέτρα στήριξης βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005, για τα οποία αιτείται ο εν λόγω δικαιούχος κατά τη διάρκεια των τριών ετών εφαρμογής που έπονται του έτους εφαρμογής της διαπίστωσης. Εάν το ποσό δεν συμψηφίζεται πλήρως με τις εν λόγω πληρωμές, το υπόλοιπο διαγράφεται.

ε. Ο καθορισμός του ποσοστού μείωσης υπολογίζεται ως ο λόγος της διαφοράς μεταξύ του αριθμού των ζώων που δηλώθηκαν και αυτών που προσδιορίστηκαν προς τον αριθμό των ζώων που προσδιορίστηκαν επί εκατό, ανά κατηγορία ενίσχυσης.

4. Μη τήρηση της Πολλαπλής Συμμόρφωσης

Σε περίπτωση μη τήρησης της Πολλαπλής Συμμόρφωσης εφαρμόζονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στις αποφάσεις εφαρμογής του εν λόγω καθεστώτος, όπως ισχύουν κάθε φορά.

5. Μη υποβολή ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης από το δικαιούχο

Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει κάθε χρόνο ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης, η οποία συνοδεύεται από το σχετικό παράρτημα για τα αγροτεμάχια που είναι ενταγμένα στην εκάστοτε δράση. Μη τήρηση της ανωτέρω υποχρέωσης επιφέρει αποκλεισμό από την ενίσχυση για το συγκεκριμένο έτος εφαρμογής. Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης, ο δικαιούχος αποβάλλεται από δράση.

6. Μη τήρηση ή πλημμελής τήρηση του αγροπεριβαλλοντικού φακέλου

Εφόσον δεν τηρείται ο προβλεπόμενος αγροπεριβαλλοντικός φάκελος από το δικαιούχο, η ενίσχυση μειώνεται κατά 5%, ενώ, σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης, η μείωση προσαυξάνεται κατά 5% κατ' έτος. Στην περίπτωση που τηρείται ο φάκελος αλλά είναι ελλιπής, δεν επιβάλλεται την πρώτη φορά καμία κύρωση, ενώ, για κάθε επόμενη φορά που διαπιστώνονται ελλείψεις στο φάκελο, επιβάλλεται μείωση της ενίσχυσης που προσαυξάνεται κατά 5% κατ' έτος.

7. Διακοπή της σύμβασης

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος, χωρίς να συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, διακόψει μονομερώς την εφαρμογή της δράσης πριν την ολοκλήρωση της πενταετίας, αποβάλλεται από τη δράση και επιβάλλονται κυρώσεις ως ακολούθως:

- α. Εφόσον η διακοπή έγινε το πρώτο έτος, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση ή, εφόσον έχει χορηγηθεί ενίσχυση, αυτή επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθείσα.
- β. Εφόσον η διακοπή έγινε κατά τη διάρκεια του 2^{ου} ή 3^{ου} έτους, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος της διακοπής ή εφόσον έχει χορηγηθεί ενίσχυση, το ποσό επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθέν, προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους. Επιπλέον επιβάλλεται χρηματική ποινή που ισούται με το 50% της ενίσχυσης που χορηγήθηκε το προηγούμενο έτος.
- γ. Εφόσον η διακοπή έγινε κατά τη διάρκεια του 4^{ου} ή 5^{ου} έτους δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος της διακοπής ή, εφόσον έχει χορηγηθεί το ποσό επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθέν, προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους και επιβάλλεται επιπλέον χρηματική ποινή που ισούται με το 25% της ενίσχυσης που χορηγήθηκε το προηγούμενο έτος.

Εξαίρεση από τις παραπάνω κυρώσεις αποτελούν οι περιπτώσεις του άρθρου 22 της παρούσας.

8. Μη συνεργασία κατά τη διάρκεια των ελέγχων

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος αρνείται τον έλεγχο ή δεν διευκολύνει ή παρεμποδίζει με οποιοδήποτε τρόπο ή δεν συνεργάζεται με εθνικά και κοινοτικά εξουσιοδοτημένα ελεγκτικά όργανα κατά τη διεξαγωγή των ελέγχων, η εκμετάλλευσή του (μέρος ή σύνολο) θεωρείται ως μη ανευρεθείσα και του επιβάλλονται οι αντίστοιχες κυρώσεις.

Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης σε επόμενο έλεγχο, ο δικαιούχος υποχρεούται να επιστρέψει ως αχρεωστήτως καταβληθέντα τα ποσά που του έχουν καταβληθεί τα προηγούμενα έτη, προσαυξημένα με τους νόμιμους τόκους και αποβάλλεται από όλες τις δράσεις του αγροπεριβαλλοντικού μέτρου.

9. Πρόσθετες κυρώσεις

Οι κυρώσεις που αφορούν σε παρατυπίες που σχετίζονται με δεσμεύσεις των επιμέρους δράσεων του γεωργοπεριβαλλοντικού μέτρου ορίζονται στα αντίστοιχα άρθρα του Κεφαλαίου Γ της παρούσας.

10. Σώρευση μειώσεων

Σε περίπτωση σώρευσης μειώσεων εφαρμόζονται κατ' αρχήν οι μειώσεις σύμφωνα με την παρ. 1, στη συνέχεια οι μειώσεις σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 και τέλος οι μειώσεις σύμφωνα με την παρ. 4 του παρόντος άρθρου.

Σε περίπτωση που το σύνολο των κυρώσεων για ένα έτος υπερβαίνει το 100% της ενίσχυσης, τότε δεν χορηγείται καμία ενίσχυση στο δικαιούχο για το εν λόγω έτος, χωρίς αυτό να επηρεάσει το ύψος της χορηγούμενης ενίσχυσης για τα επόμενα έτη.

Ο δικαιούχος απαλλάσσεται των κυρώσεων (εκτός των περιπτώσεων δήλωσης ανακριβών στοιχείων) στις περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

Άρθρο 20

Επιβολή κυρώσεων – αχρεωστήτως καταβληθέντα

Οι κυρώσεις επιβάλλονται με την ακόλουθη διαδικασία:

- α. Ο φορέας που διαπίστωσε την παράβαση συντάσσει πόρισμα και ενημερώνει εγγράφως το δικαιούχο μέσω του φορέα υλοποίησης για την παράβαση και την κύρωση που του επιβάλλεται.
- β. Ο δικαιούχος έχει τη δυνατότητα υποβολής στο φορέα που διενήργησε τον έλεγχο, αίτησης ακύρωσης ή διόρθωσης του πορίσματος εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία επίδοσής του. Αντίγραφο της αίτησης ακύρωσης ή διόρθωσης του πορίσματος υποβάλλεται από τον δικαιούχο και στο φορέα υλοποίησης.
Η αίτηση εξετάζεται από επιτροπή που συστήνεται για το σκοπό αυτό από το φορέα που διενήργησε τον έλεγχο.
- γ. Το πόρισμα της επιτροπής είναι δεσμευτικό και διαβιβάζεται στον φορέα υλοποίησης για εκτέλεση καθώς και στον δικαιούχο και τους λοιπούς φορείς του άρθρου 3 για ενημέρωση.
- δ. Στην περίπτωση που η κύρωση προβλέπει επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και ο δικαιούχος δεν συμμορφωθεί με το πόρισμα των προηγούμενων εδαφίων εντός του χρονικού διαστήματος που θα του οριστεί ή εκφράσει αντιρρήσεις συμμόρφωσης, ο φορέας υλοποίησης προβαίνει σε πράξη καταλογισμού συμψηφίζοντας το καταλογισθέν ποσό με τα δικαιούμενα ποσά επόμενων περιόδων. Στην περίπτωση που τα ποσά αυτά δεν υφίστανται ή δεν επαρκούν εφαρμόζεται το άρθρο 28 του ν. 2520/97 όπως ισχύει.
Στην αντίθετη περίπτωση ο δικαιούχος πρέπει να επιστρέψει ως αχρεωστήτως καταβληθέντα τα ποσά που έχει εισπράξει για τα συγκεκριμένα αγροτεμάχια.

Άρθρο 21

Διακοπή σύμβασης

1. Οι δικαιούχοι των δράσεων 1.1 «Βιολογική Γεωργία», 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών» και 2.2 «Προστασία υδροτοπικών συστημάτων» του άρθρου 2 της παρούσας, δύνανται να διακόψουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εν λόγω δράσεις χωρίς επιπτώσεις, εφόσον εντάξουν μέρος ή το σύνολο της ενταγμένης έκτασης στο μέτρο 2.2.1 «Δάσωση γεωργικών εκτάσεων» του ΠΑΑ 2007-2013. Απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκριση της παραπάνω μετατροπής είναι οι απαιτήσεις των υπό δάσωση ειδών σε λίπασμα και νερό να είναι μειωμένες τουλάχιστον κατά 30% σε σχέση με τις καλλιέργειες που αντικαθιστούν.
2. Επιτρέπεται σε αιτιολογημένες περιπτώσεις κατά την περίοδο της δέσμευσης η μεταβίβαση μέρους ή του συνόλου της ενταγμένης εκμετάλλευσης σε άλλο πρόσωπο, υπό τον όρο ότι το πρόσωπο αυτό έχει τις προϋποθέσεις και αναλαμβάνει για το υπόλοιπο της δέσμευσης τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συγκεκριμένη δράση.

3. Εφόσον κατά την περίοδο της δέσμευσης τα ενταγμένα αγροτεμάχια αποτελέσουν αντικείμενο αναδάσμου, βάση της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του Καν.(ΕΚ) 1974/2006, εγκεκριμένου από δημόσια αρχή, τότε:
- Εάν η ενταγμένη έκταση δεν μειωθεί περισσότερο από 50% ή ο δικαιούχος εξασφαλίσει επιλέξιμη έκταση ισοδύναμη με την αρχική και παράλληλα προβεί σε τροποποίηση της σύμβασής του, δύναται να κριθεί δικαιούχος των ενισχύσεων και για το υπόλοιπο της περιόδου δέσμευσης.
  - Εάν η μείωση υπερβαίνει το 50% και ο δικαιούχος αδυνατεί να εξασφαλίσει συμπληρωματική επιλέξιμη έκταση απαλλάσσεται των υποχρεώσεων χωρίς να ζητείται επιστροφή χρημάτων.

Σημειώνεται ότι η διάταξη δεν αφορά περιπτώσεις μερικής ή ολικής συνένωσης εκμεταλλεύσεων μετά για τη δημιουργία μιας νέας εκμετάλλευσης. Στην περίπτωση που συμβεί αυτό η νέα εκμετάλλευση αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις των αρχικών εκμεταλλεύσεων, μεταξύ των οποίων είναι και η τήρηση της πολλαπλής συμμόρφωσης».

4. Οι δικαιούχοι δύνανται να διακόψουν την τήρηση των συμβατικών τους υποχρεώσεων, χωρίς επιπτώσεις, στις ακόλουθες περιπτώσεις.
- α. Στην περίπτωση των παραγράφων 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου.
  - β. Στην περίπτωση ένταξης του δικαιούχου στο μέτρο της Πρόωρης Συνταξιοδότησης κατά το τελευταίο έτος της δέσμευσης και εφόσον ο διάδοχος δεν μπορεί να συνεχίσει τις αναληφθείσες δεσμεύσεις
  - γ. Στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια της σύμβασης τεθούν πρόσθετοι όροι τους οποίους ο δικαιούχος τεκμηριωμένα δεν μπορεί να τηρήσει.
  - δ. Στην περίπτωση που συντρέχει περίπτωση ανωτέρας βίας σύμφωνα με το άρθρο 22 της παρούσας.

Άρθρο 22

Ανωτέρα βία-Εξαιρετικές περιπτώσεις

Ως ανωτέρα βία δύναται να χαρακτηρισθούν τα ακόλουθα έκτακτα περιστατικά:

- α) θάνατος δικαιούχου,
- β) μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία,
- γ) απαλλοτρίωση σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον αυτή δεν ήταν προβλέψιμη την ημέρα ανάληψης της δέσμευσης,
- δ) σοβαρή φυσική καταστροφή που έπληξε σημαντικά τη γεωργική εκμετάλλευση
- ε) καταστροφή των κτιρίων της εκμετάλλευσης που προορίζονταν για την εκτροφή των ζώων,
- στ) επιζωοτία που προσβάλει το σύνολο ή μέρος του ζωικού κεφαλαίου του κατόχου της εκμετάλλευσης.

Οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή εξαιρετικές περιπτώσεις πρέπει να γνωστοποιούνται εγγράφως στο φορέα υλοποίησης εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη στιγμή που ο δικαιούχος είναι σε θέση να το πράξει.

Ο φορέας υλοποίησης, αφού αξιολογήσει καταρχάς τις ανωτέρω περιπτώσεις, τις διαβιβάζει στον ΟΠΕΚΕΠΕ προκειμένου να κριθούν. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ γνωστοποιεί στο φορέα υλοποίησης τα αποτελέσματα.

Άρθρο 23

Γενικοί κανόνες εφαρμογής

1. Επιτρέπεται ο συνδυασμός δράσεων της παρούσας, υπό την προϋπόθεση ότι ο συνδυασμός αυτός είναι συμβατός και ενδυναμώνει τους περιβαλλοντικούς στόχους του μέτρου. Στην περίπτωση συνδυασμού δράσεων για τον καθορισμό του ύψους ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το ειδικό διαφυγόν εισόδημα και το πρόσθετο κόστος που απορρέει από τον εν λόγω συνδυασμό χωρίς το συνολικό ποσό να μπορεί να υπερβεί:
  - Τα 600 ΕΥΡΩ/ Ha /έτος για τις αροτραίες καλλιέργειες
  - Τα 900 ΕΥΡΩ/Ha/έτος για τις ειδικές πολυετείς καλλιέργειες και
  - Τα 450 ΕΥΡΩ/ Ha /έτος για τους βοσκοτόπους
  - Τα 200 ΕΥΡΩ/ζώοΕξαιρούνται οι περιπτώσεις που προβλέπονται ρητά στο πρόγραμμα.
2. Στην περίπτωση αύξησης της έκτασης στην περιοχή παρέμβασης η έκταση αυτή, εφόσον δεν υπερβαίνει το 20% της ενταγμένης, δύναται για το υπόλοιπο της δέσμευσης να αποτελέσει αντικείμενο στήριξης με την υποβολή αίτησης ενίσχυσης και υπογραφή σύμβασης με τους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν κατά την υπογραφή της αρχικής και αναφέρονται στο άρθρο 9 της παρούσας.
3. Κατά την περίοδο της δέσμευσης δεν επιτρέπεται η αλλαγή των αγροτεμαχίων για τα οποία έχουν αναληφθεί οι ειδικές δεσμεύσεις του κεφαλαίου Γ, πλην των περιπτώσεων ανωτέρας βίας. Εξαιρέση αποτελούν τμήματα κοινόχρηστων βοσκοτόπων τα οποία μπορούν να ανανεώνονται με άλλα τμήματα του ίδιου κοινόχρηστου βοσκοτόπου.
4. Ο δικαιούχος δύναται να μεταβιβάσει σύνολο ή τμήμα της εκμετάλλευσης μόνο μία φορά καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετίας εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιπτώσεων όπως αυτές αναφέρονται στο άρθρο 22 της παρούσας. Σε περίπτωση μεταβίβασης ο διάδοχος αποκτά όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μεταβιβάζοντος που απορρέουν από την έννομη σχέση μεταξύ του μεταβιβάζοντος και της αρμόδιας αρχής, την οποία δημιουργεί η αίτηση ενίσχυσης. Οι Φορείς υλοποίησης τηρούν φάκελο για κάθε δικαιούχο με όλα τα πρωτότυπα έγγραφα που αφορούν την εκμετάλλευση. Ο φάκελος αυτός είναι διαθέσιμος σε κάθε έλεγχο.
5. Η κατάσταση με τους επιλαχόντες του άρθρου 10 καταργείται μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης της πράξης της παραγράφου 2 του άρθρου 11 της παρούσας. Οι επιλαχόντες και οι απορριφθέντες, των οποίων η απόρριψη δεν οφείλεται σε υποβολή ψευδούς δήλωσης, δύνανται να επανέλθουν με νέα αίτηση ενίσχυσης κατά την επόμενη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

Άρθρο 24

Δράση 1.1. Βιολογική γεωργία

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο:

- την προστασία των φυσικών πόρων (έδαφος, νερό, αέρας) και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας
- την αειφόρο ανάπτυξη
- την προσφορά εγγυήσεων στους καταναλωτές για ασφαλή γεωργικά προϊόντα

2. Πεδίο εφαρμογής

2.1. Περιοχές παρέμβασης:

Η δράση εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα.

2.2. Τομείς παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε γεωργικές εκτάσεις με ετήσιες καλλιέργειες και μόνιμες φυτείες που βρίσκονται σε παραγωγική ηλικία. Οι επιλέξιμες, καλλιέργειες και κατηγορίες καλλιεργειών αναφέρονται αναλυτικά στον Πίνακα με το ύψος ενισχύσεων της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου.

Εξαιρούνται :

- οι γεωργικές εκτάσεις που είναι εγκαταλελειμμένες ή ημιεγκαταλελειμμένες, δηλαδή σε όσες εκτάσεις η μόνη επέμβαση που γίνεται είναι η συγκομιδή των καρπών
- οι παγετόπληκτες φυτείες και οι καμένες εκτάσεις για την περίπτωση των μόνιμων φυτειών, για όσο διάστημα δεν λαμβάνεται παραγωγή από αυτές
- οι καλλιέργειες τα προϊόντα των οποίων χρησιμοποιούνται για ενεργειακούς σκοπούς

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας, συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια

3.1. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

- Ο υποψήφιος δικαιούχος δεσμεύεται να τηρεί τις κατευθύνσεις και προδιαγραφές του Καν. (ΕΚ) 2092/91 και από 1.1.2009 του Καν. (ΕΚ) 834/07, καλύπτοντας όλο το διάστημα των συμβατικών υποχρεώσεων του με σύμβαση σε ισχύ, η οποία έχει συναφθεί με αναγνωρισμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων.
- Ο υποψήφιος δικαιούχος οφείλει να υποβάλλει σχέδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΣΠΔ) πενταετούς διάρκειας της προτεινόμενης για ενίσχυση εκμετάλλευσης. Επειδή στη δράση υπάρχει πρόβλεψη σχετικής δαπάνης η

σύνταξη του ΣΠΔ δύναται να γίνεται από σύμβουλο. Στην περίπτωση επιλογής συμβούλου υπεύθυνου για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ απαιτείται η ύπαρξη ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δηλαδή του δικαιούχου και του συμβούλου. Αντίγραφο του παραπάνω συμφωνητικού οφείλει να υποβάλλει ο δικαιούχος στο φορέα υλοποίησης κατά την υπογραφή της σύμβασής του.

- Το ελάχιστο μέγεθος των υπό ένταξη αγροτεμαχίων ανέρχεται σε 1 στρέμμα. Το ελάχιστο μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης ανέρχεται σε 3 στρέμματα για τις μόνιμες φυτείες και σε 2 στρέμματα για της ετήσιες καλλιέργειες. Σε περίπτωση μικτών εκμεταλλεύσεων το ελάχιστο μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης ανέρχεται σε 3 στρέμματα.
- Αναλαμβάνουν την υποχρέωση εφόσον κλιθούν να παρακολουθήσουν μαθήματα κατάρτισης σε θέματα βιολογικής γεωργίας στο πλαίσιο εφαρμογής του μέτρου 1.1.1 του Π.Α.Α «Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και ενημέρωσης».

3.2. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 24.1 Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 1.1.

Κριτήριο	Βαθμοί
Παραγωγή βιολογικών ζωοτροφών	5 (βαθμούς) ανά Ha
Ενταγμένος στη βιολογική κτηνοτροφία	5
Παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ (μέρος ή σύνολο παραγωγής)	10
Ενταγμένος σε Ομάδα Παραγωγών βιολογικών προϊόντων	10
Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	
✓ Έκταση 2-10 στρέμματα	5
✓ Έκταση 10,1-20 στρέμματα	10
✓ Έκταση >20 στρέμματα	15
Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10
Τμήμα ή το σύνολο της υπό ένταξη εκμετάλλευσης βρίσκεται στα δημοτικά και κοινοτικά διαμερίσματα των παραλίμνιων περιοχών Βόλβης, Κορώνειας και Δοϊράνης, στα οποία εφαρμόστηκαν τα μέτρα 3.10 και 3.17 αντίστοιχα, του ΕΠΑΑ 2000-2006	20

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν ειδικές δεσμεύσεις ως εξής:

Στις αροτραίες καλλιέργειες θέτουν σε αγρανάπαυση το σύνολο της έκτασης του αγροτεμαχίου τουλάχιστον μία φορά την περίοδο προσαρμογής.

Για τους δικαιούχους που θα ενταχθούν με την πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος οι δεσμεύσεις αρχίζουν με την υπογραφή της απόφασης έγκρισης δικαιούχων και απορριπτόμενων.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

5.1. Με την αίτηση ενίσχυσης

- Σύμβαση με εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, στην οποία θα αναφέρεται ότι παράγει βιολογικές ζωοτροφές σε περίπτωση που ο δικαιούχος το δηλώνει.
- Βεβαίωση της Ομάδας Παραγωγών βιολογικών προϊόντων σε περίπτωση που ανήκει σε αναγνωρισμένη τέτοια Ομάδα.
- Παραστατικά από τα οποία να φαίνεται ότι έχει παραδώσει προϊόν σε μεταποιητική μονάδα, η οποία είναι πιστοποιημένη για την παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, σε περίπτωση που ο δικαιούχος παράγει τέτοια προϊόντα.
- Βεβαίωση ένταξης σε βιολογική κτηνοτροφία (αυτεπάγγελτη αναζήτηση από τη ΔΑΑ) σε περίπτωση που ο δικαιούχος δηλώνει ότι είναι ενταγμένος στη βιολογική κτηνοτροφία.

5.2. Με την υπογραφή της σύμβασης

Στην περίπτωση επιλογής συμβούλου υπεύθυνου για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ απαιτείται η ύπαρξη ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, δηλαδή του δικαιούχου και του συμβούλου. Αντίγραφο του παραπάνω συμφωνητικού οφείλει να υποβάλλει ο δικαιούχος στο φορέα υλοποίησης κατά την υπογραφή της σύμβασής του.

5.3. Με την αίτηση πληρωμής

- Βεβαίωση τήρησης των απαιτήσεων του Καν. 2092/91 ή από 1.1.2009 του Καν. 834/07 ή εναλλακτικά έγγραφο πιστοποίησης προϊόντος για το 1^ο έτος εφαρμογής, ενώ για το 2^ο έτος και μέχρι τη λήξη των δεσμεύσεων, μόνον έγγραφο πιστοποίησης προϊόντος.
- Παραστατικά Κώδικα Βιβλίων Στοιχείων (ΚΒΣ) από τα οποία θα προκύπτει η αμοιβή του Οργανισμού Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων.
- Παραστατικά ΚΒΣ από τα οποία θα προκύπτει η αμοιβή του συμβούλου σε περίπτωση ύπαρξης συμβούλου.
- Παραστατικά ΚΒΣ από τα οποία θα προκύπτει η πραγματοποίηση των χημικών αναλύσεων σε περίπτωση που έχουν πραγματοποιηθεί.

6. Υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης

6.1. Νέοι δικαιούχοι

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους ενίσχυσης λαμβάνονται υπόψη:

- α. Το μέγεθος της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης που έχει ενταχθεί στο σύστημα της βιολογικής παραγωγής εκφρασμένη σε Ha (1 Ha = 10 στρέμματα).
- β. Ο τρόπος αξιοποίησης (είδος καλλιέργειας). Η ενίσχυση της έκτασης σε αγρανάπαυση καθορίζεται από την τιμή ενίσχυσης της καλλιέργειας που προηγείται ή έπεται αυτής.
- γ. Τα ποσά του Πίνακα 24.2.

Το ύψος ενίσχυσης ανά καλλιέργεια έχει ως ακολούθως:

Πίνακας 24.2 : Ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη δράση 1.1 (νέοι δικαιούχοι)

Καλλιέργεια	Απώλεια εισοδήματος		Δαπάνες ¹			Σύνολο σε €/Ha	
	Με περ. προσαρμ.	Χωρίς περ. προσαρμ.	Δαπάνες στήριξης	Χημική ανάλυση	Πιστοπ	Με περ. προσαρμ.	Χωρίς περ. προσ.
Ελαιοκομία	711	370	15	30	-	756	415
Αμπελοειδή	855	855	15	30	-	900	900
Αραβόσιτος αρδευόμενος (για ζωοτροφή)	491	491	15	30	64	600	600
Μηδική αρδευόμενη	519	344	15	30	36	600	425
Βαμβάκι αρδευόμενο	429	420	15	30	60	534	525
Σιτηρά, ρύζι, όσπρια, ηλιάνθος & λοιπές αροτραίες καλλιέργειες	275	202	15	30	-	320	247
Κτηνοτροφικά φυτά & λοιπές καλλιέργειες που δεν χρησιμοποιούνται για τη διατροφή του ανθρώπου	275	203	15	30	40	360	288
Αρωματικά φυτά	275	202	15	30	-	320	247
Κρόκος	855	855	15	30	-	900	900

6.2. Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν τα ύψη ενίσχυσης της υπ. αριθμ. 567/125316/04 απόφασης για την εφαρμογή του μέτρου 3.1 «Βιολογική γεωργία» του ΕΠΑΑ 2000-2006.

Στα εν λόγω ύψη ενίσχυσης περιλαμβάνονται πλην της απώλειας εισοδήματος και του κινήτρου, δαπάνες στήριξης ΣΠΔ 50 €/ετησίως/Ha και δαπάνες πιστοποίησης 90 €/ετησίως/Ha, οι οποίες πρέπει να δικαιολογούνται με παραστατικά Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ).

Οι παλαιοί δικαιούχοι δεν μπορούν να ενταχθούν στις ενισχύσεις του μέτρου 1.3.2 «Συμμετοχή γεωργών σε σύστημα για την ποιότητα τροφίμων» του Π.Α.Α. 2007-2013, δοθέντος ότι ήδη ενισχύονται στο πλαίσιο της παρούσας.

¹ Στις περιπτώσεις καλλιεργειών (τρόφιμα) που δεν προβλέπονται δαπάνες πιστοποίησης από την υπόψη δράση αυτές μπορούν να καλυφθούν από τις πιστώσεις του μέτρου 1.3.2. του ΠΑΑ 2007-2013

7. Λεπτομέρειες εφαρμογής

α. Με τον όρο περίοδο προσαρμογής (μετατροπής) νοείται το χρονικό διάστημα το οποίο απαιτείται για να απαλλαγεί το έδαφος από τα υπολείμματα των χημικών εισροών και να γίνει καταπολέμηση των ζιζανίων χωρίς τη χρήση χημικών.

Την περίοδο αυτή τηρείται η διαδικασία της βιολογικής παραγωγής, δηλαδή χρησιμοποιούν βιοθεραπευτικά και βιοθρεπτικά αντί των χημικών, χωρίς όμως το παραγόμενο προϊόν να πιστοποιείται και σαν βιολογικό.

Για την περίοδο προσαρμογής προσμετράτε ο χρόνος από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης με τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων

Το χρονικό αυτό διάστημα είναι 3 έτη για αμπελοκαλλιέργεια και ελαιοκαλλιέργεια και 2 έτη για τις λοιπές καλλιέργειες του πίνακα 24.2.

β. Οι δαπάνες οι οποίες αφορούν στήριξη, χημικές αναλύσεις και πιστοποίηση υπολογίζονται μόνο εφόσον πραγματοποιηθούν και πιστοποιηθούν με παραστατικά του ΚΒΣ.

γ. Οι νέοι δικαιούχοι, των οποίων οι καλλιέργειες παράγουν τρόφιμα, δοθέντος ότι τα έξοδα πιστοποίησης δεν ενισχύονται στο πλαίσιο της παρούσας, μπορούν να ενταχθούν στις ενισχύσεις του μέτρου 1.3.2 «Συμμετοχή γεωργών σε σύστημα για την ποιότητα τροφίμων» του Π.Α.Α. 2007-2013,

8. Ειδικές κυρώσεις

α. Σε περίπτωση διακοπής της σύμβασης με τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, ή άρση της έγκρισης λειτουργίας του, οι δικαιούχοι οφείλουν να συνάψουν νέα σύμβαση με άλλον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων ή να τεθούν υπό τον έλεγχο του ΟΠΕΓΕΠ εντός δέκα (10) ημερών, διαφορετικά:

- αποκλείονται για το εξεταζόμενο έτος από τη δράση
- αποβάλλονται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους, σε περίπτωση επανάληψης

β. Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιείται η αγρανάπαυση της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για τις αροτραίες καλλιέργειες για το δεύτερο έτος

Άρθρο 25

Δράση: 1.2 Βιολογική κτηνοτροφία

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο:

- την προστασία των φυσικών πόρων και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας
- την αειφορική διαχείριση των βοσκοτόπων
- τη βελτίωση της ευζωίας των ζώων
- την προσφορά εγγυήσεων στους καταναλωτές για ασφαλή προϊόντα ζωικής προέλευσης.

2. Πεδίο εφαρμογής

2.1. Περιοχές παρέμβασης: Η δράση εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα

2.2. Τομείς παρέμβασης

Στη δράση μπορούν να ενταχθούν τα παρακάτω ζώα:

- Αίγες και Πρόβατα εκτατικής και ημισταλισμένης εκτροφής
- Βοοειδή με γαλακτοπαραγωγική κατεύθυνση
- Βοοειδή με κρεοπαραγωγική κατεύθυνση εκτατικής και ημισταλισμένης εκτροφής,

για τα οποία υπάρχει βοσκότοπος στον οποίο τηρούνται οι προβλεπόμενες πυκνότητες βόσκησης ανά είδος και κατηγορία ζώου και ο οποίος έχει δηλωθεί μαζί με τα ζώα στην τελευταία ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης.

3. Ειδικά κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

3.1. Ειδικά Κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι πρέπει να:

- Τηρούν τις απαιτήσεις του Καν. (ΕΚ) 2092/91 και από 1.1.2009 του Καν. (ΕΚ) 834/07, καλύπτοντας όλο το διάστημα των συμβατικών υποχρεώσεών τους με ισχύουσα σύμβαση με αναγνωρισμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων.
- Προσκομίζουν για τον πρώτο χρόνο βεβαίωση τήρησης των απαιτήσεων του Καν. (ΕΚ) 2092/91 και από 1.1.2009 του Καν. (ΕΚ) 834/07, ενώ για το δεύτερο χρόνο και πέρα έγγραφο πιστοποίησης
- Διαθέτουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας των κτηνοτροφικών τους μονάδων. Το είδος των ζώων και ο αριθμός κατά είδος ζώων στην αίτηση ένταξης δεν πρέπει να διαφέρει ή να ξεπερνά αντίστοιχα τη δυναμικότητα της μονάδας που αναφέρεται στην εν λόγω άδεια.
- Συνάψουν συμβόλαιο με ένα εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων στο οποίο θα αναφέρεται η παραγωγή βιολογικών ζωοτροφών, εφόσον οι δικαιούχοι το δηλώνουν. Σε περίπτωση διακοπής της σύμβασης, οι δικαιούχοι οφείλουν να συνάψουν σύμβαση με

άλλον Οργανισμό Πιστοποίησης και Ελέγχου Βιολογικών προϊόντων εντός 10 ημερών.

- Υποβάλλουν ενημερωμένο μητρώο καταγραφής του ζωικού κεφαλαίου.
- Εντάσσουν ζώα τα οποία έχουν σημανθεί σύμφωνα με την ισχύουσα Κοινοτική και Εθνική νομοθεσία.
- Υποβάλλουν σχέδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΣΠΔ) πενταετούς διάρκειας της προτεινόμενης για ενίσχυση εκμετάλλευσης. Επειδή στη δράση υπάρχει πρόβλεψη σχετικής δαπάνης η σύνταξη του ΣΠΔ δύναται να γίνεται από σύμβουλο.
- Εξασφαλίζουν βοσκότοπο για όλη τη διάρκεια της 5ετίας.
- Αναλαμβάνουν την υποχρέωση εφόσον κλιθούν να παρακολουθήσουν μαθήματα κατάρτισης σε θέματα βιολογικής κτηνοτροφίας στο πλαίσιο εφαρμογής του μέτρου 1.1.1 του Π.Α.Α «Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και ενημέρωσης».

3.2. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 25.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 1.2

Κριτήριο	Βαθμοί
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με ιδιοπαραγόμενες βιολογικές ζωοτροφές	5 βαθμούς ανά Ha καλλιεργούμενης έκτασης για παραγωγή ζωοτροφών
Ύπαρξη αποδεικτικού για τη νόμιμη κατοχή του βοσκοτόπου για όλη τη διάρκεια της δέσμευσης (5 έτη)	10
Ενταγμένος στη δράση «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων»	5
Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης(1) : ✓ MMZ από 50-100 ✓ MMZ >100	5 10
Παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ ΠΓΕ (μέρος ή σύνολο της παραγωγής)	10
Συμμετοχή σε Συλλογικό φορέα	10
Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10

(1) Μετατροπή σύμφωνα με το σημείο 15 του άρθρου 4 της παρούσας

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν την ειδική δέσμευση να διατηρούν κατά τη διάρκεια της πενταετίας τόσα ζώα κατά τομέα παρέμβασης όσα αναφέρονται στη σύμβαση που έχουν υπογράψει για την ένταξή τους στη δράση.

Για τους δικαιούχους που θα ενταχθούν με την πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος οι δεσμεύσεις αρχίζουν με την υπογραφή της απόφασης έγκρισης δικαιούχων και απορριπτομένων.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

5.1. Με την αίτηση ενίσχυσης

- Σύμβαση με εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων στην οποία θα αναφέρεται ότι παράγει βιολογικές ζωοτροφές σε περίπτωση που ο δικαιούχος το δηλώνει.
- Βεβαίωση συμμετοχής σε συλλογικό φορέα σε περίπτωση που ο δικαιούχος ανήκει σε τέτοιο φορέα.
- Παραστατικά απ' τα οποία να φαίνεται ότι έχει παραδώσει προϊόν σε μεταποιητική μονάδα, η οποία είναι πιστοποιημένη για την παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, σε περίπτωση που ο δικαιούχος παράγει τέτοια προϊόντα.
- Βεβαίωση ένταξης σε βιολογική γεωργία (αυτεπάγγελτη αναζήτηση από τη ΔΑΑ), σε περίπτωση που ο δικαιούχος δηλώνει ότι είναι ενταγμένος στη βιολογική γεωργία.

5.2. Με την υπογραφή της σύμβασης

Στην περίπτωση επιλογής συμβούλου υπεύθυνου για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ απαιτείται η ύπαρξη ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δηλαδή του δικαιούχου και του συμβούλου. Αντίγραφο του παραπάνω συμφωνητικού οφείλει να υποβάλλει ο δικαιούχος στο φορέα υλοποίησης κατά την υπογραφή της σύμβασής του.

5.3. Με την αίτηση πληρωμής

- Βεβαίωση τήρησης των απαιτήσεων του Καν. 2092/91 ή από 1.1.2009 του Καν. 834/07 για το 1^ο έτος από την ένταξη ή εναλλακτικά έγγραφο πιστοποίησης προϊόντος, ενώ για το 2^ο έτος και μέχρι τη λήξη των δεσμεύσεων, μόνον έγγραφο πιστοποίησης προϊόντος
- Παραστατικά Κώδικα Βιβλίων Στοιχείων (ΚΒΣ) από τα οποία θα προκύπτει η αμοιβή του συμβούλου, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του Σ.Π.Δ. πενταετούς διάρκειας σε περίπτωση ύπαρξης συμβούλου.
- Παραστατικά Κώδικα Βιβλίων Στοιχείων (ΚΒΣ) από τα οποία θα προκύπτει η αμοιβή του Οργανισμού Ελέγχου και Πιστοποίησης για τους παλαιούς δικαιούχους που εντάχθηκαν σύμφωνα με την αριθ. 586/130492/04 ΚΥΑ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

6. Υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η χρησιμοποιούμενη από τα ζώα έκταση βοσκοτόπου ή οι εκτάσεις για την παραγωγή βιολογικών ζωοτροφών συμπληρωματικά του υπάρχοντος βοσκοτόπου και σε ποσοστό όχι μεγαλύτερο του 20% του βοσκοτόπου, με την προϋπόθεση ότι οι εκτάσεις αυτές δεν εντάσσονται σε άλλη δράση, εκφρασμένη σε Ha και τα ακόλουθα ύψη ενίσχυσης ανά είδος ζώου και κατεύθυνση παραγωγής

6.3. Για τους νέους δικαιούχους

Πίνακας 25.2 Ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/MMZ/Ha/έτος για τη δράση 1.2 (νέοι δικαιούχοι)

Είδος ζώου και κατεύθυνση παραγωγής	Απώλεια εισοδήματος		Δαπάνες		Σύνολο	
	Με περίοδο προσαρμογής	Χωρίς περίοδο προσαρμογής	Στήριξη	Πιστοποίηση	Με περίοδο προσαρμογής	Χωρίς περίοδο προσαρμογής
Αίγες και πρόβατα	165,0	136,0	15	-	180	151
Βοοειδή με γαλακτοπαραγωγική κατεύθυνση	324,0	258,0	15	-	339	273
Βοοειδή με κρεοπαραγωγική κατεύθυνση	151,0	151,0	15	-	166	166

6.4. Για τους παλαιούς δικαιούχους

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν τα ύψη ενίσχυσης που εγκρίθηκαν σύμφωνα με την αριθ. 586/130492/04 ΚΥΑ όπως τροποποιήθηκε και ισχύει για την εφαρμογή του μέτρου 3.2 του ΕΠΑΑ 2000-2006 «Βιολογική κτηνοτροφία».

7. Λεπτομέρειες εφαρμογής

- Τα ύψη ενίσχυσης του πίνακα 25.2 έχουν υπολογισθεί για πυκνότητες βόσκησης 1MMZ ανά εκτάριο (Ha). Εφόσον η πυκνότητα βόσκησης ανά MMZ είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη του ενός εκταρίου (Ha) η μέση ανά εκτάριο (Ha) ενίσχυση υπολογίζεται αντίστοιχα με τον πολλαπλασιασμό ή διαίρεση της μέσης πυκνότητας ανά MMZ με τις ενισχύσεις του πίνακα.
- Περίοδος προσαρμογής νοείται το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την προσαρμογή της εκμετάλλευσης και την παραγωγή πιστοποιημένων βιολογικών προϊόντων. Ως χρονικό διάστημα λαμβάνεται ένα (1) έτος από την, ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης με τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων
- Οι δαπάνες στήριξης υπολογίζονται μόνο εφόσον αποδεικνύονται από παραστατικά του ΚΒΣ.
- Στο ύψος ενίσχυσης των παλαιών δικαιούχων περιλαμβάνονται, πλην της απώλειας εισοδήματος και κινήτρου, και οι δαπάνες στήριξης και πιστοποίησης, οι οποίες πρέπει να δικαιολογούνται με παραστατικά ΚΒΣ. Οι παλαιοί δικαιούχοι δεν μπορούν να ενταχθούν στις ενισχύσεις του μέτρου 1.3.2.

8. Ειδικές κυρώσεις

- Σε περίπτωση διακοπής της σύμβασης με αναγνωρισμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων ή άρση της έγκρισης λειτουργίας του και μη σύναψης νέας σύμβασης με άλλον συγκεκριμένο Οργανισμό ή μη θέση τους υπό τον έλεγχο του ΟΠΕΓΕΠ εντός δέκα (10) ημερών:
  - αποκλείονται από τη δράση για το εξεταζόμενο έτος.
  - σε περίπτωση επανάληψης στη διάρκεια της πενταετίας ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
- Σε περίπτωση παρατυπιών σχετικά με τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας και συγκεκριμένα:
  - διαπίστωση της ύπαρξης και άλλου είδους ζώων, πλην εκείνων που αναφέρονται στην άδεια, δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση για το έτος που αφορά η διαπιστωθείσα παράβαση. Σε περίπτωση επανάληψης ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
  - υπέρβασης της δυναμικότητας της μονάδας κατά ποσοστό μέχρι 15% σε σχέση με την αναφερόμενη στην άδεια, τότε επιβάλλεται κύρωση μείωσης της ενίσχυσης κατά το ίδιο ποσοστό. Επανάληψη κατά τη διάρκεια της πενταετίας συνεπάγεται αποβολή από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεις προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.
- Σε περιπτώσεις ανάκλησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ισχύουν τα εξής:
  - Εφόσον η ανάκληση έγινε αποδεδειγμένα λόγω υπαιτιότητας του δικαιούχου, τότε δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το διάστημα κατά το οποίο δεν υπάρχει η άδεια.. Ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία ανάκλησης της άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
  - Εφόσον η ανάκληση έγινε χωρίς υπαιτιότητα του δικαιούχου, τότε καταβάλλεται κανονικά η ενίσχυση για το εν λόγω έτος εφαρμογής. Ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία της ανάκλησης. Οι ενισχύσεις που αντιστοιχούν στο διάστημα αυτό καταβάλλονται με την προσκόμιση της νέας άδειας Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 26

Δράση 1.3: Εκτατικοποίηση κτηνοτροφίας

1. Στόχος

Στόχος της δράσης είναι η μείωση των πιέσεων που δέχονται οι βοσκότοποι από την υπερβόσκηση μέσω της μείωσης της πυκνότητας βόσκησης, όπως προκύπτει από τη σχετική μελέτη βοσκοϊκανότητας – βοσκοφόρτωσης.

2. Πεδίο εφαρμογής

Η δράση εφαρμόζεται σε βοσκοτόπους, όπου η πυκνότητα βόσκησης κυμαίνεται μεταξύ 1 MMZ και 3 MMZ ανά εκτάριο και η οποία υπερβαίνει τη βοσκοϊκανότητα, γεγονός που προκύπτει μέσα από ειδική μελέτη βοσκοϊκανότητας - βοσκοφόρτωσης. Η μείωση της πυκνότητας βόσκησης θα ανέρχεται τουλάχιστον σε 20% και μέχρι 0,8 MMZ έως 1 MMZ ανά εκτάριο σε σχέση με την υφιστάμενη, όπως αυτή τεκμηριώνεται από εγκεκριμένες μελέτες βοσκοφόρτωσης – βοσκοϊκανότητας του βοσκότοπου..

2.1. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται στις παρακάτω περιοχές:

2.1.1 Περιοχές Παρέμβασης Α: Περιοχές της ηπειρωτικής χώρας, όπου η μείωση της πυκνότητας βόσκησης πραγματοποιείται με αύξηση της βοσκόμενης έκτασης. Η επιπλέον έκταση που θα εντάσσεται θα είναι ιδιωτική και ανάλογη του βαθμού βοσκοφόρτωσης.

2.1.2 Περιοχές Παρέμβασης Β: Περιοχές της νησιωτικής χώρας, όπου η μείωση της πυκνότητας βόσκησης πραγματοποιείται με μείωση του ζωικού κεφαλαίου (σφαγή ζώων).

2.2. Τομείς παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε βοσκοτόπους, στους οποίους συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- αξιοποιούνται από βοοειδή ή/και αιγοπρόβατα στις περιοχές παρέμβασης Α.
- αξιοποιούνται από αιγοπρόβατα στις περιοχές παρέμβασης Β.

3. **Ειδικά Κριτήρια ένταξης**

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας, συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια

3.1. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

α. Να υπάρχει ενημερωμένο μητρώο καταγραφής ζωικού κεφαλαίου ανά κατηγορία ζώου.

β. Να υπάρχει εγκεκριμένη μελέτη βοσκοϊκανότητας – βοσκοφόρτωσης που να δικαιολογεί την παρέμβαση.

γ. Να διαθέτουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας των κτηνοτροφικών τους μονάδων. Το είδος των ζώων και ο αριθμός ζώων κατά είδος στην αίτηση ένταξης δεν πρέπει να διαφέρει ή να ξεπερνά αντίστοιχα τη δυναμικότητα της μονάδας που αναφέρεται στην άδεια.

3.2. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 26.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 1.3

Κριτήριο	Βαθμοί
Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης: ✓ Το προς ένταξη ζωικό κεφάλαιο είναι μεγαλύτερο των 50 MMZ και μικρότερο ή ίσο των 100 MMZ. ✓ Το προς ένταξη ζωικό κεφάλαιο είναι μεγαλύτερο των 100 MMZ.	5 10
Εγκαταλελειμμένοι βοσκότοποι ή βοσκότοποι με έντονη φυσική διάβρωση: ✓ Η μείωση της πυκνότητας βόσκησης που προκύπτει από τη σχετική μελέτη μεγαλύτερη του 40%	5
Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν ειδικές δεσμεύσεις ως εξής:

- Στις περιοχές παρέμβασης Α να εξασφαλίζουν αντίστοιχη έκταση ιδιωτικού βοσκότοπου ώστε η πυκνότητα βόσκησης να μειώνεται κατά το προβλεπόμενο βάση της μελέτης ποσοστό σε σχέση με την αρχική.
- Στις περιοχές παρέμβασης Β να απομακρύνει δια σφαγής τον προβλεπόμενο βάση της μελέτης αριθμό ζώων εντός χρονικού διαστήματος το πολύ 5 μηνών από την υπογραφή της σύμβασης.
- Να εντάξουν στη δράση το σύνολο του επιλέξιμου ζωικού κεφαλαίου.
- Να μην αυξήσουν το σύνολο του ζωικού κεφαλαίου, που χρησιμοποιεί τον ίδιο με τα ενταγμένα ζώα βοσκότοπο, καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης.

Για τους δικαιούχους που θα ενταχθούν με την πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος οι δεσμεύσεις αρχίζουν με την υπογραφή της απόφασης έγκρισης δικαιούχων και απορριπτόμενων.

5. Υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης

5.1 Νέοι δικαιούχοι

- α. Το ύψος ενίσχυσης (α) στις περιοχές παρέμβασης Α υπολογίζεται με βάση την επιπλέον έκταση βοσκότοπου που εντάσσεται στη δράση και ανέρχεται σε 33 € ανά εκτάριο ετησίως.
- β. Το ύψος ενίσχυσης στις περιοχές παρέμβασης Β υπολογίζεται με βάση την ακόλουθη σχέση:

$$\alpha = \frac{(\beta * \gamma)}{\delta}$$

όπου:

β είναι ο αριθμός των MMZ που απομακρύνθηκαν,

γ είναι το ύψος ενίσχυσης ανά απομακρυνθείσα MMZ, όπως φαίνεται στον Πίνακα 26.2, και

δ είναι το σύνολο της έκτασης του αξιοποιούμενου βοσκότοπου εκφρασμένο σε εκτάρια.

Πίνακας 26.2. Μέγιστα ποσά ανά απομακρυνθείσα MMZ (€/έτος)

Περιφέρεια	Πρόβατα €/έτος ανά απομακρυνθείσα MMZ	Αίγες €/έτος ανά απομακρυνθείσα MMZ
-Αν. Μακεδονία – Θράκη	705	625
-Δυτ. Ελλάδα -Ιονίων Νήσων -Πελοποννήσου	780	740
-Θεσσαλίας	480	550
-Στ. Ελλάδος -Κρήτης -Β. και Ν. Αιγαίου -Αττικής	515	550

Το
ύψος
ενί-
σχυ-
ση
ς
ανά
εκτά-
ριο
κατ'
έτος
δεν
μπο-
ρεί

να υπερβαίνει τα ποσά που αναγράφονται στον Πίνακα 26.3.

Πίνακας 26.3. Μέγιστα ποσά ανά εκτάριο αξιοποιούμενου βοσκότοπου

Περιφέρεια	Πρόβατα €/έτος ανά Ha αξιοποιούμενου βοσκότοπου	Αίγες €/έτος ανά Ha αξιοποιούμενου βοσκότοπου
-Αν. Μακεδονία – Θράκη	360	320
-Δυτ. Ελλάδα -Ιονίων Νήσων -Πελοποννήσου	400	380
-Θεσσαλίας	270	310
-Στ. Ελλάδος -Κρήτης -Β. και Ν. Αιγαίου -Αττικής	290	310

5.2 Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν τα ύψη ενίσχυσης όπως εγκρίθηκαν με την 565/216267/138/8-1-04 ΚΥΑ, όπως τροποποιήθηκε με τις 629/137355/05 και 659/217058/06 ΚΥΑ για την εφαρμογή του μέτρου 3.4 του ΕΠΑΑ 2000 - 2006.

6. Λεπτομέρειες εφαρμογής

α) Για τις περιοχές παρέμβασης Α (Ηπειρωτική χώρα) ισχύουν τα ακόλουθα:

Από τον αρχικό βοσκότοπο πρέπει να μετακινηθεί στο νέο βοσκότοπο τουλάχιστον το 20% του ζωικού κεφαλαίου ενώ επιπλέον, στην περίπτωση των κοινόχρηστων βοσκοτόπων πρέπει να υπάρχει βεβαίωση του φορέα διαχείρισης του εκάστοτε βοσκότοπου ότι η περίσσεια νομής που θα απελευθερώνεται μετά τη μείωση της πυκνότητας βόσκησης δεν θα κατανέμεται σε άλλους κτηνοτρόφους. Η δέσμευση αυτή θα τεκμηριώνεται με απόφαση του φορέα διαχείρισης και θα αποτελεί παραστατικό που θα κρατείται στο αρχείο του φορέα υλοποίησης της δράσης.

β) Για τις περιοχές παρέμβασης Β (Νησιωτική χώρα) ισχύουν τα ακόλουθα:

- Στην περίπτωση των κοινόχρηστων βοσκοτόπων οι φορείς διαχείρισής τους πρέπει, πέραν των δεσμεύσεων του δικαιούχου, να αναλάβουν και οι ίδιοι την υποχρέωση καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης να μην εκχωρήσουν την έκταση που απελευθερώνεται σε άλλους κτηνοτρόφους. Η δέσμευση αυτή θα τεκμηριώνεται με απόφαση του φορέα διαχείρισης και θα αποτελεί παραστατικό που θα κρατείται στο αρχείο του φορέα υλοποίησης της δράσης.
- Η μείωση του ζωικού κεφαλαίου πρέπει να πραγματοποιηθεί το αργότερο εντός 5 μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης και πρέπει να τεκμηριώνεται με επίσημα έγγραφα σφαγής, τα οποία και υποβάλλονται με την υποβολή της ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης.

7. Ειδικές κυρώσεις

- Εφόσον η σφαγή του συνολικά προβλεπόμενου αριθμού ζώων δεν λάβει χώρα εντός του καθορισμένου χρονικού διαστήματος, τότε η σύμβαση θεωρείται άκυρη και ο δικαιούχος απεντάσσεται από τη δράση. Στην περίπτωση αυτή ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επανέλθει με τη διαδικασία του άρθρου 9 της παρούσας
- Σε περίπτωση που έχει αποσυρθεί μέρος του προβλεπόμενου στη σύμβαση αριθμού ζώων εντός του χρονικού διαστήματος των 5 μηνών, τότε επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 19 της παρούσας. Ο δικαιούχος υποχρεούται να αποσύρει τα υπόλοιπα ζώα το αργότερο μέχρι τη λήξη του πρώτου έτους εφαρμογής. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσausχημένες με τους νόμιμους τόκους.
  - Σε περίπτωση παρατυπιών σχετικά με τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας και συγκεκριμένα:
    - διαπίστωση της ύπαρξης και άλλου είδους ζώων, πλην εκείνων που αναφέρονται στην άδεια, δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση για το έτος που αφορά η διαπιστωθείσα παράβαση. Σε περίπτωση επανάληψης ο δικαιούχος αποβάλλεται

- οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
- υπέρβασης της δυναμικότητας της μονάδας κατά ποσοστό μέχρι 15% σε σχέση με την αναφερόμενη στην άδεια, τότε επιβάλλεται κύρωση μείωσης της ενίσχυσης κατά το ίδιο ποσοστό. Επανάληψη κατά τη διάρκεια της πενταετίας συνεπάγεται αποβολή από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεις προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.
  - Σε περιπτώσεις ανάκλησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ισχύουν τα εξής:
    - Εφόσον η ανάκληση έγινε αποδεδειγμένα λόγω υπαιτιότητας του δικαιούχου, τότε δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το διάστημα κατά το οποίο δεν υπάρχει η άδεια.. Ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία ανάκλησης της άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
    - Εφόσον η ανάκληση έγινε χωρίς υπαιτιότητα του δικαιούχου, τότε καταβάλλεται κανονικά η ενίσχυση για το εν λόγω έτος εφαρμογής. Ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία της ανάκλησης. Οι ενισχύσεις που αντιστοιχούν στο διάστημα αυτό καταβάλλονται με την προσκόμιση της νέας άδειας Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 27

Δράση 2.1: «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών»

1. Στόχος

Στόχος της δράσης είναι η αποκατάσταση του περιβάλλοντος μέσω:

- της μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπασμάτων σε σχέση με τα προβλεπόμενα στα αντίστοιχα προγράμματα δράσης
- της μείωσης της κατανάλωσης νερού
- της δημιουργίας χώρων οικολογικής αντιστάθμισης.

2. Πεδίο εφαρμογής

2.1 Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε περιοχές, οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως *ευπρόσβλητες από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης*, βάσει των αριθ. 19652/1906/1999 (ΦΕΚ Β' 1575/1999) και 20419/2522/2001 (ΦΕΚ Β' 1212/2001) κοινών υπουργικών αποφάσεων, όπως ισχύουν κάθε φορά και σε εφαρμογή της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ.

Οι περιοχές αυτές είναι:

- i. Ανατολική και Δυτική Θεσσαλία και συγκεκριμένα περιοχές των νομών Μαγνησίας, Λάρισας, Καρδίτσας, Τρικάλων και Φθιώτιδας, όπως

- περιγράφονται στην αριθμ. 24838/1400/E103/2008 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β΄ 1132/2008)
- ii. Κωπαϊδικό πεδίο και συγκεκριμένα περιοχές των νομών Βοιωτίας, Φθιώτιδας και Φωκίδας, όπως περιγράφονται στην αριθμ. 24838/1400/E103/2008 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β΄ 1132/2008)
  - iii. Λεκάνη Πηνειού Ηλείας και συγκεκριμένα περιοχές των νομών Ηλείας και Αχαΐας, όπως περιγράφονται στην αριθμ. 24838/1400/E103/2008 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β΄ 1132/2008)
  - iv. Αργολικό Πεδίο και συγκεκριμένα περιοχές του νομού Αργολίδας, όπως περιγράφονται στην αριθμ. 24838/1400/E103/2008 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β΄ 1132/2008)
  - v. Νομοί Θεσσαλονίκης-Κιλκίς-Πέλλας-Ημαθίας, όπως περιγράφονται στην αριθμ. 16175/824/2006 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β΄ 530/2006)
  - vi. Λεκάνη Στρυμόνα και συγκεκριμένα περιοχές του νομού Σερρών, όπως περιγράφονται στην αριθμ. 50982/2309/2006 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β΄ 1894/2006)
  - vii. Πεδιάδα Άρτας-Πρέβεζας όπως περιγράφονται στην αριθμ. 50981/2808/2006 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β΄ 1895/2006)

2.2 Τομείς παρέμβασης

Στη δράση μπορούν να ενταχθούν εκτάσεις με αρδευόμενες καλλιέργειες βαμβακιού, αραβοσίτου, κηπευτικών και σακχαρότευτλων που είχαν δηλωθεί στο παράρτημα της ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης ένα από τα τρία τελευταία έτη υποβολής αυτής.

Για την επιλογή των επιλέξιμων εκτάσεων λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά μια ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης της τελευταίας τριετίας κατόπιν επιλογής του δικαιούχου.

3. **Ειδικά κριτήρια ένταξης**

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας, συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

3.1 Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι πρέπει να:

- Προτείνουν για ένταξη το σύνολο των αγροτεμαχίων της εκμετάλλευσης που βρίσκονται εντός των περιοχών παρέμβασης και έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιηθούν με επιλέξιμες καλλιέργειες.
- Εφαρμόζουν καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης μία από τις αναφερόμενες στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου μεθοδολογίες.
- Υποβάλλουν Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) πενταετούς διάρκειας της προτεινόμενης για ενίσχυση εκμετάλλευσης. Λόγω της πολυπλοκότητας της μεθοδολογίας της δράσης η σύνταξη του ΣΠΔ δύναται να γίνεται από σύμβουλο.

3.2 Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 27.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 2.1

<u>Κριτήριο</u>	<u>Βαθμοί</u>
-----------------	---------------

Επιλογή Μεθοδολογίας Α, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου	5
Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	
✓ μέχρι και 10 Ha	5
✓ 10,01 μέχρι και 15 Ha	10
✓ μεγαλύτερο από 15 Ha	20
Τμήμα ή το σύνολο της υπό ένταξη εκμετάλλευσης βρίσκεται στα δημοτικά και κοινοτικά διαμερίσματα των παραλίμιων περιοχών Βόλβης-Κορώνειας και Δοϊράνης, στα οποία εφαρμόστηκαν τα μέτρα 3.10 και 3.17 αντίστοιχα, του ΕΠΑΑ 2000-2006	20

4 Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν ειδικές δεσμεύσεις ως εξής:

α) Οι παραγωγοί οφείλουν να τηρούν τα αντίστοιχα προγράμματα δράσης σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 27.2 : Προγράμματα δράσης κατά περιοχή για τη δράση 2.1

α/α	Ευπρόσβλητη περιοχή	ΚΥΑ προγράμματος δράσης
1	Ανατολικής και Δυτικής Θεσσαλίας (συμπεριλαμβανομένου και ενός τμήματος του Ν Φθιώτιδας)	25638/2905/18.10.2001 (ΦΕΚ 1422/Β'/22.10.2001)
2	Κωπαϊδικού πεδίου	20417/2520/07.09.2001 (ΦΕΚ 1195/Β'/14.09.2001)
3	Λεκάνης Πηνειού Ηλείας	20418/2521/07.09.2001 (ΦΕΚ 1197/Β'/14.09.2001)
4	Αργολικού Πεδίου	20416/2519/2001 (ΦΕΚ 1196/Β'/14.09.2001)
5	Κάμπου Θεσσαλονίκης-Πέλλας-Ημαθίας (συμπεριλαμβανομένου και του Ν. Κιλκίς)	16175/824/12.04.2006 (ΦΕΚ 530/Β'/28.04.2006)
6	Λεκάνης Στρυμόνα	50982/2309/11.12.2006 (ΦΕΚ 1894/Β'/29.12.2006)
7	Πεδιάδας Άρτας - Πρέβεζας	50981/2808/11.12.2006 (ΦΕΚ 1895/Β'/29.12.2006)

β) Υποχρεούνται να εφαρμόζουν μια από τις παρακάτω μεθοδολογίες:

βα) Μεθοδολογία Α: Συνδυασμός μόνιμης αγρανάπανσης και μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπαντικών μονάδων

Στο πλαίσιο της μεθοδολογίας αυτής οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν ειδικότερα τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

- Να θέτουν σε μόνιμη αγρανάπαυση έκταση η οποία αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 25% της συνολικά ενταγμένης έκτασης στη δράση. Ωστόσο δύναται το ποσοστό αυτό να αυξηθεί μέχρι 50% για ένα ή περισσότερα έτη στη διάρκεια της πενταετίας. Η έκταση που αντιστοιχεί στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 25%, παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης.

Για την εν λόγω αγρανάπαυση πρέπει να επιλέγονται κατά προτεραιότητα αγροτεμάχια τα οποία βρίσκονται:

- ο Σε ζώνες υψηλής ευαισθησίας (όπου υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα)
- ο Σε επικλινείς εκτάσεις με κλίση > 10%
- ο Σε εκτάσεις με απόσταση μέχρι 1000 μ από υδάτινους αποδέκτες
- ο Σε ζώνες που έχει εξαντληθεί ο υδροφόρος ορίζοντας ή έχει παρατηρηθεί διεύδυση θαλάσσιου ύδατος σε αυτόν, γεγονός το οποίο αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία ή μελέτη.

Στην υπό αγρανάπαυση έκταση απαγορεύεται καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης η άσκηση οποιασδήποτε γεωργικής δραστηριότητας, η οποία μπορεί να αλλοιώσει τον χαρακτήρα της έκτασης.

- Να μειώσουν τουλάχιστον κατά 30% στα ενταγμένα αγροτεμάχια, τις εφαρμοζόμενες λιπαντικές μονάδες, σε σχέση με αυτές που προβλέπονται στα αντίστοιχα προγράμματα δράσης, ανάλογα με την καλλιέργεια. Σε περίπτωση χρησιμοποίησης κοπριάς, η μείωση των λιπαντικών μονάδων υπολογίζεται στο σύνολο της αζωτούχου λίπανσης (ανόργανης και οργανικής).

ββ) Μεθοδολογία Β: Συνδυασμός αμειψισποράς ακαλλιέργητου περιθωρίου και μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπαντικών μονάδων.

Στο πλαίσιο της μεθοδολογίας αυτής αναλαμβάνουν ειδικότερα τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

- Να θέτουν σε αμειψισπορά έκταση η οποία για κάθε έτος αντιστοιχεί κατά μέσο όρο τουλάχιστον στο 20% της ενταγμένης έκτασης. Το ποσοστό αυτό δύναται να αυξηθεί μέχρι 50% για ένα ή περισσότερα έτη στη διάρκεια της πενταετίας. Υπάρχει δυνατότητα παρέκκλισης κατ' έτος από το ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 20%, με την προϋπόθεση ότι:
  - μέχρι και το τρίτο έτος πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αμειψισπορά αθροιστικά σε ποσοστό τουλάχιστον 60% της ενταγμένης έκτασης. Σε αυτή την περίπτωση κατά το πρώτο έτος το ποσοστό της αμειψισποράς δεν μπορεί να είναι μικρότερο του 20% της ενταγμένης έκτασης.
  - στο πέμπτο έτος το άθροισμα της εφαρμοζόμενης αμειψισποράς και των πέντε ετών πρέπει να αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 100% της ενταγμένης έκτασης.

Η αμειψισπορά γίνεται εκ περιτροπής σε όλα τα αγροτεμάχια της εκμετάλλευσης που εντάσσονται στη δράση, ώστε στο τέλος της περιόδου δέσμευσης κάθε αγροτεμάχιο της εκμετάλλευσης (πλην της έκτασης του μόνιμου ακαλλιέργητου περιθωρίου) να καλλιεργηθεί τουλάχιστον μια φορά με κάποια από τις καλλιέργειες αμειψισποράς. Ως καλλιέργειες αμειψισποράς μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκείνες που παραδοσιακά καλλιεργούνται ως ξηρικές.

- Να δημιουργήσουν μόνιμο ακαλλιέργητο περιθώριο, το οποίο αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 5% της συνολικά ενταγμένης έκτασης στη δράση. Ωστόσο δύναται το ποσοστό αυτό να αυξηθεί μέχρι το 10% για ένα ή περισσότερα έτη κατά τη διάρκεια της πενταετίας. Η έκταση που αντιστοιχεί στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 5%, παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης.

Για το ακαλλιέργητο περιθώριο ισχύουν οι αντίστοιχες προϋποθέσεις της μόνιμης αγρανάπαυσης της μεθοδολογίας Α.

- Να μειώσουν τουλάχιστον κατά 30% στα ενταγμένα αγροτεμάχια, τις εφαρμοζόμενες λιπαντικές μονάδες σε σχέση με αυτές που προβλέπονται στα αντίστοιχα προγράμματα δράσης, ανάλογα με την καλλιέργεια. Σε περίπτωση χρησιμοποίησης κοπριάς, η μείωση των λιπαντικών μονάδων υπολογίζεται στο σύνολο της αζωτούχου λίπανσης (ανόργανης και οργανικής).

5 Ειδικά δικαιολογητικά

Με την αίτηση πληρωμής

- Παραστατικά Κώδικα Βιβλίων Στοιχείων (ΚΒΣ) από τα οποία προκύπτει η αμοιβή του συμβούλου, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ σε περίπτωση ύπαρξης συμβούλου.
- Παραστατικά ΚΒΣ από τα οποία προκύπτει και ελέγχεται η εφαρμογή της λίπανσης

6. Υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης

6.1 Νέοι δικαιούχοι

Το ύψος ενίσχυσης κατ' έτος υπολογίζεται με βάση:

- την πραγματικά καλλιεργούμενη έκταση της κάθε επιλέξιμης καλλιέργειας, προσαυξημένης κατά την έκταση της αγρανάπαυσης (μεθοδολογία Α) ή αμειψισποράς και ακαλλιέργητου περιθωρίου (μεθοδολογία Β) που αντιστοιχεί στην συγκεκριμένη καλλιέργεια
- το είδος της επιλέξιμης καλλιέργειας
- την εφαρμοζόμενη μεθοδολογία
- το ύψος ενίσχυσης κατά περιοχή,

όπως αυτά αναφέρονται στους πίνακες που ακολουθούν.

- α) **Μεθοδολογία Α: Συνδυασμός μόνιμης αγρανάπαυσης και μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπαντικών μονάδων**

Πίνακας 27.3 : Ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Νομοί Θεσσαλονίκης Κιλκίς, Πέλλας Ημαθίας και τμήμα του Νομού Σερρών (Λεκάνη Στρυμόνα)	Τμήμα των Νομών Ηλείας και Αχαΐας (Λεκάνη Πηνειού Ηλείας) τμήμα του Νομού Αργολίδας (Αργολικό Πεδίο) και τμήματα των Νομών Άρτας Πρέβεζας (Πεδιάδα Άρτας-Πρέβεζας)	Τμήματα των Νομών Καρδίτσας, Λάρισας, Τρικάλων και Μαγνησίας	Τμήματα των Νομών Βοιωτίας, Φθιώτιδας και Φωκίδας
Αραβόσιτος	405	405	585	451
Βαμβάκι	339	312	431	350
Κηπευτικά	600	600	600	600
Σακχαρότευτλα	565	565	600	565

β) Μεθοδολογία Β: Συνδυασμός αμειψισποράς ακαλλιέργητου περιθωρίου και μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπαντικών μονάδων

Πίνακας 27.4: Ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Νομοί Θεσσαλονίκης Κιλκίς, Πέλλας Ημαθίας και τμήμα του Νομού Σερρών (Λεκάνη Στρυμόνα)	Τμήμα των Νομών Ηλείας και Αχαΐας (Λεκάνη Πηνειού Ηλείας) τμήμα του Νομού Αργολίδας (Αργολικό Πεδίο) και τμήματα των Νομών Άρτας Πρέβεζας (Πεδιάδα Άρτας-Πρέβεζας)	Τμήματα των Νομών Καρδίτσας, Λάρισας, Τρικάλων και Μαγνησίας	Τμήματα των Νομών Βοιωτίας, Φθιώτιδας και Φωκίδας
Αραβόσιτος	331	298	524	372
Βαμβάκι	263	206	337	271
Κηπευτικά	600	600	600	600
Σακχαρότευτλα	525	525	600	525

6.2 Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν κατά περίπτωση τα ύψη ενίσχυσης, όπως εγκρίθηκαν στο πλαίσιο των ακόλουθων αποφάσεων:

- α. ΚΥΑ με αριθ. 570/125759/2004 για την εφαρμογή του μέτρου 3.5 του ΕΠΑΑ 2000-2006 «Μείωση της νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης» στις περιοχές Θεσσαλίας – Φθιώτιδας, Κωπαΐδας και Πηνειού Ηλείας.
- β. ΚΥΑ με αριθ. 628/137354/2005 για την εφαρμογή του μέτρου 3.5 του ΕΠΑΑ 2000-2006 «Μείωση της νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης» στις περιοχές Θεσσαλίας – Φθιώτιδας, Κωπαΐδας και Πηνειού Ηλείας.
- γ. ΚΥΑ με αριθ. 642/14160820/2005 για την εφαρμογή του μέτρου 3.10 του ΕΠΑΑ «Διαχείριση παραλίμνιων εκτάσεων της περιοχής του Δικτύου Φύση 2000 Λίμνες Βόλβη – Κορώνεια».
- δ. ΚΥΑ με αριθ. 661/282435/2006 για την εφαρμογή του μέτρου 3.17 του ΕΠΑΑ «Προστασία της λίμνης Δοϊράνης».

7. Λεπτομέρειες εφαρμογής

- Για την εφαρμογή της δράσης οι φορείς υλοποίησης πρέπει να δημιουργήσουν στην περιοχή ευθύνης τους, πρότυπα λίπανσης ανά καλλιέργεια (ποσότητες, χρόνος) σύμφωνα με τα οριζόμενα στα αντίστοιχα προγράμματα δράσης και σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της παρούσας. Στα πρότυπα αυτά πρέπει να γίνεται αναφορά και της ημερομηνίας εφαρμογής της τελευταίας δόσης λίπανσης για κάθε καλλιέργεια. Τα παραπάνω πρότυπα πρέπει να κοινοποιούνται στη Δ/ση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος.
- Στην τροποποίηση του ΣΠΔ, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 της παρούσας, μπορεί να περιλαμβάνεται και αλλαγή μεθοδολογίας, με την προϋπόθεση ότι η αλλαγή γίνεται από τη μεθοδολογία Β στη μεθοδολογία Α.

8. Ειδικές κυρώσεις

8.1 Υπερλιπάνσεις αζώτου και άλλων λιπαντικών στοιχείων

- 8.1.1 Υπέρβαση της συνολικής εφαρμοζόμενης αζωτούχου λίπανσης μέχρι 5% σε σχέση με την προβλεπόμενη δεν επισύρει καμία κύρωση.
- 8.1.2 Υπέρβαση της συνολικής αζωτούχου λίπανσης πέραν του 5% και μέχρι 10% συνεπάγεται μείωση του συνολικά δικαιούμενου ποσού της ενίσχυσης κατά 20% για το έτος της παράβασης. Επανάληψη συνεπάγεται μείωση του συνολικά δικαιούμενου ποσού της ενίσχυσης κατά 40% για το συγκεκριμένο έτος, ενώ σε περίπτωση επανάληψης για τρίτη φορά στην πενταετία, συνεπάγεται την οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

Στην περίπτωση που, ενώ απαγορεύεται, ο δικαιούχος εφαρμόζει βασική αζωτούχο λίπανση, επιβάλλεται η κύρωση που προβλέπεται στην παραπάνω παράγραφο για υπέρβαση της αζωτούχου λίπανσης πέραν του 5% και μέχρι 10 %.

- 8.1.3 Υπέρβαση της συνολικής αζωτούχου λίπανσης πέραν του 10%, συνεπάγεται μείωση της καταβαλλόμενης ενίσχυσης κατά 40% για το έτος της παράβασης. Επανάληψη οδηγεί σε μη καταβολή της ενίσχυσης για το συγκεκριμένο έτος, ενώ σε περίπτωση επανάληψης για τρίτη φορά συνεπάγεται οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.
- 8.1.4 Υπέρβαση της επιφανειακής αζωτούχου λίπανσης, στα φθινοπωρινά σιτηρά μέχρι

5% δεν επισύρει καμία κύρωση. Υπέρβαση σε ποσοστό μεγαλύτερο του 5% και μέχρι 15% συνεπάγεται μείωση της δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 20%, για το έτος της παράβασης. Επανάληψη οδηγεί σε μείωση του συνολικά δικαιούμενου ποσού της ενίσχυσης κατά 40%, ενώ επανάληψη για τρίτη φορά συνεπάγεται οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

8.1.5 Στην περίπτωση που, ενώ απαγορεύεται η εφαρμογή οποιασδήποτε λίπανσης, διαπιστωθεί ότι έχει εφαρμοστεί λίπανση, τότε επιβάλλεται μείωση της συνολικής δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 40%. Επανάληψη συνεπάγεται οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

Η παραπάνω κύρωση επιβάλλεται και στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι πραγματοποιούνται καλλιεργητικές παρεμβάσεις στην έκταση στην οποία έχει καθοριστεί ότι θα εφαρμοστεί η αγρανάπαυση ή το ακαλλιέργητο περιθώριο.

8.2 Κυρώσεις αγρανάπαυσης – σταθερού ακαλλιέργητου χώρου – αμειψισποράς
Εφόσον η αγρανάπαυση ή το ακαλλιέργητο περιθώριο δεν εφαρμόζεται σε κατά προτεραιότητα αγροτεμάχια, σύμφωνα με την παράγραφο 4βα του παρόντος άρθρου τότε επιβάλλεται μείωση της συνολικώς δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 10% για το έτος που αφορά η παράβαση. Η παραπάνω κύρωση επιβάλλεται το έτος που πιστοποιήθηκε και δεν επαναλαμβάνεται στην διάρκεια της πενταετίας.

8.3 Αλλαγή μεθοδολογίας
Εφόσον ο δικαιούχος προβεί σε αλλαγή της μεθοδολογίας χωρίς προηγούμενη αίτησή του και έγκριση από τον φορέα υλοποίησης, τότε δεν του καταβάλλεται καμία ενίσχυση για το συγκεκριμένο έτος. Επανάληψη συνεπάγεται οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

8.4 Έλλειψη νόμιμων παραστατικών δαπανών, συγκεντρωτικά τιμολόγια λιπασμάτων για καλλιέργειες εντός και εκτός προγράμματος, μη τήρηση ή ελλιπής τήρηση αγροπεριβαλλοντικού φακέλου

8.4.1 Εφόσον ο δικαιούχος δεν προσκομίζει στην ελεγκτική αρχή νόμιμα παραστατικά ΚΒΣ (Δελτία αποστολής, τιμολόγια, ή /και λοιπά παραστατικά αγοράς) λιπασμάτων ή τα παραστατικά:

- έχουν εκδοθεί εκτός των νομίμων προθεσμιών από την τελευταία δόση λίπανσης μετά την παρέλευση ενός μηνός από την ημερομηνία εφαρμογής της τελευταίας δόσης λίπανσης και δεν συνοδεύονται από δελτία αποστολής τα οποία να έχουν εκδοθεί μέχρι τις προβλεπόμενες ημερομηνίες πραγματοποίησης της τελευταίας δόσης λίπανσης ή
  - δεν είναι θεωρημένα από τη Δ.Ο.Υ.,
- τότε δεν δικαιούνται καμία ενίσχυση για το έτος της παράβασης.

8.4.2 Εφόσον ο δικαιούχος προσκομίζει συγκεντρωτικά παραστατικά ΚΒΣ για τα λιπάσματα για τα εντός και εκτός προγράμματος αγροτεμάχια, τότε επιβάλλεται μείωση της συνολικώς δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 30%. Σε περίπτωση επανάληψης δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση για το έτος. Επανάληψη για τρίτη

φορά στη διάρκεια της πενταετίας συνεπάγεται οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 28

Δράση 2.2: Προστασία υγροτοπικών συστημάτων

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο τη μείωση των πιέσεων που δέχονται τα υγροτοπικά συστήματα από τη γεωργική δραστηριότητα μέσω:

- του περιορισμού της κατανάλωσης νερού και λιπασμάτων και
- της δημιουργίας χώρων οικολογικής αντιστάθμισης

2. Πεδίο εφαρμογής

2.1 Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται στις παραυδάτιες περιοχές των παρακάτω υγροτοπικών συστημάτων:

2.1.1 Λίμνες Δ. Μακεδονίας: Βεγορίτιδα, Πέτρες, Χειμαδίτιδα και Ζάζαρη

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης είναι μέχρι 10.000 Ha.

2.1.2 Λίμνες και λιμνοθάλασσες Θράκης: Δέλτα του Νέστου και Λιμνοθάλασσα Κεραμωτής

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης είναι μέχρι 20.000 Ha.

2.1.3 Λίμνη Παμβώτιδα

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης είναι μέχρι 3.000 Ha.

2.1.4 Δέλτα Έβρου

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης είναι μέχρι 9.000 Ha.

2.1.5 Άλλα υγροτοπικά συστήματα:

- Το νότιο τμήμα του κόλπου Αμβρακικού,
- Η Λιμνοθάλασσα Μεσολογίου - Αιτωλικού
- Η Λεκάνη του ποταμού Αγγίτη
- Η Λιμνοθάλασσα Κοτυχίου - Δ. Στροφυλιάς

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης είναι μέχρι 30.000 Ha.

Οι επί μέρους περιοχές εφαρμογής σε επίπεδο δήμων, δημοτικών διαμερισμάτων και κοινοτήτων καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2.2 Τομείς παρέμβασης

Στη δράση μπορούν να ενταχθούν εκτάσεις με αρδευόμενες καλλιέργειες βαμβακιού, αραβοσίτου, κηπευτικών και σακχαρότευτλων που είχαν δηλωθεί στο παράρτημα της ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης ένα από τα τρία τελευταία έτη υποβολής αυτής.

Για την επιλογή των επιλέξιμων εκτάσεων λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά μια ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης της τελευταίας τριετίας κατόπιν επιλογής του δικαιούχου.

Κατ' εξαίρεση για την ειδική περίπτωση του Δέλτα του Νέστου, όπως αυτή οριοθετείται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, ως επιλέξιμες δύναται να θεωρηθούν και εκτάσεις με σιτηρά και λοιπές ξηρικές καλλιέργειες.

3. Ειδικά κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

3.1 Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι πρέπει να:

- Προτείνουν για ένταξη το σύνολο των αγροτεμαχίων της εκμετάλλευσής τους που βρίσκονται εντός των περιοχών παρέμβασης και έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιηθούν με επιλέξιμες καλλιέργειες.
- Εφαρμόζουν καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης μία από τις αναφερόμενες στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου μεθοδολογίες.
- Υποβάλλουν Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) πενταετούς διάρκειας της προτεινόμενης για ενίσχυση εκμετάλλευσης. Λόγω της πολυπλοκότητας της μεθοδολογίας της δράσης η σύνταξη του ΣΠΔ δύναται να γίνεται από σύμβουλο.

3.2 Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 28.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 2.2

Κριτήριο	Βαθμοί
Επιλογή Μεθοδολογίας Α, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου	5
Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	5
✓ μέχρι και 4 Ha	10
✓ 4,01 Ha μέχρι και 8 Ha	15
✓ 8,01 Ha μέχρι και 12 Ha	20
✓ μεγαλύτερο από 12 Ha	

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν την ειδική δέσμευση να εφαρμόζουν μια από τις παρακάτω μεθοδολογίες:

α) Μεθοδολογία Α: Εφαρμογή μόνιμης αγρανάπαυσης

Στο πλαίσιο της μεθοδολογίας αυτής οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν ειδικότερα τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

- Να θέτουν σε μόνιμη αγρανάπαυση έκταση η οποία αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 25% της συνολικά ενταγμένης έκτασης στη δράση. Ωστόσο δύναται το ποσοστό αυτό να αυξηθεί μέχρι 50% για ένα ή περισσότερα έτη στη διάρκεια της πενταετίας. Η έκταση που αντιστοιχεί στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 25%, παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης.

Ειδικά για την περιοχή του Δέλτα του Νέστου όπως αυτή οριοθετείται νότια, νοτιοδυτικά και δυτικά του οικισμού Δασοχωρίου και των εγκαταστάσεων της Φωνής της Αμερικής που περιβάλλεται από δασικές εκτάσεις, εκτάσεις του Δέλτα και τον οικισμό, οι αγρότες δύνανται να θέσουν σε μόνιμη αγρανάπαυση το σύνολο της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης της εκμετάλλευσής τους που βρίσκεται εντός των παραπάνω ορίων. Η συνολική γεωργική έκταση που τίθεται σε μόνιμη αγρανάπαυση 100% δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 300 Ha.

Για την εφαρμογή της μόνιμης αγρανάπαυση του 25%, πρέπει να επιλέγονται κατά προτεραιότητα αγροτεμάχια τα οποία βρίσκονται:

- Σε επικλινείς εκτάσεις με κλίση > 10%
- Σε εκτάσεις σε απόσταση μέχρι 1000 μέτρα από υδάτινους αποδέκτες
- Σε ζώνες που έχει εξαντληθεί ο υδροφόρος ορίζοντας ή έχει παρατηρηθεί διείσδυση θαλάσσιου ύδατος σε αυτόν, γεγονός που αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία ή μελέτες.

Στην υπό αγρανάπαυση έκταση, απαγορεύεται, καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης, η άσκηση οποιασδήποτε γεωργικής δραστηριότητας η οποία μπορεί να αλλοιώσει το χαρακτήρα της έκτασης.

β) Μεθοδολογία Β: Συνδυασμός αμειψισποράς και ακαλλιέργητου περιθωρίου

Στο πλαίσιο της μεθοδολογίας αυτής οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν ειδικότερα τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

- Να δημιουργήσουν μόνιμο ακαλλιέργητο περιθώριο, το οποίο αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 5% της συνολικά ενταγμένης έκτασης στη δράση. Ωστόσο δύναται το ποσοστό αυτό να αυξηθεί μέχρι το 10% για ένα ή περισσότερα έτη κατά τη διάρκεια της πενταετίας. Η έκταση που αντιστοιχεί στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 5%, παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης.

Για το ακαλλιέργητο περιθώριο ισχύουν οι αντίστοιχες προϋποθέσεις της μόνιμης αγρανάπαυσης της μεθοδολογίας Α.

- Να θέτουν σε αμειψισπορά έκταση η οποία για κάθε έτος αντιστοιχεί κατά μέσο όρο τουλάχιστον στο 20% της ενταγμένης έκτασης. Το ποσοστό αυτό δύναται να αυξηθεί μέχρι 50% για ένα ή περισσότερα έτη στη διάρκεια της πενταετίας. Υπάρχει δυνατότητα παρέκκλισης κατ' έτος από το ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 20%, με την προϋπόθεση ότι:
  - μέχρι και το τρίτο έτος πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αμειψισπορά αθροιστικά σε ποσοστό τουλάχιστον 60% της ενταγμένης έκτασης. Σε αυτή την περίπτωση κατά το πρώτο έτος το ποσοστό της αμειψισποράς δεν μπορεί να είναι μικρότερο του 20% της ενταγμένης έκτασης.
  - στο πέμπτο έτος το άθροισμα της εφαρμοζόμενης αμειψισποράς και των πέντε ετών πρέπει να αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 100% της ενταγμένης έκτασης.

Η αμειψισπορά πρέπει να γίνεται εκ περιτροπής σε όλα τα αγροτεμάχια της εκμετάλλευσής που εντάσσονται στη δράση, πλην της έκτασης του μόνιμου

ακαλλιέργητου περιθωρίου. Ως καλλιέργειες αμειψισποράς μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκείνες που παραδοσιακά καλλιεργούνται ως ξηρικές.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

Με την αίτηση πληρωμής

- Παραστατικά Κώδικα Βιβλίων Στοιχείων (ΚΒΣ) από τα οποία προκύπτει η αμοιβή του συμβούλου, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ σε περίπτωση ύπαρξης συμβούλου.

6. Υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης

6.1 Νέοι δικαιούχοι

Το ύψος ενίσχυσης κατ' έτος υπολογίζεται με βάση:

- την πραγματικά καλλιεργούμενη έκταση της κάθε επιλέξιμης καλλιέργειας, προσαυξημένης κατά την έκταση της αγρανάπαυσης (μεθοδολογία Α) ή αμειψισποράς και ακαλλιέργητου περιθωρίου (μεθοδολογία Β) που αντιστοιχεί στην συγκεκριμένη καλλιέργεια
- το είδος της επιλέξιμης καλλιέργειας
- την εφαρμοζόμενη μεθοδολογία
- το ύψος ενίσχυσης κατά περιοχή,

όπως αυτά αναφέρονται στους πίνακες που ακολουθούν.

α) Μεθοδολογία Α: Γενική περίπτωση αγρανάπαυσης 25%

Πίνακας 28.2: Ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Λίμνες Δυτ. Μακεδονίας Λίμνες & λιμνοθάλασσες Θράκης Δέλτα Έβρου Λεκάνη Αγγίτη	Λίμνη Παμβώτιδα Νότιο τμήμα του κόλπου Αμβρακικού Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου- Αιτωλικού Λιμνοθάλασσα Κοτυχίου-Δ. Στροφυλιάς
Αραβόσιτος	273	270
Βαμβάκι	222	198
Κηπευτικά	600	600
Σακχαρότευτλα	530	530

αα) Μεθοδολογία Α: Ειδική περίπτωση αγρανάπαυσης 100% στο Δέλτα του Νέστου

Πίνακας 28.3: Ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Ποσό
Σιτηρά και λοιπά ξηρικά	380
Αραβόσιτος	1.000
Βαμβάκι	850

Κηπευτικά	1.000
Σακχαρότευτλα	1.000

β) **Μεθοδολογία Β: Αμειψισπορά 20% και ακαλλιέργητο περιθώριο 5%**

Πίνακας 28.4: Ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Λίμνες Δυτ. Μακεδονίας Λίμνες & λιμνοθάλασσες Θράκης Δέλτα Έβρου Λεκάνη Αγγίτη	Λίμνη Παμβώτιδα Νότιο τμήμα του κόλπου Αμβρακικού Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου- Αιτωλικού Λιμνοθάλασσα Κοτυχίου-Δ. Στροφυλιάς
Αραβόσιτος	205	222
Βαμβάκι	154	151
Κηπευτικά	600	600
Σακχαρότευτλα	463	484

6.2 Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν κατά περίπτωση τα ύψη ενίσχυσης, όπως εγκρίθηκαν στο πλαίσιο των ακόλουθων αποφάσεων:

- α. ΚΥΑ με αριθ. 535/127796/2003 (ΦΕΚ/Β'/602) και 621/135643/2005 (ΦΕΚ/Β'/1042) «Διαχείριση των λιμνών και λιμνοθαλασσών Θράκης, περιοχές του Δικτύου Φύση 2000, Δέλτα Νέστου και λιμνοθάλασσες Θράκης».
- β. ΚΥΑ με αριθ. 664/219845/2006 (ΦΕΚ/Β'/1136) «Περιβαλλοντική προστασία των λιμνών της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας: Λίμνες Βεγορίτιδας-Πετρών και λίμνες Χειμαδίτιδας-Ζάζαρης».

7. Λεπτομέρειες εφαρμογής

Στην τροποποίηση του ΣΠΔ, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 της παρούσας, μπορεί να περιλαμβάνεται και αλλαγή μεθοδολογίας, με την προϋπόθεση ότι η αλλαγή γίνεται από τη μεθοδολογία Β στη μεθοδολογία Α.

8. Ειδικές κυρώσεις

8.1 Εφαρμογή λίπανσης ή πραγματοποίηση καλλιεργητικών παρεμβάσεων

Στην περίπτωση που, ενώ απαγορεύεται η εφαρμογή οποιασδήποτε λίπανσης, διαπιστωθεί ότι έχει εφαρμοστεί λίπανση, τότε επιβάλλεται μείωση της συνολικής δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 40%. Επανάληψη συνεπάγεται αποβολή από το πρόγραμμα και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

Η παραπάνω κύρωση επιβάλλεται και στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι πραγματοποιούνται καλλιεργητικές παρεμβάσεις στην έκταση στην οποία έχει καθοριστεί ότι θα εφαρμοστεί η αγρανάπαυση ή το ακαλλιέργητο περιθώριο.

8.2 Μη εφαρμογή της αγρανάπαυσης ή του ακαλλιέργητου χώρου σε κατά προτεραιότητα περιοχές σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου

Εφόσον η αγρανάπαυση ή το ακαλλιέργητο περιθώριο δεν εφαρμόζεται σε αγροτεμάχια των κατά προτεραιότητα περιοχών, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, τότε επιβάλλεται μείωση της συνολικώς δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 10% για το έτος που διαπιστώθηκε η παράβαση. Η παραπάνω κύρωση επιβάλλεται το έτος που πιστοποιήθηκε και δεν επαναλαμβάνεται στη διάρκεια της πενταετίας.

8.3 Αλλαγή μεθοδολογίας

Εφόσον ο δικαιούχος προβεί σε αλλαγή της μεθοδολογίας, χωρίς προηγούμενη αίτησή του και έγκριση από το φορέα υλοποίησης, τότε δεν του καταβάλλεται ενίσχυση για το συγκεκριμένο έτος. Σε περίπτωση επανάληψης ο δικαιούχος αποβάλλεται από τη δράση και επιστρέφει τις μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 29

Δράση 3.1: Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων

1. Στόχος

Η δράση στοχεύει στην οικονομική στήριξη των γεωργών, προκειμένου να διατηρήσουν ή/και να αυξήσουν τον αριθμό των απειλούμενων από εγκατάλειψη αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων μέχρι ένα ελάχιστο αποδεκτό αριθμό ασφάλειας με σκοπό:

- τη διατήρηση της βιοποικιλότητας των αυτόχθονων αγροτικών ζώων που κινδυνεύουν από εξαφάνιση.
- τη διατήρηση των παραδοσιακών εκτατικών συστημάτων εκτροφής.

2. Πεδίο εφαρμογής

2.1. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 29.1: Κατανομή των φυλών ανά περιοχή για κάθε Φυλή και Κέντρο Γενετικής Βελτίωσης Ζώων (ΚΓΒΖ)

Είδος Ζώου	Φυλή	Περιοχή Κατανομής	Υπεύθυνο ΚΓΒΖ για την τήρηση των γενεαλογικών βιβλίων
Βοοειδή	Τήνου	Κυκλάδες	Αθήνας
	Κέας	Κυκλάδες	Αθήνας
	Κατερίνης	Θεσσαλία & Κεντρική Μακεδονία	Καρδίτσας,
	Συκιάς	Χαλκιδική	Θεσσαλονίκης

Είδος Ζώου	Φυλή	Περιοχή Κατανομής	Υπεύθυνο ΚΓΒΖ για την τήρηση των γενεαλογικών βιβλίων
	Ελληνικός Βούβαλος	Υγρότοποι σε όλη την Ελλάδα	Θεσσαλονίκης, *Δράμας, Ιωαννίνων, Καρδίτσας, Αθήνας
	Ελληνική Βραχυκερατική	Όλη η Ελλάδα	Αθηνών, *Ιωαννίνων, Θεσσαλονίκης, Καρδίτσας, Αθήνας
Πρόβ/τα	Καταφυγίου	Δυτική & Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλονίκης
	Ρουμουλκίου	Δυτική & Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλονίκης
	Χαλκιδικής	Χαλκιδική	Θεσσαλονίκης
	Ικαρίας	Ν. Σάμου	Αθήνας
	Λευκίμης	Κέρκυρα	Ιωαννίνων
	Κατσικά	Ήπειρος	Ιωαννίνων
	Άργους	Πελοπόννησος	Αθήνας
	Ζακύνθου	Ζάκυνθος	Αθήνας
	Φλώρινας Πελαγονίας	Φλώρινα	Θεσσαλονίκης
	Αστερουσίου	Κρήτη	Αθήνας
	Ανωγείων	Κρήτη	Αθήνας
	Σαρακατ/κο	Όλη η Ελλάδα	Ιωαννίνων , Καρδίτσας, Δράμας
	Γλώσσας Σκοπέλου	Μαγνησία, Β. Σποράδες	Καρδίτσας
	Κύμης	Εύβοια	Αθήνας
	Αγρινίου	Αιτωλοακαρνανία, Άρτα	Αθήνας
	Δράμας	Δράμα	Δράμας
	Θράκης	Θράκη	Δράμας
Καλαρρύτεκο	Ήπειρος, Θεσσαλία, Αιτωλοακαρνανία	Ιωαννίνων, Καρδίτσας	
Πηλίου	Μαγνησία, Λάρισα	Καρδίτσας	
Αίγες	Σκοπέλου	Β.Σποράδες, Μαγνησία	Καρδίτσας
Χοίροι	Εγχώριος ελληνικός χοίρος	Όλη η χώρα	Αθήνας*, Ιωαννίνων, Θεσσαλονίκης, Καρδίτσας, Δράμας
Ιπποειδή	Ηλείας	Ζάκυνθος, Πελοπόννησος, Αιτωλ/νία, Αττική	Αθήνας
	Πηνείας	Ζάκυνθος, Πελοπόννησος, Αιτωλ/νία, Αττική	Αθήνας
	Θεσσαλίας	Νομοί Θεσσαλίας	Καρδίτσας, Θεσσαλονίκης
	Σκύρου	Θεσσαλονίκη, Εύβοια, Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα, Κέρκυρα	Καρδίτσας, Θεσσαλονίκης

Είδος Ζώου	Φυλή	Περιοχή Κατανομής	Υπεύθυνο ΚΓΒΖ για την τήρηση των γενεαλογικών βιβλίων
	Πίνδου	Ήπειρος, Μακεδονία, Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα	Αθήνας, Καρδίτσας, Θεσσαλονίκης* Ιωαννίνων
	Μεσσαρά	Πελοπόννησος, Κρήτη	Αθήνας

* Με αστερίσκο σημειώνεται το ΚΓΒΖ, το οποίο έχει την ευθύνη για την τήρηση του γενεαλογικού βιβλίου της φυλής και το οποίο συγκεντρώνει τα στοιχεία γενεαλογίας των ζώων της φυλής από τα υπόλοιπα ΚΓΒΖ.

2.2. Τομείς παρέμβασης

Στο καθεστώς ενίσχυσης μπορούν να ενταχθούν επιλέξιμες φυλές στους τομείς αιγοπροβατοτροφίας, βοοτροφίας, χοιροτροφίας και ιπποτροφίας, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει βοσκότοπος, στον οποίο τηρούνται οι προβλεπόμενες πυκνότητες βόσκησης ανά είδος και κατηγορία ζώου και ο οποίος έχει δηλωθεί μαζί με τα ζώα στην τελευταία ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης. Από τις επιλέξιμες φυλές σε κάθε είδος ενισχύονται τα αναπαραγωγά ζώα που εκτρέφονται στις περιοχές προέλευσης και φυσικής κατανομής τους, όπως αυτές ορίζονται στον Πίνακα 29.1 και έχουν τα φαινοτυπικά χαρακτηριστικά της φυλής.

Συγκεκριμένα ενισχύονται:

- Θηλυκά βοοειδή ηλικίας άνω των 6 μηνών
- Θηλυκά πρόβατα και αίγες ηλικίας μεγαλύτερης του ενός έτους
- Αρσενικά και θηλυκά ιπποειδή ηλικίας άνω των 6 μηνών
- Θηλυκοί χοίροι

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια :

3.1. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι προς ένταξη πρέπει να:

- Είναι κάτοχοι αγροτικών ζώων απειλούμενων φυλών τα οποία εκτρέφονται στις περιοχές κατανομής, όπως αυτές καθορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.
- Υποβάλλουν ενημερωμένο μητρώο καταγραφής του ζωικού κεφαλαίου.
- Έχει καταχωρημένα τα επιλέξιμα ζώα σε γενεαλογικό μητρώο, το οποίο να τηρείται σύμφωνα με τους ζωοτεχνικούς κοινοτικούς κανόνες
- Ενημερώνουν το αρμόδιο ΚΓΒΖ για κάθε μεταβολή στο ζωικό τους κεφάλαιο(γέννηση ,θάνατο) και εφαρμόζουν τις οδηγίες του.
- Διαθέτουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας των κτηνοτροφικών τους μονάδων. Το είδος των ζώων και ο αριθμός κατά είδος ζώων στην αίτηση ένταξης δεν πρέπει να διαφέρει ή να ξεπερνά αντίστοιχα τη δυναμικότητα της μονάδας που αναφέρεται στην εν λόγω άδεια.
- Εντάσσουν ζώα τα οποία έχουν σημειωθεί σύμφωνα με την ισχύουσα Κοινοτική και Εθνική νομοθεσία.
- Έχουν εξασφαλίσει αντίστοιχο βοσκότοπο.

3.2 Ειδικά Κριτήρια επιλογής

Πίνακας 29.2: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 3.1

Κριτήριο	Βαθμοί
Ύπαρξη αποδεικτικού για την νόμιμη κατοχή του βοσκοτόπου για όλη τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης	10
Μέγεθος εκμετάλλευσης $\geq$ από 30 MMZ	10
Μέγεθος εκμετάλλευσης $<$ από 30 MMZ	5
Εκτροφή των ζώων στον τόπο καταγωγής της φυλής που ανήκουν	10
Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι, πέραν των γενικών δεσμεύσεων αναλαμβάνουν και τις ακόλουθες ειδικές καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσής τους.

- Να διατηρούν σταθερό τον αριθμό των αναπαραγωγών ζώων των επιλέξιμων φυλών που εκτρέφουν και ο οποίος αναγράφεται στη σύμβασή τους. Ωστόσο, για όλα τα είδη ζώων, ο δικαιούχος μπορεί να αυξήσει τον αριθμό τους ανά φυλή μέχρι τη λήξη της σύμβασής του (πενταετία), σε σχέση με τον αρχικό αριθμό μέχρις ενός ανώτατου ποσοστού, το οποίο θα καθορισθεί με Υπουργική Απόφαση.
- Είναι δυνατή η αντικατάσταση των ζώων που εντάχθηκαν αρχικά με ζώα της ίδιας φυλής, με την προϋπόθεση ότι ο συνολικός αριθμός ζώων κατά τη διάρκεια της πενταετίας παραμένει τουλάχιστον αυτός που αναφέρεται στην σύμβαση που έχουν υπογράψει κατά την ένταξή τους στο πρόγραμμα. Κάθε νέο ζώο που αντικαθιστά είδη ενταγμένο ζώο πρέπει να είναι απόγονος των ήδη υφιστάμενων στην εκμετάλλευση ζώων ή να προέρχεται από άλλη εκμετάλλευση που εκτρέφει ζώα της ίδιας φυλής και να είναι επίσης εγγεγραμμένο στα γενεαλογικά βιβλία της υπό εξαφάνιση φυλής καθώς και δηλωμένο στην ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης την αντίστοιχη χρονιά εφαρμογής.
- Αντικατάσταση στα Ιπποειδή μπορεί να γίνει αρκεί τα ζώα αντικατάστασης να ανήκουν στην ίδια φυλή και να είναι και του ιδίου φύλου.
- Να απομακρύνουν και να αντικαθιστούν από την εκμετάλλευση τα μη αναπαραγωγά ζώα, καθώς και τα αρσενικά ζώα που δεν ανήκουν στην φυλή καθ' υπόδειξη του ΚΓΒΖ της περιοχής τους προκειμένου να εξασφαλίζεται η ακεραιότητα της φυλής.
- Αν το ιπποειδές είναι θηλυκό, να εξασφαλίσουν τουλάχιστον δύο γεννήσεις στην 5ετία. Για τα θηλυκά ηλικίας πάνω από 10 ετών πρέπει να εξασφαλίσουν τουλάχιστον μια γέννηση την πενταετία. Στη δεύτερη περίπτωση εντάσσονται και

ζώα που συμπληρώνουν την ηλικία των δέκα ετών κατά τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης της δράσης

- Αν το ιπποειδές είναι αρσενικό, να εξασφαλίσουν τουλάχιστον μία επίβαση στην πενταετία.

Για τους δικαιούχους που θα ενταχθούν με την πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος οι δεσμεύσεις αρχίζουν με την υπογραφή της απόφασης έγκρισης δικαιούχων και απορριπτόμενων.

5 Ειδικά δικαιολογητικά

Με την αίτηση πληρωμής:

- Βεβαίωση από τον αρμόδιο φορέα καταγραφής του γενεαλογικού βιβλίου της φυλής όπου φαίνεται πως είναι καταγεγραμμένα όλα τα ζώα του δικαιούχου για τα οποία αιτείται ενίσχυση (ζώα από αύξηση ή ζώα αντικατάστασης).

6. Υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης

6.1 Νέοι δικαιούχοι

Πίνακας 29.1: Ύψος ενίσχυσης για τη δράση 3.1(νέοι δικαιούχοι)

Είδος	Ευρώ/ΜΜΖ ετησίως
Βοοειδή	335
Πρόβατα	221
Αίγες	194
Χοίροι	219
Ίπποι	350

6.2 Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν τα ύψη ενίσχυσης που εγκρίθηκαν με τις αποφάσεις:

- α) ΚΥΑ 494/279207/3733/02
- β) ΚΥΑ 571/125768/04
- γ) ΚΥΑ 611/133477/05

7. Λεπτομέρειες εφαρμογής

Δεν ενισχύονται :

- Βοοειδή και ιπποειδή ηλικίας μικρότερης των 6 μηνών
- Πρόβατα και αίγες ηλικίας μικρότερης του έτους
- Μη αναπαραγωγά ζώα ανεξάρτητα ηλικίας και έτους

8. Ειδικές κυρώσεις

8.1 Σε περίπτωση μη τήρησης των ειδικών δεσμεύσεων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου επιβάλλονται οι παρακάτω κυρώσεις κατά περίπτωση:

- Στον τομέα της ιπποτροφίας εφαρμόζονται οι κυρώσεις του ΟΣΔΕ των βοοειδών
- Στον τομέα της χοιροτροφίας εφαρμόζονται οι κυρώσεις του ΟΣΔΕ που αφορούν πρόβατα και αίγες.

- Ζώα τα οποία δεν είναι εγγεγραμμένα στο αντίστοιχο γενεαλογικό βιβλίο της φυλής θεωρούνται ανύπαρκτα και επιβάλλονται οι κυρώσεις του ΟΣΔΕ
- Στον τομέα της ιπποτροφίας, εφόσον δεν τηρηθεί η δέσμευση των δύο ή της μίας γέννησης ανάλογα με την ηλικία του θηλυκού ζώου ή της μίας επίβασης αν πρόκειται για αρσενικό ζώο μέχρι το τέλος της πενταετίας, επιστρέφεται η οικονομική ενίσχυση ως αχρεωστήτως καταβληθείσα. Στην περίπτωση που από βεβαίωση κτηνιάτρου αποδειχτεί ανικανότητα του ζώου να τεκνοποιήσει δεν απαιτείται επιστροφή των ενισχύσεων που έχει λάβει ο δικαιούχος. Επίσης στην πληρωμή του πέμπτου έτους, αν έχει πραγματοποιηθεί η μία γέννηση από θηλυκό που είχε την δέσμευση των 2 γεννήσεων, επιστρέφεται το 50% της συνολικής οικονομικής ενίσχυσης που του έχει χορηγηθεί

8.2 Σε περίπτωση παρατυπιών σχετικά με τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας και συγκεκριμένα:

- διαπίστωση της ύπαρξης και άλλου είδους ζώων, πλην εκείνων που αναφέρονται στην άδεια, δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση για το έτος που αφορά η διαπιστωθείσα παράβαση. Σε περίπτωση επανάληψης ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
- υπέρβασης της δυναμικότητας της μονάδας κατά ποσοστό μέχρι 15% σε σχέση με την αναφερόμενη στην άδεια, τότε επιβάλλεται κύρωση μείωσης της ενίσχυσης κατά το ίδιο ποσοστό. Επανάληψη κατά τη διάρκεια της πενταετίας συνεπάγεται αποβολή από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.
- Σε περιπτώσεις ανάκλησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ισχύουν τα εξής:
  - Εφόσον η ανάκληση έγινε αποδεδειγμένα λόγω υπαιτιότητας του δικαιούχου, τότε δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το διάστημα κατά το οποίο δεν υπάρχει η άδεια.. Ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία ανάκλησης της άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
  - Εφόσον η ανάκληση έγινε χωρίς υπαιτιότητα του δικαιούχου, τότε καταβάλλεται κανονικά η ενίσχυση για το εν λόγω έτος εφαρμογής. Ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία της ανάκλησης. Οι ενισχύσεις που αντιστοιχούν στο διάστημα αυτό καταβάλλονται με την προσκόμιση της νέας άδειας Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 30

Δράση 3.2: Διατήρηση εκτατικών καλλιεργειών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση

1. Στόχος

Στόχος της δράσης είναι η διατήρηση εκτατικών τοπικών ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση.

2. Πεδίο εφαρμογής

2.1. Περιοχές παρέμβασης : Η δράση εφαρμόζεται σ' όλη τη χώρα.

2.2. Τομείς παρέμβασης

Τα είδη και οι ποικιλίες που περιλαμβάνονται στο σχετικό κατάλογο απειλούμενων με γενετική διάβρωση, όπως ισχύει κάθε φορά.

Η δράση περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες, όσον αφορά τα είδη και τις ποικιλίες του παραπάνω καταλόγου:

- Καλλιέργεια ετήσιων και πολυετών φυτικών ειδών
- Διατήρηση τοπικών ποικιλιών φυτικών ειδών πολυετών καλλιεργειών
- Αναπαραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού από τις ετήσιες και πολυετείς καλλιεργούμενες τοπικές ποικιλίες.

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

3.1. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι προς ένταξη πρέπει να :

- Καλλιεργούν την απειλούμενη με γενετική διάβρωση τοπική ποικιλία που επιλέγουν από το σχετικό κατάλογο, σύμφωνα με την προβλεπόμενη σ' αυτόν γεωγραφική περιοχή κατανομής, και το οποίο προσιδιάζει στις ειδικές τοπικές συνθήκες.
- Διαθέτουν, εάν αυτό τους ζητηθεί, στην αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ μέρος του παραγόμενου γενετικού υλικού.
- Τηρούν αρχεία καλλιέργειας, σύμφωνα με τις υποδείξεις των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ.

3.2 Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 30.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 3.2

Κριτήριο	Βαθμοί
Καλλιέργεια περισσότερων από μία επιλέξιμων ποικιλιών	20
Κάτοικος ορεινής ή μειονεκτικής περιοχής σύμφωνα με την Οδηγία 85/148 ΕΟΚ,	10

όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει	
Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν ειδικές δεσμεύσεις ως εξής:

- Να καλλιεργούν στην εκμετάλλευσή τους την τοπική ποικιλία ή ποικιλίες που έχουν επιλέξει στην έκταση για την οποία έχουν υπογράψει σύμβαση καθόλη της διάρκειας της πενταετίας.
- Να συνεργάζονται και να χορηγούν δείγμα σπόρου ή άλλου πολλαπλασιαστικού υλικού ή κάθε άλλη σχετική πληροφορία στο πλαίσιο σχετικών ελέγχων ή για άλλο λόγο εφόσον τους ζητηθεί.
- Να αναλαμβάνουν προαιρετικά και την αναπαραγωγή του πολλαπλασιαστικού υλικού της τοπικής ποικιλίας που καλλιεργούν, δηλώνοντας την πρόθεσή τους αυτή στην αίτηση ένταξης.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

Ειδικά δικαιολογητικά με την αίτηση ενίσχυσης όσον αφορά την έδρα της εκμετάλλευσης στην περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό να διαπιστωθεί αυτεπάγγελτα.

6. Υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης

6.1 Νέοι δικαιούχοι

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η ενταχθείσα έκταση εκφρασμένη σε Ηα και τα ύψη ενίσχυσης ανά είδος και κατηγορία καλλιέργειας σε ευρώ / Ηα ετησίως του παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 30.2: Ύψος ενίσχυσης για τη δράση 3.2(νέοι δικαιούχοι)

Καλλιέργεια	Ευρώ/Ηα/έτος
Σιτηρά	270
Φασόλια	570
Ρεβύθια	290
Φακή	460
Άμπελος	870
Εσπεριδοειδή	870
Ακρόδρυα	870
Κηπευτικά	570
Ελιές	700
Φρούτα	870

6.2 Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν τα ύψη ενίσχυσης, όπως έχουν εγκριθεί με την αριθ. 620/135644/2005 ΚΥΑ εφαρμογής της δράσης στη Γ' Προγραμματική Δράση.

7. Λεπτομέρειες εφαρμογής

- Σε περίπτωση που κάποιος δικαιούχος επιθυμεί να αναλάβει την αναπαραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού της τοπικής ποικιλίας που καλλιεργεί από το 2^ο χρόνο και μετά, το γνωστοποιεί με αίτησή του στην οικεία Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης.
- Οι προϋποθέσεις αναπαραγωγής, διατήρησης και εμπορίας του πολλαπλασιαστικού υλικού των τοπικών ποικιλιών καθορίζονται από τις:
  - i. ΥΑ υπ' αριθ. 309063/3-11-2006 (ΦΕΚ 1824/Β/14-12-2006)
  - ii. ΥΑ υπ' αριθ. 309041/13-11-2006 (ΦΕΚ 1699/Β/20-11-2006)
 όπως ισχύουν κάθε φορά.

8. Ειδικές κυρώσεις

- Σε περίπτωση που η καλλιεργούμενη ποικιλία, δεν είναι αυτή που έχει αρχικά δηλωθεί, αλλά περιλαμβάνεται στον κατάλογο των επιλέξιμων ποικιλιών και ανήκει στο ίδιο είδος με αυτό της ποικιλίας της αρχικής δήλωσης, ο δικαιούχος προβαίνει σε διορθωτική δήλωση του ονόματος της ποικιλίας στο Σ.Π.Δ. και πληρώνεται κανονικά. Σε περίπτωση επανάληψης επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 19 της παρούσας.
- Στην περίπτωση ετήσιων καλλιεργειών, όπου η καλλιεργούμενη ποικιλία, δεν είναι αυτή που έχει αρχικά δηλωθεί και δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο των επιλέξιμων ποικιλιών, αλλά ανήκει στο ίδιο είδος με αυτό της ποικιλίας της αρχικής δήλωσης, ο δικαιούχος δεν πληρώνεται για το συγκεκριμένο έτος και υποχρεούται να καλλιεργήσει για τα επόμενα έτη την επιλέξιμη ποικιλία της αρχικής δήλωσης. Σε περίπτωση επανάληψης για τις ετήσιες ή μόνιμες καλλιέργειες ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσ αυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Σε περίπτωση κατά την οποία η καλλιεργούμενη ποικιλία δεν ανήκει στο ίδιο είδος με αυτό της ποικιλίας, της αρχικής δήλωσης και δεν συμπεριλαμβάνεται στο σχετικό κατάλογο, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσ αυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 31

Δράση 3.3: Προώθηση γεωργικών πρακτικών για την προστασία της άγριας ζωής

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο:

- Τη διατήρηση των οικοσυστημάτων που αποτελούν τόπο διατροφής ή φωλιάσματος των απειλούμενων και σπάνιων ειδών της άγριας πανίδας μέσω της εξάλειψης του χωρικού διαχωρισμού των αγροτικών γαιών από τις φυσικές προστατευόμενες περιοχές.
- Την προστασία και διαχείριση της άγριας απειλούμενης πανίδας που συνδέεται στενά ή εξαρτάται από τις αγροτικές γαίες.
- Την προστασία της γενετικής ποικιλότητας με τη διατήρηση των διαδρόμων επικοινωνίας των πληθυσμών αγρίων ζώων.

- Τη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού και τη συνέχιση των αγροτικών δραστηριοτήτων στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, με πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον, οι οποίες κατ' επέκταση ωφελούν την άγρια πανίδα.
- Την εφαρμογή γεωργικών πρακτικών σύμφωνα με τις Οδηγίες 92/43 και 79/409/ΕΟΚ.

2. Πεδίο εφαρμογής

2.1. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε περιοχές που περιλαμβάνουν γεωργικά ενδιαίτηματα απειλούμενων και σπάνιων ειδών άγριας πανίδας και σε περιοχές όπου ενδιαίτουν τα είδη που συνιστούν τον πανευρωπαϊκό δείκτη πτηνών αγροοικοσυστημάτων (farmland birds indicator), τα οποία αναφέρονται στον ακόλουθο πίνακα. Τα Δ.Δ. στα οποία θα εφαρμοστεί η δράση θα καθοριστούν με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2.2. Τομείς παρέμβασης

Η δράση περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενέργειες:

- Ενέργεια I: Ο βιότοπος της αρκούδας
- Ενέργεια II: Ο βιότοπος του τσακαλιού
- Ενέργεια III: Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας - Διαχείριση αροτραίων καλλιεργειών
- Ενέργεια IV: Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας - Διαχείριση ορυζώνων

Η δράση εφαρμόζεται σε γεωργικές εκτάσεις με ετήσιες καλλιέργειες και μόνιμες φυτείες που βρίσκονται σε παραγωγική ηλικία, καθώς και σε ορυζώνες. Επιλέξιμες είναι οι αναφερόμενες στον ακόλουθο πίνακα καλλιέργειες με τις οποίες διατρέφονται τα απειλούμενα και σπάνια είδη άγριας πανίδας και τα πτηνά – δείκτες.

Εξαιρούνται οι παγετόπληκτες φυτείες και οι καμένες εκτάσεις για την περίπτωση των μόνιμων φυτειών και για όσο διάστημα δεν λαμβάνεται παραγωγή από αυτές.

Πίνακας 31.1: Προστατευόμενα είδη και αντίστοιχες επιλέξιμες καλλιέργειες

Α΄ ΖΩΑ		
Κοινό Όνομα	Λατινική Ονομασία	Επιλέξιμες Καλλιέργειες
Αρκούδα	<i>Ursus arctos</i>	Καλαμπόκι, ηλίανθος, αμπέλια, δενδρώδεις καλλιέργειες (κερασιά, μηλιά, αχλαδιά, κορομηλιά, δαμασκηλιά, φουντουκιά, καρυδιά, καστανιά) σιτηρά, κηπευτικά, μηδική

Τσακάλι	<i>Canis aureus</i>	Αμπέλια, δένδρῳδεις καλλιέργειες (κερασιά, μηλιά, αχλαδιά, κορομηλιά, δαμασκηιά, φουντουκιά, καρυδιά, καστανιά), κηπευτικά
Β΄ ΠΤΗΝΑ		
B1 ΑΡΠΑΚΤΙΚΑ		
Βασιλαετός	<i>Aquila heliaca</i>	Σιτηρά
Φιδαετός	<i>Circaetus gallicus</i>	Σιτηρά
Αετογερακίνα	<i>Buteo rufinus</i>	Σιτηρά
Λιβαδόκιρκος	<i>Circus pygargus</i>	Σιτηρά
Βαλτόκιρκος	<i>Circus cyaneus</i>	Σιτηρά
Σαῖνι	<i>Accipiter brevipes</i>	Σιτηρά
Κιρκινέζι	<i>Falco naumanni</i>	Σιτηρά
Χρυσαιετός	<i>Aquila chrysaetos</i>	Σιτηρά, σανοδοτικά φυτά και μηδική
Γυπαιετός	<i>Gypaetus barbatus</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Όρνιο	<i>Gyps fulvus</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Σπιζαιετός	<i>Hieraaetus fasciatus</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Μαυροπετρίτης	<i>Falco eleonora</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Χρυσογέρακο	<i>Falco biarmicus</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Πετρίτης	<i>Falco peregrinus</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
B2 ΣΤΡΟΥΘΙΟΜΟΡΦΑ		
Γαλιάντρα	<i>Melanocorypha calandra</i>	Σιτηρά
Μικρογαλιάντρα	<i>Calandrella brachydactyla</i>	Σιτηρά
Χαμοκελάδα	<i>Anthus campestris</i>	Σιτηρά
Βλάχος	<i>Emberiza hortulana</i>	Σιτηρά
Γαῖδουροκεφαλός	<i>Lanius minor</i>	Σιτηρά
Γιδοβύζι	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Σιτηρά
Βαλκανοτσικλητάρα	<i>Dendrocopous syriacus</i>	Σιτηρά
Καμπίσια Πέρδικα	<i>Perdix perdix</i>	Σιτηρά
Χαλκοκουρούνα	<i>Corarias garrulus</i>	Σιτηρά
Μουστακοτσιροβάκος	<i>Sylvia ruepelli</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Δενδροσταρήθρα	<i>Lullula arborea</i>	Σιτηρά, σανοδοτικά φυτά και μηδική
B3 ΥΔΡΟΒΙΑ		
Νανόχηνα	<i>Anser erythropus</i>	Σιτηρά
B4 ΠΟΥΛΙΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΓΡΟΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ		

Πεδινή Πέρδικα	<i>Perdix perdix</i>	Σιτηρά και ψυχανθή
Ορτύκι	<i>Coturnix coturnix</i>	Σιτηρά και ψυχανθή
Κολχικός φασιανός	<i>Phasianus colchicus</i>	Σιτηρά και ψυχανθή
Βραχοκιρκίνεζο	<i>Falco tinnunculus</i>	Σιτηρά
Πετροτριλίδα	<i>Burhinus oedicephalus</i>	Σιτηρά
Καλημάνα	<i>Vanellus vanellus</i>	Σιτηρά
Φάσσα	<i>Columba palumbus</i>	Σιτηρά
Τρυγόνι	<i>Streptopelia turtur</i>	Σιτηρά
Κατσουλιέρης	<i>Galerida cristata</i>	Σιτηρά
Σταρήθρα	<i>Alauda arvensis</i>	Σιτηρά
Χελιδόνι	<i>Hirundo rustica</i>	Σιτηρά
Κιτρινοσουσουράδα	<i>Motacilla flava</i>	Σιτηρά
Καστανολαίμης	<i>Saxicola rubetra</i>	Σιτηρά
Θαμνοτσιροβάκος	<i>Sylvia communis</i>	Σιτηρά
Αετομάχος	<i>Lanius collurio</i>	Σιτηρά
Κοκκινοκεφαλάς	<i>Lanius senator</i>	Σιτηρά
Ψαρόνι	<i>Sturnus vulgaris</i>	Σιτηρά
Δεντροσπουργίτης	<i>Passer montanus</i>	Σιτηρά
Καρδερίνα	<i>Carduelis carduelis</i>	Σιτηρά
Χρυσοσίγλονο	<i>Emberiza citrinella</i>	Σιτηρά
Τσιφτάς	<i>Miliaria calandra</i>	Σιτηρά
B5 ΥΔΡΟΒΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΥΔΑΤΙΑ ΕΙΔΗ ΣΕ ΟΡΥΖΩΝΕΣ		
Χαλκόκοτα	<i>Plegadis falcinellus</i>	
Πορφυροτσικνιάς	<i>Ardea purpurea</i>	
Πελαργοί	<i>Ciconia nigra,</i> <i>Ciconia ciconia</i>	
Ερωδιόμορφα		
Γλαρόνια		

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

Τα κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

3.1. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Το ελάχιστο μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης ανέρχεται σε 0,5 στρέμμα.

3.2. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 31.2: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 3.3

Κριτήριο	Βαθμοί
Ο δικαιούχος είναι βιοκαλλιεργητής	10
Το σύνολο της εκμετάλλευσης βρίσκεται εντός περιοχής Natura 2000 (Οδηγία 92/43 – Οδηγία 79/409), σε περιοχή υπό καθεστώς	

περιβαλλοντικής προστασίας (π.χ. Εθνικό Πάρκο, Εθνικός Δρυμός, ΖΕΠ, κ.α.) ή εντός περιοχής Υψηλής Φυσικής Αξίας (ΥΦΑ)	20
Διασπορά των υπό ένταξη αγροτεμαχίων του δικαιούχου	5
Καλλιέργεια σιτηρών ή ψυχανθών	5
Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	
▪ 0,5 Έκταση ≤ 5 στρέμματα	5
▪ 5,0 < Έκταση ≤ 15 στρέμματα	10
▪ 15 στρέμματα < Έκταση	15

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν τις παρακάτω ειδικές δεσμεύσεις.

4.1. Γενικά για τη δράση

- Απαγορεύεται στο σύνολο της εκμετάλλευσης η χρήση κάθε είδους δηλητηριασμένων δολωμάτων ή άλλων μεθόδων παγίδευσης και εξολόθρευσης κάθε είδους της άγριας πανίδας.
- Απαγορεύεται η θήρα στο σύνολο της εκμετάλλευσης.
- Επιβάλλεται στο σύνολο της εκμετάλλευσης η διατήρηση τυχόν υπαρχόντων φυτοφρακτών, αναβαθμίδων, μονοπατιών και μικρών ποτιστικών καναλιών που αυξάνουν την ετερογένεια του αγροτικού τοπίου.

4.2. Ενέργειες I και II: Οι βιότοποι της αρκούδας και του τσακαλιού

- Επιβάλλεται να αφήνουν ετησίως ασυγκόμιστη επιφάνεια από τα επιλέξιμα είδη καλλιεργειών που να αντιστοιχεί στο 10% της καλλιεργούμενης επιφάνειας και μέχρι 1 Ha.
- Απαγορεύεται, στο σύνολο της εκμετάλλευσης, ο ψεκασμός με φυτοπροστατευτικά προϊόντα ή/και με ζιζανιοκτόνα που περιέχουν δραστικές ουσίες, οι οποίες είναι αποδεδειγμένα επιζήμιες για κάθε είδος της άγριας πανίδας.

4.3. Ενέργεια III: Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας - Διαχείριση αροτραίων καλλιεργειών

- Επιβάλλεται να αφήνουν ετησίως ασυγκόμιστη επιφάνεια από τα επιλέξιμα είδη καλλιεργειών που να αντιστοιχεί στο 30% της καλλιεργούμενης επιφάνειας και μέχρι 1 Ha.
- Απαγορεύεται στο σύνολο της εκμετάλλευσης η χρήση εντομοκτόνων, ιδιαίτερα αυτών που είναι επικίνδυνα για τα θερμόαιμα, κατά την περίοδο από 15 Μαρτίου έως 10 Ιουνίου στην εξωτερική ζώνη των χωραφιών (πλάτος 12μ.).
- Επιβάλλεται η διατήρηση των ήδη υπαρχουσών αγροικιών (οικημάτων) μέσα στα ενταγμένα αγροτεμάχια στις περιοχές εξάπλωσης του κερκινεζιού (*Falco naumanni*).

4.4. Ενέργεια IV: Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας - Διαχείριση ορυζώνων

- Επιβάλλεται η εφαρμογή χειμερινής κατάκλισης στο ενταγμένο αγροτεμάχιο ώστε να δημιουργούνται τεχνητές υγροτοπικές επιφάνειες κατά το τρίμηνο Νοεμβρίου

- Ιανουαρίου, ενώ το ύψος του νερού κατάκλισης πάνω από το έδαφος πρέπει να είναι το ελάχιστο 20 εκατοστόμετρα με τη δημιουργία κατάλληλου αναχώματος για το σκοπό αυτό.
- Επιβάλλεται η ύπαρξη νόμιμης παροχή νερού είτε ιδιωτική, είτε από Οργανισμό Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ).
- Απαγορεύεται η χρήση σκευασμάτων βλαβερών για τα αμφίβια και τα ασπόνδυλα.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

5.1. Με την αίτηση ενίσχυσης

Για τη ένταξη στην Ενέργεια IV: Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας - Διαχείριση ορυζώνων χρειάζεται η προσκόμιση βεβαίωσης για τη νόμιμη παροχή νερού ή υπεύθυνη δήλωση σε περίπτωση φυσικά αναβλύζοντος ύδατος εντός της εκμετάλλευσης.

6. Υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης

6.1. Νέοι δικαιούχοι

Ενέργειες I, II και III

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η ασυγκόμιστη επιφάνεια εκφρασμένη σε Ha και τα ύψη ενίσχυσης ανά κατηγορία καλλιέργειας σε €/Ha ετησίως.

Πίνακας 31.2: Ύψος ενίσχυσης ανά καλλιέργεια σε €/Ha για τις Ενέργειες I και II (νέοι δικαιούχοι)

Καλλιέργεια	Αν. Μακεδονία – Θράκη Κεντρική Μακεδονία Ήπειρος Δυτική Μακεδονία	Δ. Ελλάδα Πελοπόννησος	Θεσσαλία	Στ. Ελλάδα Σάμος
Αραβόσιτος	94	93	148	98
Νωπά φρούτα	257	398	695	718
Καρποί με κέλυφος	409	330	310	294
Σταφύλια οينوποιήσιμα	224	181	196	208
Σταφύλια επιτραπέζια	524	570	524	570
Κηπευτικά	570	570	570	570
Σιτηρά	29	27	31	31
Ηλίανθος	28	28	33	28
Μηδική	97	128	30	64

Πίνακας 31.3: Ύψος ενίσχυσης ανά καλλιέργεια σε €/Ha για την Ενέργεια III (νέοι δικαιούχοι)

Καλλιέργεια	Αν. Μακεδονία – Θράκη Κεντρική Μακεδονία Ήπειρος Δυτική Μακεδονία	Δ. Ελλάδα Ιόνια Νησιά Πελοπόννησος	Θεσσαλία	Στ. Ελλάδα Κρήτη Β. Αιγαίο Ν. Αιγαίο
Σιτηρά	86	82	93	94
Ψυχανθή	563	382	268	281
Μηδική	292	383	91	193

Ενέργεια IV

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους ενίσχυσης στους ορυζώνες λαμβάνεται υπόψη η κατακλυζόμενη επιφάνεια εκφρασμένη σε Ha και τα ύψη ενίσχυσης ανά τύπο παροχής νερού (ιδιωτική ή ΟΕΒ) σε €/Ha ετησίως.

Πίνακας 31.4: Ύψος ενίσχυσης ανά καλλιέργεια σε €/Ha για την Ενέργεια IV (νέοι δικαιούχοι)

Καλλιέργεια	Ενίσχυση σε €/Ha/ετησίως
Ρύζι (με ΟΕΒ)	305
Ρύζι (χωρίς ΟΕΒ)	205

6.2. Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν τα ύψη ενίσχυσης της υπ. αριθ. 131921/06 απόφασης για την εφαρμογή του μέτρου 3.13 «Διατήρηση Γεωργικών Εκτάσεων για την προστασία της Άγριας Ζωής» του ΕΠΑΑ 2000-2006.

7. Ειδικές κυρώσεις

7.1. Θήρα, χρήση δολωμάτων ή άλλων μεθόδων παγίδευσης

Σε περίπτωση θήρευσης οποιουδήποτε είδους της απειλούμενης και σπάνιας άγριας πανίδας, επιβάλλεται οριστική αποβολή από το μέτρο και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Σε περίπτωση χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων ή άλλων απαγορευμένων μεθόδων παγίδευσης και εξολόθρευσης, εντός ή εκτός της εκμετάλλευσης, για την εξολόθρευση οποιουδήποτε είδους της άγριας πανίδας, επιβάλλεται οριστική αποβολή από το μέτρο και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

7.2. Μη διατήρηση φυτοφρακτών, αναβαθμίδων, κ.λ.π.

Σε περίπτωση μη διατήρησης τυχόν υπαρχόντων φυτοφρακτών, αναβαθμίδων, μονοπατιών και μικρών ποτιστικών καναλιών, η ενίσχυση μειώνεται κατά 20% για τα επόμενα έτη.

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος προβεί σε ενέργειες αποκατάστασης του τοπίου ως προς την διατήρηση φυτοφρακτών, αναβαθμίδων, μονοπατιών και μικρών ποτιστικών καναλιών, η κύρωση παύει να επιβάλλεται.

7.3. Χρήση απαγορευμένων σκευασμάτων

Σε περίπτωση χρήσης:

- φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή/και ζιζανιοκτόνων που περιέχουν δραστικές ουσίες οι οποίες είναι αποδεδειγμένα επιζήμιες για κάθε είδος της άγριας πανίδας, στους βιότοπους της αρκούδας και του τσακαλιού
- εντομοκτόνων, ιδιαίτερα αυτών που είναι επικίνδυνα για τα θερμόαιμα, κατά την περίοδο από 15 Μαρτίου έως 10 Ιουνίου στην εξωτερική ζώνη των χωραφιών (πλάτος 12μ.), στους βιότοπους της άγριας πτηνοπανίδας
- σκευασμάτων βλαβερών για τα αμφίβια και τα ασπόνδυλα, στους ορυζώνες

δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος που διαπιστώθηκε η χρήση των ανωτέρω. Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

7.4. Μη διατήρηση αγροικιών

Σε περίπτωση μη διατήρησης των ήδη υπάρχουσών αγροικιών (οικημάτων) μέσα στα ενταγμένα αγροτεμάχια στις περιοχές εξάπλωσης του κερκινεζιού (*Falco naumanni*), μειώνεται η ενίσχυση κατά 20%, για κάθε έτος στη διάρκεια της πενταετίας. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος προβεί σε ενέργειες αποκατάστασης του τοπίου ως προς την διατήρηση αγροικιών (οικημάτων) ή τοποθετήσει τεχνητές φωλιές ειδικές για το είδος *Falco naumanni*, η κύρωση παύει να επιβάλλεται.

7.5. Ενέργειες I και II

Σε περίπτωση μη τήρησης της δέσμευσης περί διατήρησης ασυγκόμιστης επιφάνειας σε ποσοστό 10% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας:

- εάν η ασυγκόμιστη επιφάνεια καλύπτει τουλάχιστον το 5% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας, η ενίσχυση μειώνεται κατά 20% για το έτος εφαρμογής.
- εάν η ασυγκόμιστη επιφάνεια καλύπτει λιγότερο από το 5% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας η ενίσχυση μειώνεται κατά 50%. Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης η ενίσχυση μειώνεται κατά 70%.

7.6. Ενέργεια III

Σε περίπτωση μη τήρησης της δέσμευσης περί διατήρησης ασυγκόμιστης επιφάνειας σε ποσοστό 30% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας:

- εάν η ασυγκόμιστη επιφάνεια καλύπτει τουλάχιστον το 15% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας, η ενίσχυση μειώνεται κατά 20% για το έτος εφαρμογής.
- εάν η ασυγκόμιστη επιφάνεια καλύπτει λιγότερο από το 15% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας, η ενίσχυση μειώνεται κατά 50%. Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης η ενίσχυση μειώνεται κατά 70%.

7.7. Ενέργεια IV

- Εφόσον δεν εφαρμοστεί η χειμερινή κατάκλιση εφαρμόζονται οι κυρώσεις του ΟΣΔΕ. Σε περίπτωση επανάληψης ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
- Εφόσον η εφαρμογή χειμερινής κατάκλιση πραγματοποιηθεί από παράνομη παροχή νερού ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται, προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 32

Δράση 3.5: Προστασία Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο την προστασία του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου (Ε.Θ.Π.Ζ) από οχλήσεις προερχόμενες από την άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας.

2. Πεδίο εφαρμογής

2.1. Περιοχές παρέμβασης

Το μέτρο εφαρμόζεται στις γεωργικές εκτάσεις που βρίσκονται εντός της περιοχής του ανωτέρω πάρκου και της περιφερειακής του ζώνης που καθορίζονται στο ΠΔ (Φ.Ε.Κ. 906/Δ/22-12-1999), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Φ.Ε.Κ. 1272/Δ/27-11-2003 και ισχύει.

2.2. Τομείς παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται στους τομείς του παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 32.1

Τομέας	Έκταση σε Ha
Αρόσιμη γη	1.590
Βοσκότοποι	1.578

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια :

3.1. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι πρέπει να τηρούν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δεσμεύσεις :

α) Να εφαρμόζουν μόνιμη αγρανάπαυση στις ξηρικές αροτραίες καλλιέργειες, η οποία να καλύπτει τουλάχιστον το 25% της ενταγμένης έκτασης. Ωστόσο δύναται το

ποσοστό αυτό να αυξηθεί μέχρι 50% για ένα ή περισσότερα έτη στη διάρκεια της πενταετίας. Η έκταση που αντιστοιχεί στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 25%, παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης.

β) Να εφαρμόζουν αγρανάπαυση ή αμειψισπορά με ξηρικά ψυχανθή μια τουλάχιστον φορά την 5ετία στο σύνολο της ενταγμένης έκτασης στα αρδευόμενα αγροτεμάχια.

γ) Να περιορίσουν το χρόνο βόσκησης των βοσκοτόπων σε 6 μήνες.

3.2. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 32.2: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 3.5

Κριτήριο	Βαθμοί
Ο υποψήφιος δικαιούχος έχει ενταχθεί σε μία από τις παρακάτω δράσεις του Π.Α.Α 2007-2013: 1.1 «βιολογική γεωργία», 1.2 «βιολογική κτηνοτροφία», 1.3.2 «Στήριξη γεωργών που συμμετέχουν σε συστήματα ποιότητας» και 1.3.3 «Στήριξη ομάδων παραγωγών για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης προϊόντων και τροφίμων ποιότητας».	20
Ο υποψήφιος καλλιεργεί μία από τις τοπικές ποικιλίες: ▪ Σκληρό στάρι (Ντόπιο, Μαυραγάκι, Γρινιάς, Ξυλόκαστρο) ▪ Ζακυνθινό πεπόνι ▪ Ζακυνθινή φράουλα ▪ Ζακυνθινό νεροκρέμμυδο	10
Ο υποψήφιος δικαιούχος είναι μόνιμος κάτοικος των Δημοτικών και Κοινοτικών Διαμερισμάτων που περιλαμβάνονται στο ΕΘΠΖ και στην περιφερειακή του ζώνη.	10

Για τους δικαιούχους που θα ενταχθούν με την πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος οι δεσμεύσεις αρχίζουν με την υπογραφή της απόφασης έγκρισης δικαιούχων και απορριπτόμενων.

4. **Ειδικά δικαιολογητικά**

Βεβαίωση της οικείας Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης σχετικά με τις ημερομηνίες εισόδου και εξόδου από τον βοσκότοπο οι οποίες θα ορίζονται με βάση την κατάσταση του βοσκότοπου.

5. **Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης**

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η ενταχθείσα έκταση εκφρασμένη σε Ηα και τα ύψη ενίσχυσης του ακόλουθου πίνακα ανά καλλιέργεια σε ευρώ / Ηα ετησίως.

Πίνακας 32.3. Ύψος ενίσχυσης σε ευρώ/ Ηα/έτος

Καλλιέργεια	Ύψος ενίσχυσης
Σιτηρά	68
Αραβόσιτος	186
Ψυχανθή	319
Κηπευτικά	600
Βοσκότοποι	180

6. Λεπτομέρειες εφαρμογής

Οι ημερομηνίες εισόδου και εξόδου από τον βοσκότοπο θα ορίζονται από την οικεία Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης με βάση την κατάσταση των βοσκοτόπων.

Άρθρο 33

Δράση 4.1: Προστασία Παραδοσιακού Ελαιώνα Άμφισσας

1. Στόχος

Στόχος της δράσης είναι η προστασία της παραδοσιακής μορφής του ελαιώνα Άμφισσας με τη διατήρηση της μορφής των δένδρων που συνθέτουν τον ελαιώνα (κορμός, κόμη) και την ορθολογική διαχείριση των αναχωμάτων (τραφιών) που βρίσκονται εντός του ελαιώνα.

2. Πεδίο εφαρμογής

2.1. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση θα εφαρμοστεί στα ελαιοτεμάχια του ελαιώνα της Άμφισσας και μέχρι συνολικής έκτασης 8.000 Ηα.

2.2. Τομείς παρέμβασης

Ελαιοτεμάχια τα οποία

- α) Βρίσκονται εντός των ορίων του παραδοσιακού ελαιώνα Άμφισσας, δηλαδή είναι δυνατή η πρόσβαση προς τον οδικό άξονα Άμφισσας – Ιτέας ή τον οδικό άξονα Άμφισσας - Δελφών – Αράχωβας μέσω διαδρομής που διέρχεται αποκλειστικά και μόνο από εκτάσεις καλυμμένες από ελαιόδεντρα ή κείνται εντός του ελαιώνα που περιβάλλει το χωριό της Αγίας Ευθυμίας,
- β) Καλύπτονται από ελαιόδεντρα μεγάλης ηλικίας, ύψους άνω των τεσσάρων μέτρων.

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

3.1. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Ένα ελαιοτεμάχιο είναι επιλέξιμο εφόσον:

- α. Η πυκνότητα των επιλέξιμων ελαιοδέντρων (ύψους άνω των 4 μέτρων) σ' αυτό είναι μεγαλύτερη από 10 δέντρα ανά στρέμμα.

- β. Κείται εντός του παραδοσιακού ελαιώνα Άμφισσας, όπως αυτός ορίζεται ανωτέρω στην παράγραφο 2.1.α.
- γ. Δεν έχει αλλοιωθεί η ελαιοκομική μορφή της έκτασης με φύτευση άλλου είδους δέντρων, κατασκευή μόνιμων εγκαταστάσεων ή περιφραξής ή ανάπτυξη εν γένει δραστηριοτήτων μη συμβατών με τον ελαιοκομικό χαρακτήρα της έκτασης.
- δ. Ασκείται σ' αυτό συστηματικά η δραστηριότητα της ελαιοκαλλιέργειας.

3.2. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Ο υπογήφιος, εφόσον η προς ένταξη εκμετάλλευσή του ανήκει σε μια από τις παρακάτω κατηγορίες, πριμοδοτείται με επιπλέον μόρια ως εξής :

- 10 μόρια εφόσον η πυκνότητα ελαιοδέντρων των οποίων ο χαμηλότερος βραχίονας βρίσκεται σε ύψος μεταξύ 1,5 και 2 μέτρων, στο σύνολο της εκμετάλλευσης, είναι μεγαλύτερη από 10 δέντρα ανά στρέμμα.
- 20 μόρια εφόσον η πυκνότητα ελαιοδέντρων των οποίων ο χαμηλότερος βραχίονας βρίσκεται σε ύψος άνω των 2 μέτρων, στο σύνολο της εκμετάλλευσης, είναι μεγαλύτερη από 10 δέντρα ανά στρέμμα.

4. **Ειδικές δεσμεύσεις**

Ο δικαιούχος του μέτρου υποχρεούται για πέντε έτη από την υπογραφή της σύμβασης ένταξης:

- α. Να διατηρεί τα ελαιόδεντρα στην υπάρχουσα μορφή τους και να μην προβαίνει σε ενέργειες ανανέωσής τους, δηλαδή κορμοτόμηση, σύντμηση βραχιόνων, αφαίρεση μεγάλων κλάδων.
- β. Να εφαρμόζει χειρονακτική ζιζανιοκτονία στα παραδοσιακά αναχώματα (τράφια) χωρίς χρήση φωτιάς, ζιζανιοκτόνων, σκαπτικών μηχανημάτων (φρέζας) και χωρίς άροση.
- γ. Να διατηρεί αναλλοίωτη την ελαιοκομική μορφή της έκτασης που έχει ενταχθεί στη Δράση.

Για τους δικαιούχους που θα ενταχθούν με την πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος οι δεσμεύσεις αρχίζουν με την υπογραφή της απόφασης έγκρισης δικαιούχων και απορριπτόμενων.

5. **Υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης**

Ο υπολογισμός του συνολικού ύψους ενίσχυσης γίνεται κατά περίπτωση ως εξής:

- α. Για την απώλεια εισοδήματος που υφίσταται ο δικαιούχος λόγω αυξημένου κόστους κλαδέματος και της μειωμένης παραγωγής των δένδρων, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την ενταγμένη έκταση σε Ha και το ύψος ενίσχυσης σε 547,20 €/Ha.
- β. Για το πρόσθετο κόστος που απαιτείται για τη συντήρηση των αναχωμάτων, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την ενταγμένη έκταση που διατρέχεται από αναχώματα (τράφια) σε Ha και το ύψος ενίσχυσης σε 322,80 €/Ha.

6. **Ειδικές κυρώσεις**

6.1 Ανανέωση δένδρων

Στον δικαιούχο που προβαίνει σε ανανέωση των δένδρων επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις:

- α. Εφόσον διαπιστωθεί ανανέωση των δέντρων σε ποσοστό έως 15% οι ενισχύσεις της παραγράφου 5.α του παρόντος άρθρου μειώνονται κατά το ποσοστό των ανανεωμένων δέντρων πολλαπλασιασμένο επί 5. Η μείωση αυτή εφαρμόζεται και στα επόμενα έτη μέχρι τη λήξη της περιόδου δέσμευσης.
- β. Αν κατά τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης το ποσοστό ανανεωμένων δέντρων ξεπεράσει το 15%, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

6.2 Μη συντήρηση αναχωμάτων:

- α. Δικαιούχος που κάνει χρήση φωτιάς ή ζιζανιοκτόνων ή σκαπτικών μηχανημάτων ή διενεργεί άροση στα αναχώματα (τράφια) δεν λαμβάνει καμία ενίσχυση για το έτος στο οποίο διαπιστώθηκε η παράβαση. Σε περίπτωση επανάληψης στη διάρκεια της πενταετίας ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
- β. Δικαιούχος που δεν εφαρμόζει ζιζανιοκτονία στα αναχώματα (τράφια) δεν λαμβάνει την ενίσχυση της παραγράφου 5β για το έτος που διαπιστώνεται η παράβαση. Σε περίπτωση επανάληψης, αποκλείεται από την ενίσχυση της παραγράφου 5β για όλη την πενταετία και επιστρέφει όλες τις ενισχύσεις της παραγράφου 5β που του έχουν καταβληθεί προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους. Σε περίπτωση δεύτερης επανάληψης, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

6.3 Αλλοίωση της ελαιοκομικής μορφής της έκτασης:

Δικαιούχος, ο οποίος αλλοιώνει την ελαιοκομική μορφή της έκτασης κατά την έννοια της παραγράφου 3.1. του παρόντος άρθρου ή εφαρμόζει συγκαλλιέργεια σε κάποιο από τα ενταγμένα ελαιοτεμάχια δεν λαμβάνει καμία ενίσχυση για το έτος που διαπιστώθηκε η παράβαση. Σε περίπτωση επανάληψης ή μη αποκατάστασης της μορφής της έκτασης, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 34

Δράση 4.2 : Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Νήσου Θήρας

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο:

- τη διάσωση των τοπικών γεωργικών πρακτικών που τείνουν να εκλείψουν κάτω από οικονομικές πιέσεις
- την προστασία του εδάφους από τη διάβρωση, αποσάθρωση και αλλαγή χρήσης μέσω συνέχισης της γεωργικής δραστηριότητας
- τη δημιουργία χώρων οικολογικής αντιστάθμισης

2. Πεδίο εφαρμογής

2.1. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε γεωργικές εκτάσεις των νησιών Θήρα και Θηρασία

2.2. Τομείς παρέμβασης

Επιλέξιμες για ενίσχυση είναι οι γεωργικές εκτάσεις εντός των περιοχών παρέμβασης, οι οποίες καλλιεργούνται με αμπέλια και μέχρι συνολικής έκτασης 1.500 Ha.

3. Ειδικά κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

3.1. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι πρέπει να :

- Είναι μόνο αγρότες φυσικά πρόσωπα, νόμιμοι κάτοχοι επιλέξιμων αμπελοτεμαχίων
- Εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του Καν (ΕΚ) 479/2008 του Συμβουλίου και των εφαρμοστικών του Κανονισμών, ιδίως σε ότι αφορά : δηλώσεις συγκομιδής, δηλώσεις παραγωγής, αμπελουργικού μητρώο, παράνομες φυτεύσεις.

3.2. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 34.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 4.2

Κριτήριο	Βαθμοί
Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης	
✓ έκταση ≤ 2 στρεμμάτων	5
✓ 2 στρέμ. < Έκταση < 5 στρέμ.	10
✓ έκταση ≥ 5 στρεμμάτων	15

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν ειδικές δεσμεύσεις ως εξής. :

- Διατηρούν τους αμπελώνες στην παραδοσιακή τους μορφή, τηρώντας το παραδοσιακό κλάδεμα (κυπελλοειδές «γυριστό» ή «στεφανωτό», κυπελλοειδές με «κουλούρια» ή «πόστες»)
- Δημιουργούν χώρο οικολογικής αντιστάθμισης 0,5 μέτρα περίξ του αγροτεμαχίου και δεν κάνουν χρήση χημικής ή μηχανικής καταπολέμησης των ζιζανίων σε αυτό.

Για τους δικαιούχους που θα ενταχθούν με την πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος οι δεσμεύσεις αρχίζουν με την υπογραφή της απόφασης έγκρισης δικαιούχων και απορριπτόμενων.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

5.1 Με την αίτηση ενίσχυσης

Δήλωση του ενδιαφερομένου αμπελοκαλλιεργητή ότι εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του Καν (ΕΚ) 479/2008 του Συμβουλίου και των εφαρμοστικών του Κανονισμών, ιδίως σε ότι αφορά: δηλώσεις συγκομιδής, δηλώσεις παραγωγής, αμπελουργικού μητρώο, παράνομες φυτεύσεις.

6. Υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η ενταγμένη έκταση εκφρασμένη σε εκτάρια και το ύψος ενίσχυσης το οποίο ορίζεται σε 900 ευρώ/Ha.

7. Ειδικές κυρώσεις

- Σε περίπτωση που δεν διατηρείται το παραδοσιακό κλάδεμα σε κάποιο αγροτεμάχιο, τότε αυτό θεωρείται ως μη ανευρεθέν και εφαρμόζονται οι κυρώσεις του ΟΣΔΕ. Σε περίπτωση επανάληψης σε οποιοδήποτε αγροτεμάχιο, καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετίας ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
- Σε περίπτωση που διαπιστωθεί χημική ή μηχανική καταπολέμηση ζιζανίων 0,5 μέτρα περίξ του αγροτεμαχίου, τότε αυτό θεωρείται ως μη ανευρεθέν και εφαρμόζονται οι κυρώσεις του ΟΣΔΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 35 Μεταβατικές διατάξεις

1. Για τους παλαιούς δικαιούχους με την επιφύλαξη τυχόν τροποποιήσεων στο πλαίσιο των Κοινοτικών απαιτήσεων εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά την περίοδο ένταξης τους αποφάσεις. Εξαιρέση στα ανωτέρω αποτελούν οι «Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΟΓΠ)» που αντικαθίστανται από τις «Απαιτήσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης», σύμφωνα με την αριθ.....Απόφαση.
2. Τη νομική βάση συνέχισης εφαρμογής αποτελεί το άρθρο 1 του Καν. 1320/06 σύμφωνα με το συνημμένο στην παρούσα απόφαση Παράρτημα 1.

Άρθρο 36 Χρηματοδότηση

Οι χορηγούμενες ενισχύσεις για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης αποτελούν Δημόσια Δαπάνη, η οποία βαρύνει τον Τακτικό Προϋπολογισμό του ΥΠΑΑΤ την περίοδο 2007-2015, ΚΑΕ 5323 ως ακολούθως:

1. Για την χορήγηση των ενισχύσεων στους δικαιούχους των δράσεων της παρούσας εγκρίνεται συνολική δαπάνη ύψους 846.952.602 ΕΥΡΩ, η οποία συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και Εθνικούς πόρους σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχέδιο του μέτρου 214 του ΠΑΑ 2007-2013, Η πληρωμή των δικαιούχων γίνεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ με τη διαδικασία του άρθρου 17 της παρούσας και με μεταφορά των εγκεκριμένων κατ' έτος πιστώσεων στον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ).
Η επιλεξιμότητα των δαπανών της παρούσας παραγράφου άρχεται από 1.1.07.
2. Για την έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή των δράσεων της παρούσας εγκρίνεται επιπλέον πίστωση από εθνικούς πόρους που αντιστοιχεί στο 5% των δαπανών της προηγούμενης παραγράφου και αφορά δαπάνες μετακίνησης των υπαλλήλων των φορέων εφαρμογής και υλοποίησης των δράσεων, την πραγματοποίηση των απαραίτητων εργαστηριακών ελέγχων, την αμοιβή εξωτερικών συνεργατών και εμπειρογνομόνων, την αποζημίωση ομάδων εργασίας, καθώς και την προμήθεια μόνιμου και αναλώσιμου υλικού.
Ο τρόπος πληρωμής και τα δικαιολογητικά των δαπανών της παρούσας παραγράφου ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων όπου απαιτείται.
3. Η έγκριση των απαιτούμενων κατ' έτος πιστώσεων γίνεται με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας-Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ήδη για το σκοπό αυτό έχουν εκδοθεί για τα έτη 2007 και 2008 οι ΚΥΑ με αριθμ. 228606/2007, 232706/2007 και 230281/695/2008, με συνολική πίστωση 240 εκ. ΕΥΡΩ.

Άρθρο 37 **Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

Εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να καθορίζει λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας.

Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης

Παράρτημα 1

Κατάλογος δράσεων που διέπονται από τις μεταβατικές διατάξεις (τίτλος, ΚΑ ΕΠΑΑ, ΚΑ ΠΑΑ, ΚΥΑ εφαρμογής)

α/α	Τίτλος Μέτρου	ΚΑ ΕΠΑΑ	ΚΑ ΠΑΑ	Κ.Υ.Α.
1	Βιολογική Γεωργία	3.1	2.1.4./1.1	567/125316/19-01-2004 619/135176/21-06-2005
2	Βιολογική Κτηνοτροφία	3.2	2.1.4. / 1.2	101664/2784/28-9-2001 (ΥΑ) 586/130492/11-8-2004 (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει)
3	Μακροχρόνια Παύση Εκμετάλλευσης Γεωργικών Γαιών	3.3	2.1.4 /3.6	237/348747/8765/9-9-96 218727/7-7-2006
4	Εκτατικοποίηση Κτηνοτροφίας	3.4	2.1.4/1.3	1565/216267/138/8-1-2004 629/137355/30-8-2005 659/217068/30-5-2006
5	Μείωση της νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης	3.5	2.1.4/ 2.1	570/125759/06.02.2004 628/137354/30.08.2005
6	Περιβαλλοντική Προστασία της Λίμνης Παμβώτιδας από Αγροτικές Δραστηριότητες	3.6	2.1.4/ 2.2	131920/2003
7	Απειλούμενες με εγκατάλειψη φυλές αγροτικών ζώων	3.7	2.1.4/ 3.1	494/279207/3733/20.08.2002 571/125768/06.02.2004 611/133477/20.04.2005
8	Διατήρηση εκτατικών καλλιεργειών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση	3.8	2.1.4/ 3.2	135644/6-7-2005
9	Διαχείριση των Λιμνών και Λιμνοθαλασσών Θράκης: Περιοχές του Δικτύου Φύση 2000 (NATURA) Δέλτα Νέστου και Λιμνοθάλασσα Κεραμωτής (Α	3.9	2.1.4/ 2.2	535/127796/2004 & 621/135643/2005

α/α	Τίτλος Μέτρου	ΚΑ ΕΠΑΑ	ΚΑ ΠΑΑ	Κ.Υ.Α.
	1150010) και οι Λίμνες και Λιμνοθάλασσες της Θράκης (Α 1130009)			
10	Διαχείριση παραλίμνιων εκτάσεων της περιοχής του δικτύου ΦΥΣΗ 2000- Λίμνες Βόλβη -Κορώνεια	3.10	2.1.4/ 2.1	642/141608/20-12-2005
11	Διατήρηση Γεωργικών εκτάσεων για την προστασία ειδών άγριας πανίδας	3.13	2.1.4/ 3.3	131921/2003
12	Προστασία Παραδοσιακού Ελαιώνα Άμφισσας	3.14	2.1.4/ 4.1	282328/3-5-2006
13	Διατήρηση παραδοσιακού αμπελώνα Ν.Θήρας	3.15	2.1.4 / 4.2	244543/2006
14	Περιβαλλοντική Προστασία των λιμνών της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας: Λίμνες Βεγορίτιδας-Πετρών και λίμνες Χειμαδίτιδας-Ζάζαρης	3.16	2.1.4/ 2.2	219845/08.08.2006
15	Προστασία λίμνης Δοϊράνης	3.17	2.1.4/ 2.1	661/282435/19.07.2006